

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝΟΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΥΠΟ ΑΝΔΡΕ ΔΑΥΡΙΕ]

[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 81]

Ἐν τούτοις ὁ Χάνδος εἶχεν ἐξερευνησῆ τούς πρόποδας τοῦ βράχου.

Ἐπίστρεψε κατάκοπος καὶ ἀπογοητευμένος, λέγων ὅτι ἐστάθη ἀδύνατον νὰποκαλύψῃ ἔστω τὸ ἐλάχιστον ἴχνος εἰσόδου ἢ κατοικίας.

Ὁ κ. Κλοακὲν δὲν ἦτο ἄνθρωπος ἀποθαρρυνόμενος τόσο γρήγορα. Ἐγνώριζεν, ὅτι, προκειμένου περὶ ἀρχαιολογικῶν ἐρευνῶν, δὲν πρέπει νὰ βασιζέται ἰ τις εἰς τὰς ἐπιφάσεις, οὔτε νὰ σπεύδῃ ν' ἀποφινέται. Διεϊσδύσας καὶ αὐτὸς διὰ τοῦ ρήγματος, τὸ ὅποιον ἀφῆκε διόδον εἰς τὸν ἀνεψιὸν του, ἤρχισε νὰ κρούῃ τὰ πλευρὰ τοῦ βράχου.

Δὲν ἠπατήθη. Εἰς τὴν εἰκοστὴν κρούσειν, ὁ βράχος ἀπήχησεν ὡς κενός.

Ἐκβιάσας κατόπιν ἐκεῖνο τὸ μέρος, ὡς νὰ ἐξεβιάζε θυρᾶν, μεταχειρισθεὶς τώρα τὸ κοπτερόν μέρος τοῦ πελέκους, δὲν ἐβράδυνε νὰνοίξῃ μίαν ὀπὴν μελανὴν πρὸς τι κενόν, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξήρχετο ἀήρ ὑγρὸς. Ἡ ὀπή ἐπλατύνθη μετ' ὀλίγον καὶ ἔλαβε τὰς διαστάσεις μικρᾶς θυρᾶς. Συντρίμματα φυτικά καὶ μεταλλικὰ εἰθροπτά τὴν εἶχον σκεπασθῆ διὰ τῆς ἐπενεργείας τοῦ χρόνου.

Ἐν σπήλαιον ἐπαρουσιάσθη τότε κατὰ τὸ ἡμισυ πλήρες καὶ αὐτὸ ἀπὸ διάφορα συντρίμματα τὰ ὅποια εἶχον καλύψῃ τὸ ἔδαφος καὶ προσλάβῃ ὄσιν χαλικώδους ἀμμοκονίας. Ἄλλ' ὅτι ἐφαίνετο ἐν τῷ ἡμίφωτι ἤρκει νὰποδείξῃ ὅτι τὸ σπήλαιον εἶχε κατοικηθῆ.

Σανίδες σκωληκώδρωτοι, δοκοὶ ξυλῖνοι καὶ σιδηρεῖ, ἀπὸ μερικὸς τῶν ὁποίων ἐκρέμαντο ἀκόμη ράκη δέρματος ἢ ὑφάσματος, δύο ἢ τρία ἀγγεῖα ἄμορφα καὶ εὐρωτιῶντα, διεκρίνοντο ἐκεῖ μέσα.

Ἦτο περισσότερο ἀφ' ὅ,τι ἐχρειάζετο διὰ νὰ σχηματίσῃ κανεὶς γνώμην ὀριστικὴν.

Ὁ κ. Κλοακὲν καὶ ὁ Χάνδος ἐπίστρεψαν πλησίον τῆς Ἀνθῆς, ἢ ὅποια τοὺς ἐπερίμενεν ἔξωθεν τοῦ περιφράγματος καὶ οἱ τρεῖς ἐξεκίνησαν πρὸς τὸν ὄρμον.

Ἦσαν βαθυτάτα συγκεκρινημένοι καὶ ἐβάδιζον ἐν σιγῇ. Ἄλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ κ. Κλοακὲν ἀφῆκεν ἔλευ-

θέραν διέξοδον εἰς τὰς σκίψεις, τὰς ὁποίας ἀνεκύκλου :

«Εἶνε βέβαια ἀπὸ τὰς περιεργότερας ἀνακαλύψεις ποῦ νὰ ἔγιναν ποτέ! ἀνέκραξε, καὶ ἠμποροῦμε νὰ πούμε, παιδιὰ μου, ὅτι δὲν

« ΕΠΙΣΤΡΕΦΕ ΤΑ ΝΟΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΑΣ ΚΟΡΙΕ ΝΑ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΟΤΙ ΕΤΑΡΑΧΘΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΝ ΤΩΝ (Σελ. 100)

ἐχάσαμε τὸ πρῶτό μας! . . . Εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θὰ ἔχωμεν δικαίωμα νὰ παραπονεθῶμεν διὰ τὸ ναυαγίόν μας. Νάποδειξωμεν, ὅτι ὁ Κρούσος εἶνε πρόσωπον ἱστορικόν καὶ συγχρόνως νὰ εὐρωμεν τὴν νῆσον εἰς τὴν ἧποίαν εἶχε ρεφθῆ! . . . Νὰ προσθέσωμεν ἐν κεφάλαιον εἰς τὰ χρονικά τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἄλλο ἀμέσως εἰς τὰς γεωγραφικάς τῆς γνώσεις! . . . Ἄ! ὄχι, δὲν ἐχάσαμεν τὸ πρῶτό μας! Καὶ ἐγὼ που ἤμουν ἀπλητισμένος, διότι δὲν ἤμπόρεσα νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν Αἴγυπτον, τὰς Ἰνδίας καὶ τὴν Καμβόδην! . . . Μὲ τὴν πλάκα τοῦ Κανόχαρ ἀφ' ἐνὸς καὶ μὲ τὴν νῆσον τοῦ Ροβινσῶνος ἀφ' ἑτέρου, ὦ, θὰ ἔχω βέβαια πῶς νὰ δικαιολογήσω τὸ ταξιδιόν μου πρὸ τῶν ὀμμάτων καὶ τῶν δυσκολωτέρων ἀκόμη κριτικῶν.

— Καὶ εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θάμψισθητοῦν πλέον τὴν γενεαλογίαν μου, προσέθεσεν ὁ Χάνδος ἀνεγείρων τὴν κεφαλὴν.

— Αὐτό, εἶνε ἄλλο ζήτημα. Ἀναμφισβήτητος ἢ ὄχι, ἡ πετριά σου, ἀγαπητόν μου παιδί, μὰς ἐβοήθησε σπουδαίως νὰ λύσωμεν αὐτὸ τὸ πρόβλημα.

— Ὅπως δῆποτε εἰμποροῦμεν τώρα νὰ κοινώσωμεν τὸ πρᾶγμα εἰς ὅλους; τί λέτε, θεῖέ μου; ἠρώτησεν ἡ Ἀνθή.

— Χμ! . . . θὰ ἦτο ἴσως φρονιμώτερον νὰ μὴ εἴπωμεν ἀκόμη τίποτε εἰς κανένα. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀρχαιολογικάς ἀνακαλύψεις, πρέπει νὰ εἶνε κανεὶς πάντοτε ἐπιφυλακτικός. Πρῶτον εἶνε τὸ ζήτημα τῆς προτεραιότητος, τὸ ὁποῖον καμμίαν φορὰν εἶνε δύσκολον νὰ κανονισθῆ, ὅταν πολλὰ πρόσωπα συγχρόνως μάθουν τὸ μυστικόν. Ἐκτὸς τούτου εἶνε ἀνάγκη νὰ προφυλαχθῆ ἡ ἀνακάλυψις ἀπὸ τὴν ἀδιάκριτον καὶ συχνὰ κακοποιὸν περιέργειαν. Εἰμπορεῖ, π. χ. νὰ ποφασισθῆ νὰ κάμωμεν ἀνασκαφὰς τακτικάς μέσα εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ ποῖος ἤξεύρει μήπως αἱ ἀνασκαφαὶ αὗται δὲν φέρουν εἰς φῶς σπουδαῖα ἀντικείμενα, νομισματώσημα ἴσως καὶ νομίσματα! . . . Ποῖος μὰς ἐγγυᾶται τώρα, ἂν τὸ πρᾶγμα διασαλπισθῆ, ὅτι δὲν θὰ εὐρεθῆ κανεὶς ἄλλος νὰ μας προλάβῃ. Καλλίτερα λοιπόν, διὰ καλὸν καὶ διὰ κακόν, ἡ ἀνακάλυψις νὰ μείνῃ μεταξύ μας.

— Ἔτσι εἶνε! πρέπει νὰ φυλάξωμεν τὸ μυστικόν, ἀνέκραξεν ὁ Χάνδος. Ἄς τοὺς ἀφήσωμεν ὅλους εἰς τὴν ἀγνοίαν των καὶ ἐπὶ τινὰ

καιρὸν ἀκόμη ἄς εἴμεθα ἡμεῖς οἱ μόνοι εἰς τὸν κόσμον, ποῦ γνωρίζομεν ποῦ κείται ἡ νῆσος τοῦ Κρούσου. Εἶνε δικαίωμα μας, ἐπὶ τέλος! . . .

— Ἄν καὶ ἤμπορούσαμεν νὰ το εἴπωμεν καὶ αὐτὸ εἰς τὸν Παῦλον, εἶπε μετὰ δειλίας ἡ Ἀνθή.

« Ἀφ' οὗ ἤδη ἤξεύρει τὴν ἀρχήν, πρέπει νὰ μάθῃ καὶ τὸ τέλος » εἶπεν ὁ Χάνδος. « Ἀλλὰ μὰ τὴν ἀλήθειαν δὲν το ἀξίζει. Ποτέ δὲν ἠθέλησε νὰ πιστεύσῃ τὴν γενεαλογίαν μας. . .

— Καὶ ὅμως δὲν θὰ ἦτο κακὸν νὰ εὐρωμεν καὶ ἄλλας ἀποδείξεις πρὶν εἴπωμεν τίποτε, ὑπέλαβεν ὁ κ. Κλοακέν, τὸν ὁποῖον αἱ ἐξῆς τῆς ἐπιστημονικῆς πολεμικῆς καθίσταν ἐξόχως δύσκολον καὶ πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὸ ζήτημα τῶν ἀποδείξεων.

« Τὸ εὐτυχές αὐτὸ βιβλίον δὲν κάμνει λόγον καὶ περὶ μιᾶς ἄλλης κατοικίας τοῦ Ροβινσῶνος, τὴν ἧποίαν ἀπεκάλεϊ ἐπαυλίαν του ;

— ὦ, δὲν ἦτο τίποτε αὐτῆ. Μία σκηνὴ ἀπλουστάτη εἰς μίαν τῶν δυτικῶν κοιλάδων. Ἄλλ' ὑπῆρχε καὶ ἐν κρησφύγετον, ἐν σπήλαιον, τοῦ ὁποῖου κάμνει θαυμασίαν περιγραφὴν. . . »

Ἐφυλλομέτησε ταχέως τὸ βιβλίον καὶ εὐρε τὸ ζητούμενον χωρίον :

« Εὐρισκόμην ὑπὸ θόλον ἐγειρόμενον εἰς ὕψος εἴκοσι περίπου ποδῶν, καὶ εἰμπορῶ νὰ βεβαιώσω, ὅτι καθ' ὅλην τὴν νῆσον τίποτε οὐδὲν ὑπῆρχεν ὠραιότερον καὶ μᾶλλον ἀξιοθέητον ἀπὸ αὐτὸ τὸ ὑπόγειον. Τὸ φῶς τῶν ἄδύο κηρίων, τὰ ὁποῖα εἶχον ἀνάψῃ, ἀντανεκλάτο κατὰ μυρίους τρόπους ἐπὶ τῶν τοίχων. » Δὲν ἤξεύρω νὰ εἴπω ποῖα εἶνε ἡ αἰτία τοῦ φαινομένου τούτου, ἂν ὑπῆρχον ἐκεῖ μόνον κρύσταλλοι, ἄλλοι πολυτίμοι λίθοι ἢ χρυσός, ἂν καὶ τὸ τελευταῖον τούτο μοὶ φαίνεται τὸ ὀπιθανώτερον. Ἐὰν μιᾶς λέξει εἶνε τὸ ὠραιότερον σπήλαιον, τὸ ὁποῖον εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῆ. Τὸ ἔδαφός του εἶνε ὀμαλόν, χαλιμκόστρωτον. Οὐτε ἴχνος ἐρπετοῦ, καμμία ἀναθυμίασις, καμμία ὑγρασία. »

Ἡ ἀνάγνωσις αὕτη ἔκαμε τὸν κ. Κλοακέν νὰ λάβῃ ὀριστικὴν ἀπόφασιν.

« Λοιπόν, ἐννοεῖται, δὲν θὰ εἴπωμεν τίποτε εἰς τὸν Παῦλον » εἶπε. « Θάναζητήσωμεν κρυφὰ αὐτὸ τὸ σπήλαιον καὶ ἂν το ἀνακαλύψωμεν, καὶ οἱ πλέον δύσπιστοι δὲν θὰ ἔχουν πλέον ἀντιτάξουν τίποτε! »

ΙΘ'.

Η ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΕΧΕΙ ΤΗΝ ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ
ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΙΝΑΥΝΟΥΣ ΤΗΣ

Τὸ σπήλαιον δὲν ἀνεκαλύφθη μετὰ τῆς αὐτῆς εὐκολίας, μετὰ τῆς ἧποιος καὶ τὰ φρούριον, — διότι οὕτως ἀποκαλεῖ ὁ Ροβινσῶν τὴν πρῶτην του κατοικίαν.

Ἀπὸ τῆς ἐπιούσης ὁ κ. Κλοακέν, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Χάνδου καὶ τῆς Ἀνθῆς, ἐτέθη εἰς κίνησιν. Ἐφρόντισε νὰ παραλάβῃ μαζί του πελέκεις, ἀξίνας καὶ σχοινία, χωρὶς νὰ λησμονήσῃ τὰ ἐγγωρίου κατασκευῆς κηρία καὶ ὀλόκληρον προμήθειαν πυρῶν. Ἄλλ' εἰς μάτην ἐξηρουνήθησαν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας τὰ βραχώδη μέρη τῆς νήσου. Ἐστάθη ἀδύνατον νὰ εὐρεθῆ τι ὁμοιάζον πρὸς εἰσοδὸν σπηλαιοῦ.

Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι αἱ πληροφορίες τὰς ὁποίας κατεῖχον, ἦσαν πολὺ ὀλιγώτερον ἀκριβεῖς ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι τοὺς ἐβοήθησαν πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ φρουρίου. Τὸ βιβλίον ἔλεγε μόνον ὅτι τὸ σπήλαιον ἦτο « εἰς τὸ δάσος » ὅτι ἡ εἰσοδός του, πολὺ χαμηλὴ, ἐκρύπτετο « ὀπισθεν ἐνὸς μεγάλου βράχου », καὶ ὅτι ἀκόμη ὁ βράχος αὐτὸς ἦτο « σκεπασμένος ἀπὸ δένδρυλλια », τὰ ὁποῖα ὁ Ροβινσῶν ἐδέησε νὰ κόψῃ, διὰ νὰ παρατηρήσῃ τὸ σπήλαιον, ὕστερον ἀπὸ πολλὰς ἐπισκέψεις εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Εἰς διάστημα διακοσίων ἐτῶν, τὰ δένδρυλλια εἶχον καιρὸν νὰ φυτρώσουν πάλιν καὶ ἴσως νὰ γίνωνεν δένδρα μεγαλοπρεπῆ. Διὰ τούτο πολὺ ὀλίγον ἐφαίνετο πιθανόν ὅτι θὰ εὐρουν τὸ μαγικόν ἐκεῖνο κρησφύγετον. Ἄλλ' ἐπὶ τέλος ἡ τύχη ἤμπορεῖ νὰ εὐνοήσῃ τὰς ἐρευνας ἐξ ἄλλου οἱ τρεῖς ἐρευνηταὶ ἀφωσιώθησαν ἐπὶ τέλος εἰς τὸ ἔργον των τόσον ἐμπαθῶς, ὥστε τοῖς ἦτο ἀδύνατον πλέον νὰ ποφασίσουν νὰ το ἐγκαταλείψουν ἀνευ ἀποτελέσματος.

Οὕτω δὲν ἀποχωρίζοντο ποτέ, περιπλανώμενοι ἀνά τὰ δάση, ἐξερευνοῦντες τοὺς θάμνους, κτυπῶντες τὸν γρανίτην τοῦ βράχου, διὰ νὰ ἴδουν μήπως πουθενὰ ἀντηχεῖ ὡς κανός, καὶ προπάντων μὴ ἀφίνοντες « ὑψηλὸν βράχον » χωρὶς νὰ τον τριγυρίσουν καὶ νὰ κόψουν ὅλα τὰ ἐπ' αὐτοῦ δένδρυλλια. Δυστυχῶς ἡ νῆσος ἦτο μεγάλη, τὰ δάση πυκνά καὶ ἡ ἐργασία αὕτη θὰ παρετίετο ἐπὶ πολὺ ἀνευ ἀποτελέσματος, ἐὰν ἐν παράδοξον σημείον δὲν ἤρχετο πρὸς βοήθειαν τῶν ἐξερευνητῶν.

Τὸ σημεῖον τοῦτο, ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ὁποῖου ὀφείλεται εἰς τὴν Ἀνθήν, ἦτο μία σειρά ἐντομῶν, ἀρκετὰ προσφάτων καὶ χαραγμένων κατὰ διαστήματα ἐπὶ τοῦ κορμοῦ τῶν μεγαλητέρων δένδρων. Δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἐφαίνετο, ὅτι κάποιος ἐσημείωνεν ἕνα ὄρομον, τὸν ὁποῖον ἤθελε νὰ εὐρεθῇ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εὐρίσκοντο πρὸς βορρᾶν, ὄχι μακρὸν τοῦ ὄρου, ὁ ὁποῖος εἶχε διατηρήσῃ τὸ ὄνομα « Ὀρμος τῶν Ἰχνῶν τοῦ γυμνοῦ ποδός » — μέρος ἐκ τῶν ὀλιγώτερον συνηθισμένων ἐν τῇ νήσῳ.

Ποῖος ἄρα γε νὰ ἐσημείωσεν οὕτω τὰ δένδρα; Ὁ κ. Κλοακέν ἐσκέφθη ὅτι πιθανόν νὰ ἦτο κανεὶς ἀπὸ τοὺς στρατιώτας τῆς Ἡρας καὶ τῷ ἤλθεν ἡ ὑπόνοια ἐκ τούτου ὅτι ἴσως ὁ ὄρομος ἦγε πρὸς τὸ σπήλαιον. Ἡ ὑπόθεσις ἦτο πολὺ φυσικὴ. Ὁ Χάνδος τὴν παρεδέχθη, προβαλὼν μάλιστα ὡς ἐπιχειρήμα καὶ τὸ γεγονός τῶν ἰχνῶν τοῦ γυμνοῦ ποδός, τὸ ὁποῖον ἀκόμη δὲν εἶχε διαφωτισθῆ. Ἴσως διὰ νὰ μὴ ἀποκαλύψῃ τὸ μυστικόν του καὶ ἀναγκασθῆ νὰ δημολογήσῃ τί ἔκαμνεν ἐκεῖ, ὁ αὐτουργός τῶν ἰχνῶν ἐκείνων εἶχεν ἀρνηθῆ νὰ φανερωθῇ.

Οὕτως ἡ ἄλλως τὰ ἰχνη ἐκεῖνα κάπου θὰ τοὺς ὠδήγουν. Καὶ μὲ τὴν περιέργειαν ἐκείνην, φυσικὴν δι' ἐρευνητάς, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχον εὐρὴν τίποτε ἐπὶ δύο ἐβδομάδας, ἠκολούθησαν τὰς ἐντομάς. Μετὰ πορείαν ἐνὸς τετάρτου τῆς ὄρας, ἐβεβαιώθησαν πλέον ὅτι ἀκολουθοῦν ἰχνη ὁδοῦ, χαραχθέντα ὑπὸ ἀνθρωπίνης χειρός. Ἦσαν ὅλα εἰς τὸ ἴδιον ὕψος ἐπὶ δένδρων τοῦ αὐτοῦ εἶδους καὶ τοῦ αὐτοῦ σχεδὸν πάχους, τόσον δὲ μεγάλα καὶ καταφανῆ, ὥστε θὰ ὑπέθετε τις ὅτι ἐχαράχθησαν μᾶλλον πρὸς κοινὴν ἢ πρὸς ἀτομικὴν χρῆσιν.

Οἱ ἐξερευνηταὶ ἠκολούθησαν ἀπὸ ἡμισίας ὄρας περίπου, διὰ μέσου δένδρυλλίων καὶ θάμνων, τὴν ὁδὸν ἡ ὁποία οὕτω τοῖς ἦτο διαγεγραμμένη, ὅταν ἐφθασαν εἰς μέρος γυμνόν τοῦ ὁποῖου ἐέσποζεν εἰς βράχος ἐπίσης γυμνός.

Εὐρίσκοντο εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ τόσον ἀναζητηθέντος σπηλαιοῦ! Οὕτε χαμηλόν, αὐτε δύσκολον πρὸς διάβασιν ἦτο τὸ ἀνοιγμα ἀπειναντίας ἐφαίνετο ἐπιτήδες πλατυθέν. Ἡ Ἀνθή, πολλῶ δὲ μᾶλλον ὁ κ. Κλοακέν καὶ ὁ Χάνδος δὲν ἐδίστασαν νὰ διεισδύσουν.

Εὐρέθησαν τότε εἰς ἕν εἶδος προδόμου ὑπο-

γείου, όπου οι ὀφθαλμοὶ των, ἀκόμη θαμβωμένοι ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν φῶς, δὲν διέκριναν εἰς τὴν ἀρχὴν εἰμὴ τοιχώματα ἐνθεν καὶ ἐνθεν πολὺ ἀνώμαλα. Ἀλλὰ μόλις ἤναψαν τὰ κηρία των, παρετήρησαν εἰς τὸ βάθος μίαν δευτέραν ὄπην. Τότε δὲν τοῖς ἔμενε ἀμφιβολία διὰ εὐρίσκοντο εἰς τὸ σπήλαιον τοῦ Ροδισαῖνος. Ἡ περιγραφή τῶν ὄντι ἀνέφερε ρητῶς τὸ μέρος αὐτὸ τῆς εἰσόδου ἐν εἶδει προδόμου.

Καὶ ἰδὼ ἀκόμη ἡ διόδος ἦτο ἐλευθέρα. Ὁ Ροδισαῖνος ὠμίλει περὶ μίας στενωποῦ, μήκους δέκα μέτρων, τὴν ὅποιαν ἔπρεπε νὰ διέλθῃ κανεὶς ἔρπων. Ἡδὴ ἡ στενωπὸς αὐτῆ εἶχε γίνῃ ἀληθὴς διάδρομος, ὅπου ἐδύνατό τις νὰ σταθῇ ὄρθιος.

Διήλθον αὐτὸν οἱ τρεῖς ἐξερευνηταὶ καὶ εὐρίθηναι εἰς τὸ καθεαυτὸ σπήλαιον. Θάμα ἀνηκούστου λαμπρότητος, ὑπερβαῖνον πᾶσαν περιγραφὴν, καὶ αὐτὴν τὴν τοῦ Ροδισαῖνος, ἐπαρουσιάσθη τότε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν των. Τὰ τοιχώματα τοῦ σπηλαίου, ἀποτελούμενα ἀπὸ παντοειδῆ κρυσταλλώματα, κρυστὰ καὶ φανταστικά, ἀντενάκλων κατὰ μυρίου τρόπους τὸ φῶς τῶν κηρίων καὶ ἐφαίνοντο ὡς ἐσπαρμένα δι' ἀδαμάντων κληθινῶν. Ὁ ὀφθαλμὸς ἐθαμβοῦτο ἀπὸ τὴν λάμψιν αὐτῶν, ὥστε κατ' ἀρχὰς πολὺ ἀτελῶς διέκρινε τὴν ἔκτασιν καὶ τὰς λεπτομερείας τοῦ ἀπεράντου τούτου σπηλαίου, τὸν θόλον τοῦ τὸν ὑψηλὸν ὡς τινος γοθικῆς ἐκκλησίας, τὴν λεπτὴν καὶ μαλακὴν ἄμμοον, ἡ ὅποια ἐξετείνετο ὑπὸ τοὺς πόδας ὡς τάπητος περσικῶς.

Ἀλλὰ μόλις ἐξοικειούμενον τὸ βλέμμα ἐσταμάτα ἐπὶ ἀντικειμένων παραδόξων, τὰ ὅποια κανεὶς δὲν ἐπερίμενε νὰ εὕρῃ εἰς τοιοῦτο μέρος. Ἦσαν δὲ ταῦτα: μίαν κλίνην μεγάλην μὲ οὐρανίαν, πολυθρόνας, κιβώτια, μίαν βιβλιοθήκην ὑλοσκεπῆς, εἰς μεγάλου καθρέπτης, ἐν ὠρολόγιον τῆς τραπέζης, μίαν θήκην μὲ ἀσημικὰ καὶ περαιτέρω, εἰς διαχώρισμα ἰδιαιτέρον τὸ ὅποιον ἐσχημάτιζεν ἐν εἶδος γραφείου, μίαν εὐρεῖαν τράπεζαν ἐργασίας, κεκαλυμμένη ἀπὸ βιβλία καὶ χειρόγραφα, ἐπὶ μίαν δὲ ἐδρᾶς—πράγμα παράδοξον!—πρὸ τῆς τραπέζης αὐτῆς, τῆς ἀνευ φωτός, ἐκάθητο ἀνθρωπὸς τις καὶ ἔγραφε.

Εἰς ἀνθρώπος μ' ἐνδυμασίαν ἐποχῆς Λουδοβίκου ΙΔ', μὲ περούκαν φαϊάν, μὲ περιτρα-

χήλιον λευκόν, μὲ ἐνδυμα κόκκινον καὶ κομβία μετάλλιναν. Ἔστρεφε τὰ νῶτα πρὸς τοὺς ἐπισκέπτας, χωρὶς νὰ φαίνεται ὅτι ἐταράχθη διόλου ἀπὸ τὴν παρουσίαν των.

Ὁ κ. Κλοακὲν ἐπλησίασε νὰ χαιρετήσῃ καὶ νὰ ζητήσῃ συγγνώμην. . . Ἀλλ' ἔμεινε ἀφρονιδίως κατάπληκτος καὶ τὸ κηρίον κατέπεσεν ἐκ τῶν χειρῶν του. Ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος—τὸ βωθὸν ἐκεῖνο πρόσωπον,—ἦτο μομία!

Ἡ ἄσκαρος χεὶρ του ἐκράτει ἀκόμη μίαν παλαιὰν γραφίδα ἐκ πτεροῦ χηνός. Αἱ κεναὶ κόγχαι τῶν ὀφθαλμῶν του, διὰ μέσου ὀμματουαλίων, ἐφαίνοντο ὡς βυθισμένοι εἰς τὴν ἀνάγκωσιν φύλλου μεμβράνης κοινορτώδους. Τὸ κίτρινον μὲτωπόν του ἐκλίνε πρὸς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ στάσει τῆς μελέτης. Ἡ ὀφθαλμαπάτη ἦτο πλήρης. Ἐνόμιζε τις ὅτι εὐρίσκετο ἐνώπιον ἀνθρώπου ζῶντος. Πολλὰ τῶν ὑπογείων ἔχουν τὴν ιδιότητα νὰ διατηροῦν οὕτω, σχεδὸν αἰώνως, τὰ φθαρτὰ ἀνθρώπινα λείψανα.

Ἀπὸ πόσων ἔρα γε ἐτῶν ἢ αἰῶνων εὐρίσκετο ἐκεῖ, εἰς τὸ βάθος τοῦ σπηλαίου τῆς ἐρήμου νήσου, καθήμενος πρὸ τοῦ γραφείου ἐκεῖνου καὶ ξηραίνόμενος βραδέως ἐπὶ τῆς ἐδρας, ἐφ' ἧς τον εἶχε καταλάβῃ ὁ θάνατος! Ποῖος ἦτο; Ποῖον ἦτο τὸ ὄνομά του καὶ τίς ἡ ἱστορία του; Ποῖαι αἱ εὐτυχίαι του καὶ τίνα τὰ παθήματά του;

Ὁ κ. Κλοακὲν δὲν εὕρε καιρὸν νὰ προβάλλῃ αὐτὰς τὰς ἐρωτήσεις. Ἐπρεπε νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς Ἀνθῆς, ἡ ὅποια ἐν τῇ πρώτῃ στιγμῇ τῆς φρίκης καὶ τοῦ τρόμου, ἐπὶ τῇ τρομερᾷ ἐκείνῃ θείᾳ, ἐφαίνετο ἔτοιμος νὰ λιποθυμήσῃ.

Μετ' ὀλίγον συνῆλθεν, ἀφουπνίσθη ὡς ἐξ ὄνειρου, ἐξηπλωμένη ἐπὶ τῆς μεγάλης κλίνης μὲ τὴν οὐρανίαν. Φιάλη ὕδατος ψυχροῦ, ἡ ὅποια εὐρέθη ἐκεῖ κατὰ καλὴν τύχην, συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ τὴν ἐπαναφέρῃ ἐντελῶς, εἰς τὰς αἰσθήσεις τῆς. Ὁ κ. Κλοακὲν ἐν τῇ ταράχῃ του, δὲν ἐπρόσεξεν εἰς τὴν παράδοξον αὐτὴν σύμπτωσιν. Φιάλη ὕδατος, μέσα εἰς τὸν τάφον ἐκεῖνον, ἀκόμη ὑγρά ἐκ τῆς πηγῆς ὅπου εἶχε βυθισθῇ. . . Ἀ, πολὺ ἀπροσδόκητα πράγματα τοὺς συνέβαινον σήμερον.

[Ἔπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 87.]

Τὰ ὑφάσματα εἰς τὰ ὅποια ἠργάζοντο πρασινοῦν τῶρα καὶ ἀρχίζουν νὰ καλύπτονται ὑπὸ φύλλων κισσοῦ. Τὰ ἔργα εἰς τὰς τῶν ὀπείων ὑφαίνων μεταβάλλονται εἰς κλάδους ἀμπέλου. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπλησίαζει ἡ ἡμέρα πρὸς τὸ τέλος τῆς. Ἦτο ἡ στιγμὴ ἡ ἀμφιβολος κατὰ τὴν ὅποιαν ὁ Ἥλιος ἐξαφανίζεται ἀπὸ τὴν Δύσιν, χωρὶς ἡ νύξ νὰ ἀπλώσῃ ἀκόμη τὸν μαῦρον πέπλον τῆς ἐπὶ τῆς γῆς· ἡ στιγμὴ κατὰ τὴν ὅποιαν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς τὸ σκότος φαίνεται ὡς νὰ πολεμοῦν μεταξύ των. . . Αἱ δαδὲς αἱ ρητινώδεις τὰς ὁποίας κανεὶς δὲν κρατεῖ ρίπτουν παντοῦ ζωηρὸν φέγγος καὶ ὄλον τὸ οὐκῆμα φωτίζεται. Φαντάσματα τερατώδη ἀγρίων θηρίων ἀφίνουσιν ἀπαισίας ὠρυγὰς.

Αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ θέλουν νὰ φύγουν. Ἀλλὰ ἀγνωστος δύναιμις τὰς συγκρατεῖ εἰς τὴν θέσιν εἰς τὴν ὅποιαν ὄλην τὴν θείαν ἡμέραν εἰργάζοντο ἀσεβῶς. Ὁ θόρυβος καὶ τὰ φῶτα ἐπαυξάνουσι τὴν ἀγωνίαν των· θέλουν νὰ κρᾶξουν βοήθειαν, ἀλλ' οὐδεμία φωνὴ ἐξέρχεται τοῦ λαίμου των.

Ἐνῶ ὁ κόσμος ὅλος τὰς παρετῆρει μετὰ τρόμου, αἰφνης γίνεται σκότος βαθύτατον, καὶ μόλις ὑπὸ τὴν ὄψιν τῆς Σελήνης, κρυπτομένης πάντοτε ὑπὸ τὰ νέφη βλέπουσιν τὰς θυγατέρας τοῦ Μινύου αἱ ὁποῖαι κατόρθωσαν ἐπὶ τέλους νὰ ἱγερθοῦν. Ἀλλὰ δὲν εἶνε πλέον γυναῖκες, ἔχασαν τῶρα τὴν ἀνθρωπίνην μορφήν των, τὰ σώματά των λελεπτυσμένα καλύπτονται ὑπὸ λεπτοτάτης μεμβράνης καὶ ἰσχνὰ διαφανεῖς πτέρυγες περιβάλλουσι τοὺς βραχιόνάς των. Τὰ σκότη, τὰ βαθεὰ σκότη δὲν ἐπιτρέπουσι νὰ ἴδουν τὴν μεταμόρφωσιν των. Ἀλλ' ἡ Σελήνη, ἡ ὅποια ἀναφρίνεται αἰφνης διὰ τῶν νεφῶν, δεικνύει αὐτὰς μεταμορφωμένας εἰς ἀηδῆ τέρατα τὰ ὅποια συγκρατοῦνται εἰς τὸν ἀέρα διὰ πτελῶν καὶ πτερυγῶν διαφανῶν. . .

Αἱ δυστυχεῖς ἤθελον νὰ ἐξηγήσουν εἰς τοὺς παρισταμένους ὅτι ἐκδικητικώτατος θεὸς τὰς τιμωρεῖ, κραυγάζουν, ἀλλ' ἡ φωνὴ των δὲν ἠμοιάζει πλέον πρὸς λαλιὰν ἀνθρωπίνην. Ψίθυ-

ρος ὄξυς ὁμοῖος πρὸς ἐκεῖνον τῶν ποντικῶν ἐξέρχεται τοῦ λαρυγγός των.

Ὅμοιοι μὲ ποντικούς, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπέτουν ἀνευ πτερῶν, τὰ δυστυχεῖς θύματα τοῦ θεοῦ κρύπτονται ταχέως ἀισχυρόμενα. Ἡ κατοικία των καταβυθίζεται ὑπὸ τὴν γῆν μὲ τρομερὸν θόρυβον. Ἐκ τοῦ ἀπαστράπτοντος παλατιοῦ τοῦ Μινύου δὲν ἀπομένουν πλέον ἢ ἐρείπια τὰ ὅποια καλύπτει ὁ κισσὸς καὶ ἡ ἀμπελος ἡ ἀνθοῦσα. Εἰς τὸ μέσον τῶν ἐρείπιων αἱ θυγατέρες τοῦ Μινύου, νυκτόβια πτηνὰ, δυσόσινα, πετοῦν ἐκβάλλοντα κραυγὰς ὀξείας.

Ἐν τοσοῦτω οἱ κάτοικοι τῶν Θησῶν καταληφθέντες ὑπὸ θρησκευτικοῦ τρόμου ἀπομακρύνονται μὲ μεγάλα βήματα ἐκ τοῦ μέρους ὅπου ἀνηγείρετο ἄλλοτε μεγαλοπρεπῶς τὸ μέγαρον τοῦ Μινύου καὶ πηγαίνουν εἰς ἀπάντησιν τῶν πιστῶν ἀπαδῶν τοῦ Βάκχου.

Ἡ τιμωρία τῶν δυστυχῶν τούτων γυναικῶν δὲν μετέλλαξε τὴν ἀσεβῆ ψυχὴν τῆς Ἀγαύης καὶ τῶν ἀδελφῶν τῆς. Δισταζῶν νὰ τιμωρήσῃ τὰς θυγατέρας τοῦ Κάδμου, τοῦ λατρευτοῦ πάππου του, ὁ θεὸς ἀπεφάσισε νὰ παραδειγματίσῃ αὐτὰς διὰ τῆς φρικώδους τύχης τῶν θυγατέρων τοῦ Μινύου. Ἀπεναντίας ἡ Ἀγαύη, ἡ Αὐτονόη καὶ ἡ Ἰνώ ἀκολουθοῦμαι ὑπὸ γυναικῶν τὰς ὁποίας αἱ ψευδολογίαι των εἶχον προσελκύσῃ, ἠρνοῦντο νὰ ἀναμυθῶσιν εἰς τὸ εὐσεβὲς πλῆθος καὶ ἐφαίνοντο γελῶσαι μεταξύ των περὶ τοῦ θεοῦ Βάκχου, ἰσχυρίζομενοι πάντοτε ὅτι ἄλλη τις θεότης θὰ ἐτιμώρησε τὰς θυγατέρας τοῦ Μινύου δι' ἐγκλημα ἀγνωστον εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

Ἡ περιφρόνησις αὐτὴ ἐξήντησε πλέον τὴν μακρὰν ὑπομονὴν τοῦ θεοῦ, τοῦ παντοδυνάμου υἱοῦ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Σεμέλης. Ἀποφασίζει καθ' ἑαυτὸν ὅπως αἱ γυναῖκες αὐταὶ αἱ ἀσεβεῖς ἑορτάσωσιν αἱματηρὰς ἑορτάς ἀφοῦ δὲν θέλουσι χαρμολογίας.

Τῶντι ματαίως αἱ θυγατέρες τοῦ Κάδμου καὶ αἱ σύντροφοὶ των θέλουν νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰς οἰκίας των ὅπως κάμνουν οἱ ἀνθρώποι οἱ πιστοὶ εἰς τοὺς θεοὺς, οἱ ὁποῖοι μετὰ ἡμέραν δοξολογίας τοῦ θεοῦ πηγαίνουν καὶ ἀπολαμ-

βάνουν ἕκρον ἡμερον καὶ γλυκύν. Αἶφνης παρὰφορος μανία τας καταλαμβάνει καὶ ὀρμῶσιν ἀκάθεκτοι—διότι τοιαύτη εἶνε ἡ θέλησις τοῦ θεοῦ — ἐξω τοῦ τείχους τῶν Θηβῶν. Εἰς τὸν δρόμον των ἀρπάζουν ἐκ τῶν χειρῶν τῶν ὀπαδῶν τοῦ Βάκχου, οἱ ὅποιοι ἐπιστρέφουν, τὰ ἱερά σύμβολα τῆς λατρείας τοῦ θεοῦ.

Παρασυρόμενοι ὑπὸ δυνάμεως ἀνωτέρας ἢ ὅποια τας κυριαρχεῖ καὶ τας ὑποτάσσει, ὀρμῶσιν ἐν τῇ μέσῃ τῆς συνοδείας ἢ ὅποια ἐπιστρέφει εὐσχήμως εἰς τὰς Θήβας. Τὰ χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου των εἶνε βραχέως ἡλλοιωμένα. Ἡ κόμη των λυτὴ κρέμαται ἐπὶ τῶν ὤμων, τὰ δὲ στήθη των πάλλουν καὶ ἡ καρδιά των παραφέρεται ὑπὸ μανίας φοβεράς.

Δυστυχεῖς γυναῖκες, τὰς ὁποίας σκληρῶς τιμωρεῖ ὁ θεός! Ἐκάλυψαν διὰ δερμάτων ἐλάφου τὰ στήθη των καὶ ἐστεφανώθησαν διὰ στεφάνου κισσοῦ, τρέχουσαι πάντοτε εἰς τὰ ὄρη χωρὶς τίποτε νὰ δύναται νὰ τας σταματήσῃ, πηδῶσαι διὰ μέσον τῶν ἀνωφερῶν, τῶν ἀνωμάτων βράχων καὶ τῶν λοφίσκων τῶν ἀποτόμων τοῦ Κιθαιρώνας.

Κάτοικοι τινες τῶν Θηβῶν ἠθέλησαν νὰ ἀκολουθήσουν τὰς θυγατέρας τοῦ Κάδμου καὶ τὰς συντρόφους των, ὅπως τας σταματήσωσι καὶ τὰς ἐπαναφέρουν ἐντὸς τῆς πόλεως. Ἀλλὰ ματαίως. Ὡς ἐλαφοὶ ταχύποδες διαφεύγουν τῶν χειρῶν τῶν διωκτῶν των, Ἡ ὄρυγὴ των ὀξυτάτη, ἀπαισία ἀκούεται μέχρι τῆς πόλεως καὶ ἀφυπνίζει τὰ παιδία φοβισμένα ἐντὸς τῶν οἰκιῶν καὶ κάμνει αὐτὰ νὰ συσφίγγωνται εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς των.

Ὅταν ἡ Ἥως ἐφώτισε τὴν Ἀνατολὴν ὁ λαὸς συνήχθη εἰς τὴν δημοσίαν πλατείαν μεγάλη ταραχὴ συνέχεν ὅλους καὶ ἠρωτῶντο μεταξύ των τί πρέπει νὰ πράξουν, καὶ πῶς τάχα θὰ ἦτο κατορθωτὸν νὰ ἐπαναφέρουν εἰς τὴν πόλιν τὰς μανιώδεις ἐκείνας γυναῖκας.

Ἐντοσοῦτω ἐφθασε καὶ ὁ βασιλεὺς Πενθεὺς περικυκλωμένος ὑπὸ τῶν μαχητῶν του νικητῆς καὶ ὑπερήφανος.

Ἀμέσως οἱ σοφοὶ γέροντες τῆς χώρας τοῦδηγηθήσαν τὰ συμβάντα: τὴν εἰσοδὸν τοῦ Βάκχου εἰς τὴν πόλιν συνοδευομένου ὑπὸ τοῦ Κάδμου καὶ τοῦ Τειρεσία, τὰς ἑορτὰς αἱ ὁποῖαι ἐπικολούθησαν, τὴν καθιερωθεῖσαν λατρείαν τοῦ θεοῦ, τὴν τιμωρίαν τῶν θυγατέρων τοῦ Μινύου καὶ

τέλος τὴν αἰφνυδιαν παραφροσύνην τῆς Ἀγαύης, τῆς Αὐτόνοης, τῆς Ἰνούς καὶ τῶν συντρόφων των. Τοῦ τὰ ἐξέθεσαν λεπτομερῶς καὶ κατὰ τάξιν. Τίποτε δὲν παρέλειψαν οἱ φρόνιμοι γέροντες, ὅπως κάμωσι τὸν βασιλεῖα νὰ ἐννοήσῃ ὅτι τὰ θαύματα αὐτὰ ἦσαν ἔργον θεοῦ ἰσχυροῦ.

Ἄλλ' ὁ Πενθεὺς πλήρης περιφρονησεως ἤκουε τοὺς γέροντας καὶ ἠρνεῖτο νὰ πιστεύσῃ τὰ λεγόμενά των.

«ὦ φίλοι μου, τοῖς ἀπήντησαν ὅταν ἐτελείωσαν τὴν διήγησίν των, ὦ φίλοι μου, πόσον εἴθε εὐκολόπιστοι. Τοιοῦτοτρόπως λοιπόν, ἐπειδὴ ἦλθεν ἓνας ἀγύρτης μὲ τὴν καλῶς βοστροχωμένην κόμην του καὶ τὴν ἀρωματισμένην κεφαλὴν του καὶ μὲ ὄλας τὰς χάριτας μὲ τὰς ὁποίας ἡ θεὰ Ἀφροδίτη σιολίζει τοὺς εὐνοούμενους τῆς, τὸν ἐπιστεύσατε.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὁ ἀγνωστος θέλει νὰ σας ἐκμάθῃ τὰ μυστήρια τοῦ Βάκχου καὶ ἰσχυρίζεται, ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶνε ὁ Βάκχος, περὶ τοῦ ὁποίου κανεὶς ποτὲ ἐν Βοιωτίᾳ δὲν ὠμίλησε! Καὶ σεῖς, πτωχοὶ ἀφελεῖς μὲ τὸ ἐλαφρὸν πνεῦμα, τὸν ἀκολουθεῖτε ὡς ἀγγέλι! Προσεῖτε λέγετε, ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἐτιμώρησε τὰς θυγατέρας τοῦ Μινύου μεταβαλὼν αὐτὰς εἰς νυκτόβια πτηνά, καὶ καταστρέψας τὸ λαμπρὸν παλάτιόν των, καὶ ὅτι ἠνάγκασε τὴν μητέρα καὶ τὰς θεῖας μου μαζὶ μὲ τὰς πιστὰς πρὸς αὐτὰς γυναῖκας νὰ φεύγωσιν εἰς τὰ ὄρη καταληφθεῖσαι ὑπὸ αἰφνυδίας παραφροσύνης...

Λοιπόν, φίλοι μου, σὰς λέγω ἐγὼ, ὅτι ὄλα θὰ μεταβληθοῦν τώρα ὅτε ἐπέστρεψα ἐγὼ μὲ τοὺς γενναίους καὶ πανόπλους συντρόφους μου. Σεῖς, γέροντες ἐξησθενημένοι, καὶ σεῖς, δειλοὶ νεανῖαι, κατελείφθητε ὑπὸ τοῦ φόβου ὅστις σκοτίζει τῶν δειλῶν τὴν καρδίαν. Ἀλλ' ἀκούσατέ με: ἐνόσω εἶμαι ἐγὼ μαζὶ σας οὔτε δυστύχημα κανὲν θὰ ἐπέλθῃ εἰς τὰς ὄχυράς Θήβας καὶ τὸν λαόν μου, οὔτε ἐχθρὸς κανεὶς, ἔστω καὶ θεὸς ἂν εἶνε, θὰ τολμήσῃ νὰ ἀντισταθῇ καθ' ἡμῶν. Ὅσον δι' αὐτὸν ὅπου μοῦ λέγετε βεβαίως ἀγύρτης θὰ εἶνε καὶ ταχέως θὰ τον τιμωρήσω. Ὁ ξένος ὅστις αὐτονομάζεται Βάκχος, υἱὸς τῆς Σεμέλης καὶ τοῦ Διὸς, θὰ κρεμασθῇ ὅπως του ἀξίζει εἰς ἀτιμωτικὴν ἀγχόνην... Τὸ ὀρκίζομαι εἰς τὴν ἀσπίδα μου. Ὡστε μὴ αἰσθάνεσθε κανένα φόβον ἐνόσω ἔχετε ὡς βασιλεῖα τὸν Πενθεῖα.

Βεβαίως ὁ ἀγύρτης αὐτὸς θὰ κρεμασθῇ καθὼς καὶ ὄλοι ὅσοι λαμβάνουν μέρος εἰς τὰς ἑορτὰς του. Μὴ λησιμονήσετε καθόλου τοὺς λόγους μου. Σεῖς ὄλοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, οἱ ὅποιοι ἐδώσατε προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους του καὶ δὲν ἐπιστρέφετε τώρα ὑπὸ τὰς διαταγὰς μου, μάθετε ὅτι θὰ σας συλλάβω διὰ τῶν γενναίων συντρόφων μου. Θὰ σας κρεμάσω ὄλους καὶ θὰ ἴδωμεν κατὰ πόσον ὁ Βάκχος θὰ δυνηθῇ νὰ σας λυτρώσῃ, ἐν τῇ παντοδυναμίᾳ του.

Ὅσον διὰ τὰς γυναῖκας αἱ ὁποῖαι ἀπῆλθον εἰς τὰς κορυφὰς τοῦ Κιθαιρώνας μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τῶν θεῖων μου, ἐγὼ αὐτὸς θὰ ὑπάγω πρὸς ἀναζήτησίν των καὶ θὰ τας ἐπαναφέρω εἰς τὴν πόλιν χωρὶς καμμία ἐξ αὐτῶν νὰ μου διαφύγῃ.

Ἄν ὁ ἀγύρτης αὐτὸς μετεχειρίσθῃ μαγικόν τι ποτὸν διὰ νὰ τας κάμῃ νὰ παραφρονήσουν, τότε ταχέως θὰ ἐπανεέλθωσιν εἰς ἐαυτὰς, διότι τὸ δηλητήριο θὰ χάσῃ ἐπὶ τέλους τὴν ἐνέργειάν του. Ἄν ἀπεναντίας ἐφυγον μὲ τὴν θέλησίν των ἐνθουσιασμένοι καὶ αὐταὶ ἀπὸ τὴν ἀσεβῆ ταύτην λατρείαν, τότε θὰ τας συλλάβω καὶ θὰ τας ρίψω εἰς τὰς φυλακάς. Οὔτε τὴν μητέρα μου Ἀγαύην δὲν θὰ λυπηθῶ καὶ θὰ δώσω τέλος πάντων πέρας εἰς τὴν παραφροσύνην αὐτῆν ἢ ὅποια συνταράττει τὴν πόλιν τῶν Θηβῶν.»

Μόλις ὁ Πενθεὺς ἐτελείωσε τὴν ὑπερήφανον αὐτὴν ὁμιλίαν, καὶ οἱ Θηβαῖοι ἐφιθύριζον μετὰξὺ των ἀποδοκιμάζοντες ὄλοι τὸν βασιλεῖα των, ἀλλὰ μὴ τολμῶντες νὰ ἀντιταχθοῦν—ὁ τυφλὸς μάντις Τειρεσίας καὶ ὁ ἐξησθενημένος Κάδμος, ἐφάνησαν ἀμφοτέρω εἰς τὸ ἀπέναντι ἄκρον τῆς πλατείας. Ἀλλὰ μὲ ὄλας τὰς προσπαθείας των ἐβάδιζον ἐπιπόνως, διότι τὸ πλῆθος τῶν Θηβαίων ἦτο ἄπειρον ἕνεκα τῶν σπουδαίων γεγονότων. Ὅλοι ἤρχοντο νὰ ἀκούσουν τοὺς λόγους τοῦ Πενθεῖως, καὶ ἀνευ σεβασμοῦ πρὸς τὸν ἰσχυρὸν ἄλλοτε βασιλεῖα καὶ τὸν μάντιν τὸν εὐνοούμενον παρὰ τῶν θεῶν, ἄθουσαν τοὺς δύο γέροντας καὶ παρέσυρον αὐτοὺς ἀπὸ τῆς εὐθείας.

Ὁ Κάδμος καὶ ὁ Τειρεσίας διητυθύνοντο πρὸς τὸν βασιλεῖα, ὅπως ἐπαναφέρωσιν αὐτὸν εἰς τὴν εὐσέβειαν καὶ λυτρώσωσιν αὐτόν, ἂν ἦτο δυνατόν, ἐκ τῆς φοβεράς τοῦ θεοῦ ἐκδική-

σεως. Ἀλλ' ὁ ἄφρων υἱὸς τοῦ Ἐχίονος καὶ τῆς Ἀγαύης δὲν τοῖς ἔδωσε καιρὸν νὰ ἐκθέσωσι τὰς φρονίμους συμβουλὰς των.

Μόλις τοὺς εἶδε νὰ ἔρχονται, ἐπιπόνως διασχίζοντες τὸ πυκνὸν πλῆθος, ὁμοιοὶ μὲ λέμβους ἐλαφρὰς κλυδωνιζομένας εἰς τὰ ἰσχυρὰ κύματα, τοὺς ἐφώναξεν ἐμποδίζων αὐτοὺς νὰ ὁμιλήσουν :

«ὦ! θαῦμα θαυμάτων! Ἰδοὺ ὁ μάντις Τειρεσίας κεκαλυμμένος διὰ δέρματος ἐλάφου καὶ—πράγμα ἐντελῶς γελοῖον—ὁ πατήρ τῆς μητρὸς μου ὠπλισμένος διὰ θυροῦ. Ἐρυθρίω, ἄφρονες, ἐρυθρίω διὰ σας. Ἐμπρός, πάτερ, ρίψε τὸν κισσὸν αὐτὸν ὅστις βαρύνει ἀνωφελῶς τὴν ἀδύνατον χεῖρά σου. Ὁ ἀὴρ τῆς πόλεως δὲν εἶνε καλὸς δι' ἀνθρώπους τῶν ὁποίων τὸ πνεῦμα ὑπὸ τῆς ἡλικίας κατέστη ἀσθενέστερον τοῦ παιδικοῦ. Ἐμπρός, ἄνδρες μου, πλησιάσατε τὸν γηραιὸν Κάδμον καὶ ὑποστηρίξατε αὐτόν μὲ τὰς στιβαράς χεῖρας ὅπως δυνηθῇ καὶ ἐπιστρέψῃ ἐκεῖ κάτω εἰς τὸ ἐξοχικὸν του κτῆμα ἀπὸ τοῦ ὁποῖον δὲν ἔπρεπε ποτὲ νὰ ἐξέλθῃ... Πήγαινε, ὦ πάτερ τῆς μητρὸς μου, εἰς τὰς ἀπιδέας σου μὲ τοὺς παχεῖς καρπούς καὶ ἐπασχολήσου κόπτων τὰ ἄγρια χόρτα. Πρόσεχε προπάντων μὴ τρυπηθῆς ἀπὸ τὰς ἀκάνθας. Κάμε τὴν γεροντικὴν σου ἐργασίαν μὲ τοὺς δούλους σου καὶ ἄφισε εἰς τοὺς νέους καὶ τοὺς υἱεῖς τὴν φροντίδα νὰ ὁμιλοῦν καὶ νὰ ἐνεργοῦν. Εἰς ἐμὲ ἀνήκει πᾶσα φροντίς, εἰς ἐμὲ ὅστις εἶμαι ὁ μόνος κύριος ἐδῶ. Κανεὶς θνητὸς ἢ θεὸς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ἐντὸς τῶν Θηβῶν νὰ ἀντιταχθῇ εἰς ὅ,τι θέλω!

Ὅσον δι' ἐσέ, ἐξηκολούθησεν ὁ Πενθεὺς ὁμιλῶν πρὸς τὸν μάντιν Τειρεσίαν, ἐνῶ οἱ ἐνοπλοὶ στρατιῶται παρέσυρον τὸν σεβάσιμον Κάδμον ἐξω τῆς δημοσίου πλατείας καὶ τῆς πόλεως τῶν Θηβῶν,—ὅσον δι' ἐσέ, γέρον κακόβουλε, μήπως νομίξης τάχα ὅτι θὰ μείνης ἀτιμώρητος διὰ τὴν τόσην σου ἀναιδείαν; Ἐπωφελήθης τῆς τρέλλας τοῦ Κάδμου, ὅπως παρασύρῃς αὐτὸν εἰς τοὺς σκοπούς σου. Ἀλλὰ μὴ φοβείσαι, γνωρίζω ἐγὼ νὰ τιμωρῶ τοὺς ψευδομάντις. Ἐμπρός, ὑπηρεταί, σύρατε τὸν γέροντα τοῦτον εἰς τὸν σκοτεινὸν λάκκον ὀπισθεν τοῦ παλατίου μου. Ἄς ταφῇ ζωντανός. . . Σπεύσατε νὰ ἐκτελέσητε τὰς διαταγὰς μου.

Ἄλλοι πάλιν ἄς τρέξουν νὰ κατεδαφίσουν τὴν

αίλιαν του εκεί όπου λέγει ότι τὰ πτηνὰ τοῦ φανερώουσι τὸ μέλλον. Μὴν ἀφίστατε τίποτε. Ρίψατε εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τὰ στέφανα του τὰ ἱερά καὶ τὰ σήματα του ! . .

Καὶ σεῖς, θαρραλέοι σύντροφοί μου, οἱ ὅποιοι με ἐβοηθήσατε νὰ νικήσω τοὺς ἐχθρούς μου, συνοδεύσατέ με τώρα πηγαίνω εἰς τὰ ὄρη πρὸς ἀναζήτησιν τῆς μητρὸς μου καὶ τῶν ἀδελφῶν τῆς καὶ τῶν γυναικῶν αἱ ὅποιαί τας συνοδεύουσι. «Ὅλαι ἐγίναν μανιώδεις διὰ τῆς πανουργίας καὶ τῶν φαρμάκων ἐνὸς ἀγύρτου !»

Ἦδη οἱ δούλοι εἶχον σύρη τὸν τυφλὸν μάντιν καὶ ὁ λαὸς ἔμενον ἄφωνος ἐκ τῆς ἐκπλήξεως. Ἀκούοντες τοὺς ἀσεβεῖς λόγους τοῦ Πενθέως οἱ κάτοικοι τῶν Θηβῶν ἠσθάνοντο τὴν καρδίαν των παγώνουσαν ἐκ φόβου καὶ ὠχρότης ἐκάλυπτε τὰ πρόσωπα αὐτῶν. Ὡς εἴαν ὁ ἥλιος ἤθελεν ἐκλείψει ἔμπροσθέν των, προμηνύων κακόν, ἢ κανὲν ἀγαλμὰ των ἤθελε ἀνατίως καταρεῦσει, οἱ Θηβαῖοι ἔτρεμον περιμένοντες βεβαίαν τοῦ θεοῦ τὴν ἐκδίκησιν.

Ἄλλ' ἰδοὺ φθάνει κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἕνας βοσκὸς μὲ τὸ πρόσωπον ἠλλοιωμένον ἐκ τοῦ φόβου καὶ τὰ ἐνδύματα λευκὰ ἐκ τοῦ κονιορτοῦ. Ὁ θόρυβος τῶν ἠχηρῶν βημάτων του ἐκάλυψε τὴν σιωπὴν ἢ ὅποια ἠπλοῦτο βαρεῖα ἐπὶ τῆς πόλεως τῶν Θηβῶν.

Τὸ πλῆθος ἠνοιγετο ἔμπροσθέν του καὶ τοῦ ἔφρινε τόπον διὰ νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ Πενθέως ὅστις τον ἠκολούθει διὰ τοῦ βλέμματός, ἐκπληκτός. . .

Ὅταν ὁ βοσκὸς ἐφθασεν ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως ἐσταμάτησεν ἀσθμαίνων, μόλις δυνάμενος νὰ κρατηθῇ εἰς τοὺς πόδας του.

Ἐπὶ τέλους ὠμίλησεν :

— «ὦ Πενθεῦ ! εἶπεν ὁ κραταῖε βασιλεῦ τῆς ἐνδόξου πόλεως τῶν Θηβῶν, φθάνω ἐκ τοῦ Κιθαιρώνας τοῦ ὁποίου τὴν κορυφὴν στέφει αἰωνίως ἡ χιῶν διὰ τῶν λαμπρῶν τῆς νεφάρων. . .

— Τί σπουδαῖον ἔχεις νὰ μου ἀναγγείλῃς;

— Ἐρχομαι, βασιλεῦ, ἐδῶ, διὰ νὰ ἀναγγείλω εἰς σὲ καθὼς καὶ εἰς τοὺς κατοικοῦς τῶν Θηβῶν τὰ παράδοξα συμβάντα, τὰ ἀπίστευτα θαύματα, τῶν ὁποίων παρέστην αὐτόπτης μάρτυς. Ἄλλ' ἔτι εἶδον ἦτο τόσον παράδοξον ὥστε φοβοῦμαι μήπως με τιμωρήσῃς ὡς ἄγγελον ψευδῶν εἰδήσεων !

— Ὅμιλε ἀφρόβως.

— Ἰδοὺ λοιπόν, βασιλεῦ, τί ἔχω νὰ σου ἀναγγείλω :

Ἡ ἀγέλη τῶν βοῶν τὴν ὁποίαν ἔβασκα, ὅπως κάμνω πᾶσαν προβαίαν, ἤρχιζε ἤδη νὰ ἀνέρχεται τὸ ὄρος ἦτο ἡ ὥρα κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἥλιος θερμαίνει διὰ τῶν πρώτων του ἀκτίνων τὴν γῆν. . .

Τότε παρετήρησα εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Κιθαιρώνας τρεῖς ὄμιλους γυναικῶν αἱ ὅποιαί ἐκοιμῶντο αἱ μὲν στηριζόμεναι εἰς τοὺς κορμούς τῶν πετελεῶν, αἱ δὲ ἐξηπλωμέναι ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν πυκνῶν δρυῶν. Μὲ τὴν πρώτην ὁμάδα ἐκοιμάτο ἡ Αὐτόνοη, ἡ Ἀγαυὴ ἢ σεβαστὴ μήτηρ σας μὲ τὴν δευτέραν καὶ μὲ τὴν ἄλλην ἢ ἀδελφὴ τῆς Ἰνώ. Αἰφνης ἀφ' ἑπιπέσεια ἐκ τῶν μυκηθμῶν τῶν βοῶν ἡ μήτηρ σας ἀνεπήδησεν ἔντρομος ἐκβαλοῦσα φοβερὰν κραυγὴν. Ἀμέσως ὄλαι αἱ γυναῖκες ἠγέθησαν. Ἐβυσαν τὴν κόμην των ὄλαι καὶ ἐνεδύθησαν δέρματα ἐλάφων καὶ ἐστεφανώθησαν διὰ κισσοῦ καὶ σμίλακος καὶ φύλλων δρυῶν. . . Ἀμέσως ἐκτύπησε μία ἐξ αὐτῶν διὰ τοῦ θυροῦ τῆς καὶ ἰδοὺ ὕδωρ διαυγὲς ἀνέβλυσεν ἐκ τοῦ ἐδάφους. Ἄλλη ἔπειτα ἀφῆκε τὴν δάδα τῆς ἀνημέμενην νὰ καταπέσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἄλλη πηγὴ οἴνου ἀφρίζοντας ἐξῆλθε τῶν προπόδων τοῦ ὄρους. Ἐκείναι αἱ ὅποιαί ἤθελον νὰ πῶσι γάλα δὲν εἶχον ἄλλο νὰ πράξωσι παρὰ μόνον νὰ σκάψουν ὀλίγον τὴν γῆν διὰ τῶν δακτύλων των, ὅπως ἀναβλύσῃ τὸ ἀδιαφανὲς ρευστόν. Πολλοὶ βοσκοὶ συνήχθησαν πλησίον μου καὶ ὄλοι κρυμμένοι ὀπισθεν τῶν δένδρων, παρατηροῦμεν ἐκπληκτοὶ τὰ θαύματα ταῦτα μὲ τὴν ψυχὴν κατεχομένην ὑπὸ θρησκευτικοῦ τινος φόβου. Ἀλλὰ τότε Θηβαῖοι τινες οἱ ὅποιοι ἕως χθὲς τας ἠκολούθουν μᾶς ἐπλησίασαν καὶ μᾶς εἶπον τὰ ἑξῆς : Ποιμένες ! σεῖς οἱ ὅποιοι πατεῖτε τὰς ἱεράς κορυφὰς τῶν ὄρεων, βοηθησατέ μας νὰ ἀποσπάσωμεν τὴν μητέρα τοῦ Πενθέως ἐκ τοῦ μέσου τῶν τρελλῶν ἐκείνων γυναικῶν. Βεβαίως ἢ πράξις μας θὰ εἶνε ἀρίστη εἰς τὸν βασιλεῖα ὅστις θὰ ἐπανεῖλθῃ νικητὴς εἰς τὰς Θήβας καὶ θὰ μᾶς ἀνταμείψῃ γενναίως !

Μᾶς ἐφάνη ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ καλῶς ὠμίλησαν, ἄλλως τε καὶ ἡ ἰδέα τῆς ἀνταμειβῆς ἐκυριεῦε τὴν καρδίαν μας. Τότε ἐκρύφθημεν

πλησιέστερων των, ὀπισθεν τῶν θάμνων, καὶ ἐνῶ αἱ ἄλλαι ἔπαιζον τοὺς θυροὺς των καὶ ἐπικαλοῦντο μὲ δυνατὰς κραυγὰς τὸν Βάκχον, τὸν υἱὸν τοῦ Διός, καὶ ἡ Ἀγαυὴ παρεμέρισεν ὀλίγον, ἐγὼ ὀρμήσας ἐκ τοῦ μέρους εἰς τὸ ὁποῖον ἤμην κρυμμένος προσεπάθησα νὰ τὴν συλλάβω. Ἄλλ' ἐκείνη ὀπισθοχώρησε φωνάζουσα : «Καταδιωκόμεθα, ὦ πισταί μου σύντροφοι, ἀπὸ ἀνθρώπους ἀσεβεῖς. Ἀκολουθησατέ με, ἀκολουθησατέ με ὀπλισμένοι μὲ τοὺς θυροὺς σας.» Ἡμεῖς ἐντοσοῦτῳ ἐσπεύσαμεν νὰ φύγωμεν φοβούμενοι μήπως γίνομεν θύματα τῆς μανίας των. Καὶ μολοντοὶ ἀσπλοῖ, ἐπέπεσαν μολοντοῦτο κατὰ τῶν ποιμνίων τὰ ὁποῖα ἀνεφαίνοντο ἐδῶ καὶ ἐκεῖ εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους. . . Ἐδύνασο, βασιλεῦ, ἀν εὐρίσκεισ ἐκεῖ, νὰ ἴδῃς μίαν ἐξ αὐτῶν νὰ συλλαμβάνῃ παχεῖαν ἀγελάδα εἰς τὰς χεῖρας τῆς καὶ νὰ ξεσχίξῃ αὐτὴν εἰς τεμάχια. Αἱ ἄλλαι διὰ τοῦ ἰδίου τρόπου κατεξέσχιζαν ὄλαι τὰ ποιμνία.

Τὰ κέρατα καὶ οἱ πόδες τῶν ζῶων, ἦσαν ἀνηρητημένα, αἱματόφουρτα πάντοτε εἰς τοὺς κλάδους τῶν δένδρων τὰ ὅποια ἔσταζον αἷμα. Οἱ ἄγριοι ταῦροι ἐπετίθεντο κατὰ τῶν ἀόπλων νεανίδων ἄλλὰ ταχέως μολοντοῦτο ἐρείπτοντο χαμαὶ ὑπ' αὐτῶν καὶ τὸ δέρμα των ἀπεσπᾶτο εἰς ὀλιγώτερον καιρὸν ἀπὸ ὅσον θέλετε διὰ νὰ ὑψώσετε τὸ βλέμμα.

Ἐπειτα ὄρμησαν ταχεῖαι εἰς τὴν ἀπέραντον πεδιάδα τὴν ὁποίαν βρέχει ὁ Ἄσπερος διὰ τῶν εὐεργετικῶν ρευμάτων του. Ἰδοὺ αὐταὶ τώρα αἱ ὅποιαί ὡς ἐχθραὶ προσβάλλουσι τὰ διάφορα χωρία τῶν προπόδων τοῦ Κιθαιρώνας ἢ Ἰσία ἠλώθη. Αἱ Ἐρυθραὶ μόνον ἐρείπια ἔχουν τώρα νὰ ἐπιδείξουν. Τὰ τέκνα ἀποσπῶνται ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῶν κατὰτρόμων μητέρων. Τὰ ἀκόντια τὰ ριπτόμενα ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν μόλις ἐγγίζουσιν ἀδραβῶς τὰ δέρματα τῶν γυναικῶν, ἐνῶ ἀπεναντίας οἱ θυροὶ προξενοῦσι τραύματα θανάσιμα.

Ἐπὶ τέλους ἀπηυδνημένοι ἐκ τῆς ἀνθρωποθυσίας αἱ γυναῖκες ἀνέρχονται πάλιν τὸν Κιθαιρῶνα. Τὰ ἄγρια θηρία χαρεύουσι καὶ ὠρύονται μετ' αὐτῶν. Θὰ ἔλεγέ τις μάλιστα ὅτι ἡ γῆ ἀνασχιρτᾷ ὑπὸ τοὺς πόδας των.

Αὐτὰ εἶνε, βασιλεῦ, τὰ παράδοξα θαύματα καὶ τὰ λυπηρὰ δυστυχήματα τὰ ὅποια ἤθελα νὰ σοὶ ἀνακοινώσω. »

Ἄδυνατῶν νὰ συγκρατήσῃ ἐπὶ πλέον τὸν θυμὸν ὅστις ἐπλημμύρησε τὴν καρδίαν του, ὁ Πενθεὺς ἐκραύγασεν ἀμέσως :

« Ἄς σπεύσωμεν. Ὅσοι δύνανται νὰ χειρσθῶσι τὸ δόρυ καὶ νὰ τανύσωσι τὸ τόξον ἄς συνενωθῶσι μεθ' ἡμῶν. Ἄς τρέξωμεν πρὸς τὸ ὄρος. Ἄλλ' ἄς ζητήσωσιν ὀλίγοι ἐξ ὑμῶν εἰς ὄλην τὴν πόλιν τὸν παράδοξον αὐτὸν ἀγύρτην, ὅστις εἰσήγαγε τὴν νέαν καὶ ἀσεβῆ ταύτην λατρείαν. Ὅταν τον συλλάβετε τὸν ἄθλιον αὐτὸν φερέτέ μοῦ τον δεμένον ἔμπροσθέν μου. Καὶ τότε θὰ δυνηθῇ μετὰ τῶν τρελλῶν τὰς ὁποίας θὰ φέρω ἀπὸ ἐκεῖ κάτω, νὰ τελέσῃ ἐορτὰς αἱματηρὰς τὰς ὁποίας δὲν περιμένει ὁ ἄθλιος ! Ἡ ὥρα του ἐσήμανε.

— Δὲν ἔχεις πολὺ νὰ με ἀναζητήσῃς, διότι εἶμαι ἐδῶ, ὀπισθὲν σου, ὦ βασιλεῦ Πενθεῦ, δοξασμένε υἱὸ τοῦ Ἐχίονος καὶ τῆς Ἀγαυῆς ! »

Ἀκούων τὰς λέξεις ταύτας προφερομένας μὲ ἥρεμον καὶ ἐπιτακτικὸν ὄφος ὁ Πενθεὺς ἐστράφη κατὰπληκτος. Ὁ Βάκχος ἐστέκετο ἐν τῷ μέσῳ τῆς δημοσίου πλατείας στεφανωμένος διὰ κισσοῦ μὲ τὰν θυρόν ἀνά χεῖρας, ἀπαστράπτων ἐκ θείας καλλονῆς. Κανεὶς μετὰ τῶν συνοιθρισμένων δὲν τον εἶχεν ἰδῆ ἐρχόμενον.

« Ἰδοὺ αὐτός ! Ἰδοὺ ὁ ἀγύρτης συλλάβετέ τον, δέσατέ τον σφιγκτὰ μὲ τὰς ἀλύσεις » ἀνεκραύγασεν ὁ Πενθεὺς.

Καὶ ὁ λαὸς δὲν ἀναγνώριζε πλέον τὴν φωνὴν τοῦ βασιλέως του, ἀλλὰ νομίζει ὅτι ἀκούει τοὺς ὠρυγμούς θηρίου συλληφθέντος εἰς παγίδα.

Τὰ δεσμὰ πίπτουσιν ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ θεοῦ καὶ μάτην οἱ σύντροφοι τοῦ βασιλέως πειρῶνται νὰ τον δέσωσιν. Ὁ Βάκχος παρετήρει ἀτενῶς τὸν βασιλεῖα, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ λογικὸν τοῦ δυστυχούς υἱοῦ τῆς Ἀγαυῆς ἐσκοτίζετο, ἐσθύνετο νικημένον ἐκ τῆς φλογὸς τοῦ παντοδυνάμου ἐκείνου βλέμματος.

« Ἐρχου τώρα μαζί μου ἐπὶ τοῦ ὄρους Κιθαιρώνας, εἶπεν ἐπὶ τέλους ὁ θεός· ἐγὼ θὰ σε ἰδηγῆσω πρὸς τὴν μητέρα σου Ἀγαυὴν ἀπὸ τοὺς δρόμους τοὺς ὁποίους δὲν γνωρίζεις. Ἄλλὰ ἐνδύσου πρώτον τὰ σήματα τῆς λατρείας τοῦ Βάκχου. Μεταμφέσου ὅπως ἀπατήσῃς τὰς γυναῖκας αἱ ὅποιαί θὰ νομίζουσιν ὅτι εἶσαι σύν-

τροφός των και θα σε ακολουθήσωσαν άνευ δυσπιστίας εις την πόλιν όπου θέλεις νά τας έπαναφέρης.

Ο Πενθεύς έστερημένος λογικού και θελήσεως, ενεδύθη πειθηνίως τὸ δέρμα τῆς έλάφου, έστεφανώθη διά κισσοῦ, έλαβε τὸν θυρόν εν τὴν χεῖρα και ήκολούθησε τὸν εκδικητὴν θεόν. Φοβισμένοι εις τὴν θείαν τοῦ Βάχχου όστις είχε καταστήσει ήρμεον ως άρνιον τὸν υπερέφανον και άτίθασσον βασιλέα των, οι Θηβαίοι ήκολούθουν εις σεβαστὴν άπόστασιν τὸν θεόν, όστις έπροχώρει μετὰ τοῦ Πενθέως.

— Ω! θαυμάσιον θέαμα, έλεγεν ὁ δυστυχής. Βλέπω δύο ήλιους και δύο Θήβας έπταπύλους. Και σὺ όστις περιπατεῖς εμπροσθέν μου φαίνεσαι ως ταῦρος. Τρόντι λοιπόν μετεμορφώθης εις άγριον ζῶον; Εἰπέ μου λοιπόν, ὀδηγέ μου, θα έδωνάμην νά πάρω εις τοὺς ὤμους μου τὸ όρος Κιθαιρώνα μαζί με τὰς γυναῖκας αι όποιαι εύρισκονται επ' αὐτοῦ;

— Δύνασαι άν θέλῃς. Άλλοτε δέν ειχες φρόνησιν, τώρα όμως συζητεῖς καθὼς πρέπει.

— Εἶνε χρεια νά πάρωμεν μοχλοὺς ή νά το ξεριζώσω τὸ όρος με τὰς χεῖρας μου και νά το φέρω εις τὴν άγκαλιά μου; Όχι όμως! Δέν εἶνε ὀρθόν νά μεταχειρισθῶ βίαν κατά τῶν γυναικῶν.

— Καλά. Κρύψου τώρα υπό τὰ δένδρα, πολμηρέ και επιδέξιε κυνηγέ. Θα τας συλλάβῃς κύκλω τὰς γυναικίαις όπως λέγεις, εκτός άν δέν σε συλλάβουν πρότερον αὐταί.

Επὶ τέλους εφθασαν επὶ τῆς κορυφῆς όπου αι γυναῖκες άνεπαύοντο.

Άλλ' ὁ Πενθεύς δέν τας έβλεπε κατά διαπαγήν τοῦ θεοῦ. Τότε ὁ βασιλεὺς εἶπε: "Ω! ὀδηγέ μου, οι τόποι εις τοὺς ὅποιους ὀλονέν εύρισκόμεθα εἶνε ερημοὶ και οὐδαμῶ δέν βλέπω τὴν θείαν μου και τὰς συντρόφους τῆς.

Τότε ὁ Βάχχος άρπάσας χονδρόν κλάδον ίτιάς με τὰς χεῖρας του κατεβίβασεν αὐτόν επὶ τῆς γῆς και άφου έποποθέτησεν επ' αὐτοῦ τὸν βασιλέα, άφῆκε με προσοχήν νά άνορθωθῆ. Μόλις ὁ δυστυχής υἱός τῆς Άγαύης εύρέθη επὶ τῆς κορυφῆς τοῦ δένδρου και έδύναντο αι γυναῖκες νά τον ιδωσι, ὁ Βάχχος εκραύγασε: α' Ιδού, σύντροφοι μου, σὰς έφερον εκείνον, όστις σὰς περιφρονεῖ και σὰς καθὼς και ἐμὲ και τὴν λατρείαν μου. Εκδικηθῆτέ τον».

Άστραπή ανέλαμψε τότε φωτίσασα τὸ δάσος. . .

Καταληφθεῖσαι υπό μανίας αι γυναῖκες ὤρμησαν πρὸς τὸ δένδρον εις τὴν κορυφήν τοῦ ὁποίου έβλεπον τὸν δυστυχῆ Πενθέα. Έρριψαν κατ' αὐτοῦ τοὺς θυροὺς των, έρριψαν πέτρας και έπειτα βλέπουσαι, ὅτι οὐδέν άποτέλεσμα επέφερον, ήνώθησαν ὄλοι και έξερρίζωσαν τὸ δένδρον, ὁ δὲ δυστυχής Πενθεύς έπεσε κάτω κραυγάζων, — διότι κατά θέλησιν τοῦ Βάχχου τὸ λογικόν του επανῆλθε τώρα, και έγνώριζεν ὅτι θα άποθάνῃ. Πρώτη ή Άγαύη έρρίφθη μανιώδης, εκφρων κατ' αὐτοῦ. Τότε ὁ δυστυχής εκβάλλει τὰ γυναικίαι φορέματα τὰ ὅποια είχαν ενδύθῆ κατά τὰς συμβουλὰς τοῦ εκδικητοῦ θεοῦ. Ηθέλησε νά αναγκασθῆ τὴν μητέρα του, και εφώναζε μεγαλοφώνως όπως τὸν άναγνωρίζῃ:

α' Ω! μητέρ μου, φιλότατη μου μητέρ! Εγὼ εἶμαι ὁ αγαπητός σου υἱός ὁ Πενθεύς, τὸν ὁποῖον έγέννησες εις τὰ μεγαλοπρεπῆ παλάτια τοῦ περιφήμου Έχίονος πατρός μου. Με άνέθρεψες με τὸ γάλα σου. . . Λάβε εὐσπλαγχνίαν, μητέρ μου, και μὴ φονεύσης τὸν προσφιλῆ σου υἱόν Πενθέα βασιλέα τῶν έπταπύλων Θηβῶν!»

Άλλ' ή Άγαύη δέν ήκουε τίποτε εκφρων εκ τῆς μανίας τὴν ὁποῖαν ὁ Βάχχος τῆς ενέπνεε. Με τὰ χεῖλη άφρίζοντά με τοὺς ὀφθαλμοὺς υπερμέτρως ήνευγμένους, έλαβε τὴν άριστερὰν χεῖρα τοῦ δυστυχοῦς βασιλέως και του άπέσπασε τὸν βραχίονα. Η Ίνώ ή Αὐτόνοή και αι Βακχίδες, ὄλοι έξέσχισαν τὸ σῶμα τοῦ δυστυχοῦς, όστις ὠρέτο κατ' άρχὰς έπειτα λεπτοφυγῶν έστέναζε και έπειτα τέλος εσιώπησε καθ' ὄλοκληρίαν. Ητο νεκρός. Τότε ή μητέρ του εκάρφωσε τὴν κεφαλὴν του επὶ ενός θυροῦ νομίζουσα ὅτι ήτο κεφαλὴ λέοντος.

Υπερέφανος διά τὴν λείαν τῆς εισηλθεν άκολουθουμένη υπό τῶν συντρόφων τῆς εις τὰς Θήβας. Εἰς τὴν πλατείαν περιέμενον περιλυποὶ, ὁ Κάδμος μετὰ τῶν προϋχόντων τῆς πόλεως. Γνωρίζων ένεκεν τῆς μαντικῆς του δυνάμειως πάντα ὅσα συνέβησαν, ὁ σοφός Τειρεσίας εκάθητο μακρὰν τῶν άλλων βυθισμένος εις σκέψεις πενθίμου.

α' Ω! πάτερ μου, άνεκραξεν ή Άγαύη,

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Γ' ΕΝΝΕΣΙΣ ΤΩΝ ΘΕΩΝ. — ΚΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΚΥΒΕΛΗ. — Ο ΖΕΥΣ ΚΑΘΙΕΤΑΤΑΙ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Ο Σιληνός εσιώπησε, και ὄλοι έμενον άκίνητοι και περισκεπτοι. Οι συνδαιτυμόνες και ὁ έξωθεν τῶν θυρῶν άκρούμενος λαός εφαινετο κατάπληκτος.

Επὶ δύο εσπέρας είχε διαρκέσει ή ιστορία, και άπό τῆς στιγμῆς καθ' ήν ήναπτον τὰ φῶτα μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ήν ή Ηως έφρόδιζε τὰ κράσπεδα τῆς Άνατολῆς, ὁ Σιληνός ὠμίλει περὶ τοῦ θαυμαστοῦ θεοῦ Βάχχου.

Τὴν τρίτην ήμέραν άφου τὸ δειπνον έτελείωσεν ὁ Μίδας ὠμίλησε τοιουτοτρόπως πρὸς τὸν Σιληνόν.

α' Ω! προσφιλῆ μου ξένε, σήμεραν ενῶ περιδιαβαζόμεν εις τὸν κήπον σέ έρώτησα άκόμη περὶ τῆς ιστορίας τοῦ Βάχχου και μοῦ άπήντησες ὅτι έμαθα ὅτι περὶ αὐτοῦ οι θνητοὶ επιτρέπεται νά γνωρίζουν. Σέ ήρώτησα τότε νά με πληροφορήσης πότε ὁ άνθρωπος ενεφανίσθη τὸ πρῶτον επὶ τῆς εὐφόρου γῆς και νά άπαριθμήσης τῶν θεῶν τὰς περιπετείας. Νά με εἴπῃς τὰ θαύματα τὰ ὅποια οι άθάνατοι έποίησαν και τὴν λατρείαν ή ὁποία τοῖς άπεδόθη υπό τῶν εὐσεβῶν ανθρώπων ως και τὰς τιμωρίας με τὰς ὁποίας παιδεύουσι τοὺς άσεβεῖς.

Μοὶ υπεσχέθης ὅτι θα μου άπαντήσης άπόψε εμπροσθεν τῶν Φρυγῶν.

Ω! Σιληνέ προσφιλῆ μου ξένε, περιμένα τὴν άπάντησιν σου. Θα μου ικανοποιήσης τάχα τὴν δίψαν τῆς μαθήσεως τὴν ὁποῖαν αισθάνομαι; Σκέψου ὅτι μας μένουν ὀλίγαι ήμέραι μέχρις ὅτου ὁ προσφιλής σου προστάτης και θεός επιστρέψῃ. Εἰς τοῦτο τὸ διάστημα δύνασαι νά φωτίσης τοὺς ανθρώπους αὐτοὺς ὀτινές σε ικετεύουν.

Ο Σιληνός τότε άπήντησε τοιουτοτρόπως:

α' Ω! βασιλεῦ Μίδα, φίλε προσφιλέστατε, τώρα ὅτε έτελείωσα τὴν ιστορίαν τοῦ Βάχχου τοῦ προστάτου μου θεοῦ, μοῦ ζητεῖς νά σου διηγηθῶ κατά τάξιν τὰς θαυμασίας περιπετείας τῶν άλλων θεῶν, και νά σου άριθμῶσω τὰ αναρίθμητα θαύματα και τὰς τιμωρίας και τὰ έργα τὰ ὅποια έξέτελεσαν. Γνωρίζω καλῶς, ὅτι δέν σε ὠθεῖ ένοχος περιέργεια νά εκμάθῃς τὰ θεῖα μυστήρα τὰ ὅποια άποκρύ-

φέρω εις τὸ παλάτιόν μας πολύτιμον λείαν. Εἶνε ή κεφαλὴ λέοντος τὸν ὁποῖον εφόνευσα».

Άλλ' αἰφνης άντήχησεν ὁ κεραυνός. Άστραπή εφώτισε τὸν αἰθέρα και αι θυγατέρες τοῦ Κάδμου μετὰ τῶν συντρόφων των άνέκτησαν τὸ λογικόν.

«Δυστυχία μου! Δυστυχία μου! Όχι δέν εἶνε λέων, εἶνε ὁ Πενθεύς, ὁ προσφιλής μου υἱός τὸν ὁποῖον εφόνευσα, ἐγὼ ή μητέρ του, ή μητέρ του ή ὁποία τὸν έγέννησε! Κατηραμένη, κατηραμένη ἐγὼ!»

Εἰς τὰς κραυγὰς τῆς Άγαύης, αι σύντροφοὶ τῆς έπλησίασαν και άναγνωρίζασαι τὴν αἱματοφόρτον κεφαλὴν τοῦ περιφήμου βασιλέως τῶν Θηβῶν Πενθέως, εφυγαν προτροπάδην εκβάλλουσαι γοεράς κραυγὰς άπελπισίας.

Ο Κάδμος και οι υπηρέται του εθαψαν τὴν κεφαλὴν και τὸ σῶμα τοῦ Πενθέως, τὸ ὁποῖον εὔρον διαμελισμένον εις τὰς ράχεις τοῦ Κιθαιρώνας. Όταν επέστρεψαν εις τὴν πόλιν ὁ Τειρεσίας τοῖς άνήγγειλε και πάλιν άλλο τρομερόν δυστύχημα.

α' Μόλις εξήλθες τῆς πόλεως τῶν Θηβῶν, ὁ βασιλεῦ, ή δυστυχής Άγαύη ταλαιπωρουμένη υπό τῆς θλίψεως, εκλείσθη εις τὰ δωμάτια τῆς τίλλουσα τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς τῆς. Διά φωνῶν γοερῶν εκραξε τὸν υἱόν τῆς τὸν Πενθέα. Τὴν ήκούομεν επὶ πολλὴν ὄραν κλαίουσαν, έπειτα δέ μας εφάνη ὅτι εύρίσκετο εις τὴν άγωνίαν τοῦ θανάτου.

Τότε εις εκ τῶν προϋχόντων διέρρηξε τὴν θύραν και εὔρομεν τὴν Άγαύην άπηγχοισμένην. Η θυγάτηρ σου, ὁ βασιλεῦ Κάδμε, άπέθανεν, ως άπέθανε και τῆς θυγατρός σου ὁ υἱός.»

Τοιούτος υπῆρξεν, ὁ Μίδα, ὁ θάνατος τῆς περιφήμου Άγαύης και τοῦ ισχυροῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν Πενθέως. Ετιμωρήθησαν και οι δύο διά τὴν άσεβείαν των πρὸς τὸν Βάχχον τὸν άθάνατον θεόν.

Χαῖρε, ὁ υἱέ τῆς άμέμπτου Σιμέλης! σὺ όστις τιμωρεῖς σκληρῶς τοὺς άσεβεῖς, δεῖξου εὐνοϊκός εις τοὺς θνητοὺς οι ὁποῖοι πλήρης σεβασμοῦ σε δοξάζου!

πτονται συνήθως από τους κοινούς θνητούς. Ἡ ἀγάπη τῆς μαθήσεως καὶ ἡ προθυμία νὰ φανῆς ἀρεστότερος εἰς τοὺς θεοὺς σὲ ὧθει εἰς τὴν ἀνυπομονησίαν τὴν ὁποίαν ἔχεις.

Πρέπει ὁμως νὰ ἐννοήσης, ὅτι ἂν σοῦ διηγήθην τόσον λεπτομερῶς καὶ μὲ τοιαύτην ἀκριβείαν τοῦ Βάκχου τὴν ἱστορίαν, τοῦτο προῆλθε ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Βάκχος ἀνετράφη ὑπ' ἐμοῦ, εἶνε ὁ προστάτης μου θεὸς καὶ τίποτε δὲν κρύπτει ἀπὸ ἐμέ.

Ὅσον διὰ τὰ συμβάντα τὰ ὁποῖα ἐπῆλθον ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ κόσμου, αὐτὰ δὲν τα εἶδον καὶ μόνον διὰ τῆς φήμης τὰ γνωρίζω, οὔτε δύναμαι ἀκριβῶς νὰ σοῦ τα διηγηθῶ. Πολλὰ πράγματα μένου ἀγνωστα καὶ εἰς ἐμέ. Μόνον ὁ Ζεὺς, ὁ παντοδύναμος κύριος τῶν ἀνθρώπων καὶ πατὴρ τῶν θεῶν, θὰ εἶχε τὴν δύναμιν νὰ σοῦ ἐκθέσει λεπτομερῶς τὴν ἱστορίαν τὴν ὁποῖαν ζῆτεῖς.

Ἀληθῶς ὑπῆρξεν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποῖαν γῆ καὶ θάλασσα ἦσαν συγκεχυμέναι καὶ οὔτε ὑψηλὰ ὄρη ὑπῆρχον, οὔτε μουρμουρίζοντες ποταμοί. Οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῷα δὲν ὑπῆρχον ἀκόμη, αὐτοὶ δὲ οἱ ἀθάνατοι θεοὶ δὲν εἶχον ἀκόμη γεννηθῆ, διότι ὁ οὐρανὸς ἢ λαμπρὰ αὐτῶν κατοικία δὲν εἶχεν ἐξέλθῃ τοῦ χάους.

Παντοῦ ἠπλοῦτο ἡ νύξ. Ἡ σελήνη μὲ τὰς ἀργυρὰς ἀνταυγείας καὶ ὁ πύρινος ἥλιος δὲν εἶχον ἀκόμη ἀναστῆ. . . Ἀλλὰ σοῦ το λέγω ἀληθῶς, ὦ Μίδα! οὔτε οἱ θεοὶ αὐτοὶ δὲν γνωρίζουν τὰ ἀβέβαια γεγονότα, τὰ ὁποῖα συνέβησαν πρὶν ἢ ὁ Ζεὺς καταστῆ κύριος θεῶν καὶ ἀνθρώπων, οὐρανοῦ καὶ γῆς. Καὶ ὁ Ζεὺς δὲ αὐτὸς, ἦτο παιδίον κατ' ἀρχὰς, τὸ ὁποῖον δὲν ἐγνώρισε παρὰ μόνον ὅ,τι τὰ παιδιά τῆς ἡλικίας του γνωρίζουν.

Θὰ δοκιμῶ ὁμως πρὸς χάριν σου νὰ σοῦ διηγηθῶ κατὰ δύναμιν καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν Ἀθανάτων, τινὰ ἐκ τῶν μυστηρίων τοῦ κόσμου ἀπὸ τῆς ἀπαρχῆς αὐτοῦ.

ὦ Ζεῦ! ὕψιστε θεέ, παντοδύναμε πάτερ τοῦ φρονίμου Βάκχου, ἐπίτρεψον εἰς ἐμέ νὰ ἐπαλαβῶ ὅ,τι μίαν φοράν ἤκουσα, ὅπως ὠφέληθῃ ὁ πιστός σου λάτρης Μίδα, ποιμὴν τῶν Φρυγίων λαῶν! Μὲ τὴν συγκατάθεσίν σου, ἄς δυνηθῶ νὰ ἀποκαλύψω τὰ μυστήρια τὰ ὁποῖα εἶνε τεθαμμένα εἰς τὴν σκοτίαν τοῦ παρελθόντος! »

Ἐκαστομίας τὰς λέξεις ταύτας ὁ Σιληνὸς ἐσηκώθη ἐκ τῆς ἔδρας του καὶ ἐξῆλθε τοῦ παλατίου μακρὰν τῶν συνδαιτυμόνων καὶ ἰκέτευσε τοὺς θεοὺς, μετὰ σεβασμοῦ, γονυκλινῆς.

Ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἰκέτευσε τὸν Δία, τοῦ ὁποῦ ἀπλῆ τῆς κεφαλῆς κινήσεις ἀρκεῖ τὸν κόσμον ὅλον νὰ συγκλονήσῃ. Αἴφνης ἐπεκράτησε βαθεῖα σιγή. Τὰ πτηνὰ ἐπὶ τῶν πλησίων δένδρων ἔπαυσαν τὰ ἑσπερινὰ τῶν ἄσματα. Ἐπειτα ἀστραπὴ διέσχισε τὴν σκοτίαν τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ κεραυνὸς ἀντήχησε μὲ κρότον φοβερόν.

Τότε ἀνεγερθεὶς ὁ Σιληνὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ συμποσίου καὶ ἐπανήρχισε τὴν ὁμιλίαν του :

« ὦ Μίδα, εἶπεν, ὁ Ζεὺς ὁ παντοδύναμος τὸ ἐπιτρέπει. Ἐπαναρχίζω λοιπόν, τὰς διηγήσεις μου. Τώρα, βασιλεῦ καὶ σεῖς ἄνδρες Φρύγες, ἀκούσατε μετὰ σεβασμοῦ τὰ μυστήρια τῶν θεῶν. »

Ἴδου τώρα κατὰ σειράν αἱ διηγήσεις τὰς ὁποίας ὁ Σιληνὸς ὁ προστατευόμενος τοῦ θεοῦ Βάκχου, ἐξιστόρησε ἐκαστὴν ἑσπέραν εἰς τὴν ἀπέραντον αἴθουσαν τῶν ἀνακτόρων τοῦ Μίδα, ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἡ ἀνάπτουν τὰς δάδας μέχρι τῆς ὥρας καθ' ἣν ἡ Ἥως ἀναφαίνεται εἰς τὴν Ἀνατολήν. Ἴδου κατὰ σειράν αἱ διηγήσεις τὰς ὁποίας ἀκούραστος ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ Φρύγιοι ἤκουον, ἐνῶ ὁ υἱὸς τῆς Σεμέλης ὁ θεὸς Βάκχος ἀφήσας τὸν προσφιλῆ του Σιληνὸν ξενιζόμενον εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Μίδα, περιέτρεχε τὰς ἀγόνους πεδιάδας καὶ τὰ μέρη τὰ ἀφιλόξενα, ἔπου οἱ ἄνθρωποι ἔχουν τὴν καρδίαν σκληροτέραν καὶ τῶν βράχων ἀκόμη.

Εἰς τὴν ἀπαρχὴν, πρὸ τῆς γεννέσεώς τῆς θαλάσσης τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ, τοῦ θόλου τοῦ κόσμου, τὸ Χάος μόνον ἔβασίλευε, ὄγκος ἀόρατος, μάζα συγκεχυμένη τῶν στοιχείων.

Ὁ ἥλιος δὲν ἔλαμπεν ἀκόμη καὶ οὔτε ἀθάνατοι θεοὶ, οὔτε ἄνθρωποι, οὔτε ζωὴ ἐνυπῆρχε. Τὸ Χάος διήρκεσε ἐπὶ αἰῶνας αἰῶνων.

Ἐπειτα ἐγεννήθησαν οἱ θεοὶ τοὺς ὁποίους δὲν γνωρίζομεν, ἐπειδὴ δὲν διήρκεσε μέχρι τῆς ἐποχῆς μας ἡ βασιλεία των, ἀλλὰ καταστράσαν ὅλοι καὶ ἐνίκηθησαν ὑπὸ τοῦ Διὸς καὶ

τῶν ἄλλων Ἀθανάτων, οἱ ὅποιοι τώρα κυβερνοῦν τὸ Σύμπαν.

Ἐπακούοντα καθὲν εἰς τὴν ψυχὴν ἢ ὁποῖα τὰ διευθύνει τὰ στοιχεῖα ἐχωρίσθησαν, λαθόντα ἕκαστον τὴν θέσιν ἢ ὁποῖα τῷ ἦτο προσδιωρισμένη.

Τὸ φῶς ἀνέλαμψε καὶ ὡς ἐκ τῆς ελαφρότητός του ἀνῆλθεν ἀμέσως εἰς τὸν θόλον τοῦ οὐρανοῦ. Βαρεῖα ἡ γῆ ἔπεσε καὶ ἐχωρίσθη ὑπὸ τῶν ἀέρων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Τὸ ὕδωρ κατέφυγεν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς γῆς καὶ ἐξῆλθε βραδύτερον διὰ νὰ περικυκλώσῃ τὴν στερεάν αὐτῆς ἐπιφάνειαν.

Ὅταν ὁ χωρισμὸς αὐτὸς τῶν στοιχείων ἐπετελέσθη, ἡ ἄνισος μάζα μεταβλήθη τοιοῦτοτρόπως ὥστε νὰ σχηματίσῃ στρογγύλην τινα σφαῖραν. Περὶ αὐτῆς ἐγύθησαν αἱ θάλασσαί ἐξογκούμεναι ἐκ τοῦ μανιώδους φουθήματος τοῦ ἀνέμου.

Ἐπειτα οἱ ποταμοὶ ἤρχισαν νὰ κυλίωνται μετὰ τῶν ὄχθων των καὶ ἀνωθεν τῆς γῆς ἐσηκώθησαν τὰ ὄρη ὑπερύψηλα, ἄνισα, σκισπασμένα μὲ βράχους καὶ μετὰ αὐτῶν αἱ κοιλάδες ἠνολήθησαν.

Τότε διὰ πρώτην φοράν ὁ ἥλιος ἔλαμψε καὶ ἤρχισε νὰ ἀκολουθῇ τακτικὴν τινα πορείαν διὰ μέσου τῶν οὐρανῶν. Ἡ νύξ καὶ ἡ ἡμέρα διεδέχοντο κανονικῶς ἀλλήλας καὶ ἡ ὥρα τοῦ σκότους ἐφωτίζετο ὑπὸ τῶν ὠχρῶν λάμπων τῆς Σελήνης.

Τεθαμμένα πρῶτον εἰς τὴν σκοτίαν τοῦ Χάους τὰ ἀστρα ἀνεφάνησαν τώρα εἰς τὴν ἔκτασιν τοῦ οὐρανοῦ, ἕκαστον εἰς τὴν θέσιν ἢ ὁποῖα τοῦ προσδιωρίσθη. Καὶ ἐντοσοῦτω ἡ γῆ κατακείτο ὑπὸ θηρίων, τὰ ὕδατα ὑπὸ ἰχθύων καὶ οἱ ἀέρες ὑπὸ ταχυπτέρων πτηνῶν. Ὁ καιρὸς ὁμως δὲν εἶχεν ἔλθῃ ἀκόμη ὅπως ἀναφανῆ καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς.

Οἱ κύριοι τοῦ κόσμου τότε ἦσαν ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἡ θεὰ τῆς γῆς. Ἀπέκτεσαν οὗτοι πολλὰ τέκνα περίφημα διὰ τὴν ἀνδρείαν των καὶ τὸ γιγαντιαῖον αὐτῶν ἀνάστημα. Τὰ παιδιά ὁμως αὐτὰ ἐμισοῦντο ὑπὸ τοῦ πατρὸς των, καὶ δι' αὐτὸ ὁ τελευταῖος οὗτος τα ἐφόνευσεν καὶ τὰ ἔθαπτεν ὑπὸ τὴν γῆν, χαίρομενος διὰ τὴν πράξιν του, ἐπειδὴ τοιοῦτοτρόπως ἠλπίζεν ὅτι θὰ ἠσφάλιζε βασιλείαν διαρκῶς ἐπὶ τοῦ κόσμου.

Ἡ μήτηρ των ὁμως τὰ ἐλυπεῖτο καὶ παρπονεῖτο εἰς τὸν σύζυγον της, ὅστις δὲν ἔπαυε νὰ φονεύῃ τὰ τέκνα του. Τότε ἐσκέφθη ἐκείνη νὰ τον καταστρέψῃ καὶ κατασκευάσασα μεγάλον χαλύβδινον δρέπανον ἔκραξε τοὺς υἱούς της καὶ τοὺς εἶπε :

— ὦ προσφιλεῖ μου τέκνα, σεῖς τὰ ὁποῖα ἐγεννήθητε ὑπὸ ἐνόχου πατρός, ἂν θέλετε νὰ με ὑπακούσατε, θὰ ἐκδικηθῶμεν ἐκείνον ὅστις φονεύει τὰ τέκνα του.

Ἐκείνη ὠμίλησε τοιοῦτοτρόπως, ὅλα ὁμως τα κατέλαβεν ὁ τρόμος καὶ κανὲν δὲν ἐτόλμα νὰ ἀπαντήσῃ. Ἐπὶ τέλους ὁ πανουργότερος τῶν υἱῶν τῆς θεᾶς, ὁ συναιετὸς Κρόνος εἶπεν εἰς τὴν λατρευτὴν μητέρα του.

— Σοῦ τὸ ὑπόσχομαι, μήτηρ μου, ὅτι θὰ ἐκτελέσω ἐγὼ τὴν ἐκδίκησιν ταύτην. Πραγματικῶς ἐγὼ δὲν σέβομαι τὸν πατέρα μου, διότι πρῶτος ἐφάνη σκληρῶς φονεύσας τὰ τέκνα του. Δός μου τὸ χαλύβδινον δρέπανον.

Τοιοῦτοι ὑπῆρξαν οἱ λόγοι τοῦ θεοῦ Κρόνου.

Ἡ μήτηρ του περιχαρῆς τοῦ ἔδωκε τὸ δρέπανον μὲ τοὺς κοπτεροὺς ὀδόντας καὶ τον ἐτοποθέτησε κρυφίως εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ κοιτῶνος τοῦ θεοῦ. Ὅταν ἡ νύξ ἐπῆλθεν ὁ θεὸς ἀνέβη εἰς τὸ δώματιον.

Ὁ δυστυχῆς! Μόλις ἀπεκοιμήθη, ἔσπασεν ὁ υἱὸς του καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ τραχήλου καὶ κατεκερμάτισεν αὐτὸν διὰ τοῦ δρεπάνου ὡς στάχυν.

Τότε ἤρχισαν ἡ βασιλεία τοῦ Κρόνου, τοῦ φονέως τοῦ πατρὸς του. Ἐνυμφεῖθη τὴν θεῖαν Κυβέλην μετὰ τῆς ὁποίας ἀπέκτεσε πολυάριθμα τέκνα. Ἀλλ' ὁ σώφρων θεὸς ἐγνώριζεν, ὅτι ἐν ἐκ τῶν τέκνων του θὰ τον ἐδάμαζε καὶ θὰ τον κατέστρεφε, ὅπως καὶ αὐτὸς ἐφόνευσεν τὸν πατέρα του. Διὰ τοῦτο κατεβρόχθιζε τὰ τέκνα του καθ' ὅσον ἐγεννῶντο, ὥστε κανὲν νὰ μὴ δύναται νὰ του διαφιλονικήσῃ τὴν παντοδυναμίαν του.

Ἡ Κυβέλη ἐλυπεῖτο πολὺ διὰ τοῦτο. Ἀλλ' ἡ θεὰ τῆς γῆς ἐδίδαζε τὴν σύζυγον τοῦ υἱοῦ της τὸ μέσον διὰ τοῦ ὁποῖου ἐδύνατο νὰ διατηρήσῃ τὰ τέκνα της ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ πατρὸς των. Τὸ μέσον τοῦτο συνίστατο εἰς τὸ νὰ διαφυλάττῃ ἐπιμελῶς μακρὰν ἀπὸ τὰ ὄμματα τοῦ πατρὸς τὰ τέκνα, εἰς αὐτὸν δὲ νὰ δίδῃ ἕνα λίθον ἐπιμελῶς κρυμμένον ὑπὸ ὑφά-

σματα, όπως τον καταβροχιθίζη αντί του τέκνου του.

Η πανουργία αυτή επέτυχε και ο Κρόνος κατέπινε λαϊμάργως τὰς πέτρας, νομίζων ότι τρώγει τὰ τέκνα του.

Διὰ τοῦ μέσου τούτου ἡ Κυβέλη ἰδουήθη νὰ σώσῃ τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας τῆς— παντοδυναμοῦ θεοῦ οἱ ὅποιοι βασιλεύουν εἰς τὴν γῆν καὶ θάλασσαν. Τὰ τέκνα ταῦτα ἦσαν ὁ Ζεὺς τοῦ ὁποίου ὁ κεραυνὸς κλονίζει τὴν γῆν, ἡ Ἥρα ἡ λευκώλενος ἀδελφὴ καὶ σύζυγός του, ἡ Δήμητρα, ἡ ὁποία αὐξάνει τοὺς κιτρίνους στάχους, ὁ Ποσειδῶν ὅστις ἐξεγείρει ἢ κατευνάζη τὰ ἠχηρὰ κύματα, ὁ Πλούτων τοῦ ὁποίου τὸ βασιλεῖον ἐκτείνεται κάτωθεν τῆς γῆς καὶ τοῦ ὁποίου εἶνε ἄκαμπτος ἡ καρδιά.

Ὅλοι οἱ Ἀθάνατοι εἶνε υἱοὶ ἢ ἐπίγονοι τῆς περιφήμου Κυβέλης. Διὰ τοῦτο ὀνομάζεται μήτηρ θεῶν καὶ εἶνε παρ' ὧν σεβαστή. Ὅταν αὕτη εἰσέρχεται εἰς τὴν λαμπρὰν τοῦ Διὸς κατοικίαν, ὁ κύριος θεῶν καὶ ἀνθρώπων ὑπισθοδρομεῖ ἐμπροσθέν τῆς μετὰ σεβασμοῦ, ἐνθυμούμενος, ὅτι αὕτη τον ἔσωσε καὶ δὲν καταβροχιθίσθη ὑπὸ τοῦ σκληροῦ πατρός.

Τῶντι μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Διὸς ἡ θεὰ τῆς γῆς προεῖπεν εἰς τὴν Κυβέλην, ὅτι ἦτο προωρισμένον τὸ παιδίον αὐτὸ νὰ κατανικήσῃ διὰ τῆς δυνάμεως τῶν χειρῶν του τὸν σῶφρονά πατέρα του Κρόνον. Αὐτὸς θὰ ἐλάμβανε τὴν ὑψίστην ἀρχὴν καὶ θὰ διέτασσε τοὺς Ἀθανάτους.

Διὰ τοῦτο ἡ Κυβέλη ἐφρόντισε νὰ κρύψῃ ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Κρόνου ἐπιμελέστερον τὸ παιδίον αὐτό, ὅπως ἀσφαλισθῇ ἐντελῶς κατὰ τῆς σκληρότητός του.

Μίαν νύκτα ἐνῶ ὁ Κρόνος ἐκοιμᾶτο εἰς τὴν πολυτελεστάτην κατοικίαν του, ἡ θεὰ, φέρουσα τὸ παιδίον εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, διευθύνθη ταχέως εἰς τὴν νῆσον Κρήτην καὶ ἐκεῖ ἐκρύψε τὸ τέκνον τῆς εἰς τι σπήλαιον ὑπὸ τὰ πυκνὰ δάση τοῦ ὄρους Ἰδης.

Ὁ Ζεὺς ἤξανε ταχέως. Αἱ μέλισσαι τῆς Κρήτης ἀπέκρινον χάριν αὐτοῦ τὸ ἡδύτερον αὐτῶν μέλι καὶ το ἐναπέθετον αἱ ἴδιαι εἰς τὸ στόμα του. Ἡ αἰξ Ἀμάθεια τὸν ἐπλησίαζε με τοὺς μαστούς ἐξογκωμένους ἐκ τοῦ γάλακτος, καὶ περιστραφαῖ τοῦ ἔφερον εἰς τὸ στόμα τὴν ἀμβροσίαν, ἐνῶ μέγας ἀετός τοῦ προσέφερε ὑπὸ τὴν

πέτερά του τὸ νέκταρ. — Γνωρίζεις, ὦ Μίδα! ὅτι ἡ ἀμβροσία εἶνε ἡ θεὰ τροφή τῶν θεῶν καὶ τὸ νέκταρ τὸ ἀρωματωδὲς αὐτῶν ποτόν, χιλιάκις ἡδύτερον καὶ τοῦ οἴνου ὅστις εὐφραίνει τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ Ζεὺς λοιπὸν ἠύξανεν ἐν ρώμῃ καὶ εὐφύῳ καὶ δὲν εἶχε πλέον τὰ ἀδύνατα μέλη, οὔτε τὰς ματαίας ἐπιθυμίας τῶν παιδιῶν, καὶ ὅταν ἠνδρώθη ἐπανήλθεν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐδάμασε διὰ τῆς ἀκατανικήτου δυνάμεώς του τὸν θεὸν Κρόνον, ὅπως καὶ αὐτὸς διὰ τῆς πονηρίας του εἶχε νικήσῃ τὸν πατέρα του.

Μολοῦντι ὁμοῦ ὁ Κρόνος δὲν ἔζη πλέον, ὁ Ζεὺς ἔλαβε μετὰ μεγάλου κόπου τὴν βσιλείαν. — Εἶχε λάβῃ ὡς σύζυγόν του τὴν σῶφρονα Ἥραν τὴν λευκώλενον. Εἰς τὸν ἀδελφόν του Ποσειδῶνα ἔδωκε τὴν διοίκησιν τῶν ἀπείρων θαλασσῶν, εἰς δὲ τὸν Πλούτωνα ἐκείνην τῶν ὑπογείων ἀβύσσων.

Ὅλοι οἱ θεοὶ καὶ αἱ θεαὶ αἱ καταγόμεναι ἐκ τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Κυβέλης ὑπήκουον πιστῶς εἰς τὸν ἀδελφὸν Δία καὶ τον ἐβοήθουν, εἰς τὰ σῶφρονα σχέδιά του. Οἱ ἀρχαῖοι ὁμοῦ θεοὶ οἱ γεννηθέντες ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ ὡς ἀδελφοὶ τοῦ Κρόνου δὲν ἠθέλον νὰ ὑποταχθῶν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ τῶν. Ἐπὶ ἀναριθμητὰ ἔτη διήρκεσεν ὁ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ Διὸς πόλεμος, φοβερός καὶ ἀπαισιος.

Ὁ Μίδα, μὴ νομίσῃς ὅτι εἶνε εὐκόλον νὰ σοῦ διηγηθῶ τὰς φοβεράς αὐτὰς μάχας. Καὶ δέκα γλώσσας καὶ δέκα στόματα ἂν εἶχον καὶ φωνὴν ἀκούραστον καὶ στήθος χαλυβδίνον, δὲν θὰ ἰδουάμην νὰ ἀπαριθμήσω τὸ πλῆθος τῶν θείων μαχητῶν οἱ ὅποιοι ἔλαβον μέρος εἰς τὴν πάλην αὐτὴν τὴν φοβεράν, τὴν ὁποίαν ἄλλως τε δὲν εἶδα.

Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον οἱ Σάτυροι οἱ ἀδελφοὶ μου καὶ αἱ ἀδελφαὶ μου αἱ Νύμφαι, εἶχον καθῶς καὶ ἐγὼ γεννηθῆ κατὰ θέλησιν τοῦ Διὸς. Ἐκατοικούσαμεν εἰς χλοερά σπήλαια, πλησίον εἰς ρυάκας διαυγεῖς. Ἐντοσούτω ὁ θόρυβος τῆς μάχης ἐφθάνε μέχρις ἡμῶν. Αἱ Νύμφαι καταληφθεῖσαι ὑπὸ τρόμου ἐκρύπτοντο εἰς τοὺς καλαμῶνας, ἐγὼ δὲ μετὰ τῶν ἀδελφῶν μου δὲν ἐξηρχόμην ποτὲ ἀπὸ τὰ σπήλαιά μας τὰ προφυλαττόμενα ἀπὸ πυκνῶν δασῶν.

Ἡ ἀπέραντος θάλασσα ἀντήχει μετὰ δυνάμεως καὶ ἡ γῆ φρικωδῶς ἐμυκάτο καὶ τὰ

ὄρη ἔτρεμον ἐπὶ τῶν βάσεων τῶν. Οἱ τερατώδεις Γιγάντες εἶχον φοβεράν δύναμιν. Ἐπὶ τῶν ἁμῶν τῶν ἐφύοντο ἑκατὸν βραχίονες καὶ ἕκαστος ἐξ αὐτῶν εἶχε πενήτηκοντα κεφαλὰς αἱ ὅποια ἐξεῖχον ἄνωθεν τῶν ρωμαλέων μελῶν τῶν.

Ἐξερίζωνον τὰ ὄρη ἐκ τῶν βάσεων τῶν καὶ τὰ ἔβατον τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ὅπως ἐπ' αὐτῶν ἀνέλθωσι μεχρὲ τοῦ οὐρανοῦ ὅπου κατῳκαὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ τῶν Κρόνου.

Ἄλλ' ἡ ψυχὴ τοῦ Διὸς ἐνεπλήσθη θάρρους καὶ ὁ θεὸς ἀναπτύσσων ὄλην αὐτοῦ τὴν δύναμιν ὤρμησεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Τότε ἀντήχησεν ὁ κεραυνὸς καὶ φωταῖναι αἱ ἀστραπαὶ ἐπιπτον ἐκ τῶν μυωδῶν χειρῶν του καταρρίπτουσαι μακρὰν τὸ θεῖον πῦρ. Πανταχόθεν ἡ γῆ ἐκείτο καὶ τὰ μεγάλα δάση ἐσπινθύριζεν. Ἀπεραντος ἡ θάλασσα ἐκύλιε πύρινα κύματα καὶ ἀτμός θερμὸς ἐσκέπαζε τοὺς Γιγάντας. Ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἡ πυρκαϊὰ ἐκτυφλωτικῆ ἐφώτιζε τὴν μάχην τῶν θεῶν. Ἐπὶ τέλους οἱ Γιγάντες ἐνικήθησαν. Ὁ Ζεὺς τοὺς εἴωσε τότε καὶ τοὺς ἐνέκλεισεν εἰς τὴν ὑπόγειον ἀβύσσον τὴν ὁποίαν οἱ Ἀθάνατοι ὀνομάζουσι Τάρταρον.

Ὁ Μίδα, πρόσεξον καλῶς εἰς τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους θὰ σοῦ εἴπω: Μία ἀσπίς σιδηρὰ ριπτομένη ὑπὸ τῆς στιβαρᾶς χειρὸς θεοῦ θὰ ἐκυλίετο εἰς τὸν ἀέρα τὸν ελαφρὸν ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας καὶ ἐννέα νύκτας καὶ μόνον τὴν δεκάτην θὰ ἐφθάνεν ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐὰν τῶρα ὁ Ζεὺς ἠθέλεν ἐπιτρέψῃ νὰ εἶνε ἡ γῆ εὐδιαπέρατος ὅπως ὁ ἀήρ, ἡ αὐτὴ ἀσπίς ριπτομένη ἀπὸ τοῦ ἰδάφους θὰ ἔκαμνεν ἐννέα ἡμέρας καὶ ἐννέα νύκτας καὶ μόνον τὴν δεκάτην θὰ ἐφθάνεν εἰς τὸν Τάρταρον. Διότι ἡ ἀβύσσος εἶνε τόσο μακρὰν ὑπὸ τὴν γῆν ὅσον καὶ ἡ γῆ ὑπὸ τὸν οὐρανόν. Ἄλλ' ὁ Τάρταρος εἶνε περιφραγμένος διὰ χαλκίνου τείχους, καὶ ἀδύνατον νὰ ὑπάγῃ τις ἐκ τῆς γῆς πρὸς αὐτόν. Εἶνε ἀπειρὸν τι σκοτεινὸν βυθισμένον εἰς φρικτὴν νύκτα τὸ ὁποῖον κανεὶς ἀστὴρ δὲν φωτίζει. Εἶνε τὸ βασιλεῖον τοῦ ὑποχθονίου θεοῦ, τοῦ παντοδυναμοῦ Πλούτωνος, τοῦ ὁποίου ἄκαμπτος εἶνε ἡ καρδιά.

Οἱ ἀνθρώποι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἀνακαλύψουν τὰς ὁδοὺς αἱ ὅποια ἀγούσιν εἰς αὐτόν καὶ ἂν κανεὶς σὰς εὔρισκε καὶ ἐφθάνεν εἰς τὰς χαλκίους πύλας, πάλιν δὲν θὰ ἰδουάτο, ἐπὶ

μῆνας καὶ ἔτη καὶ αἰῶνας ἂν ἐπεριπάτει, νὰ φθάσῃ εἰς τὸ βάθος καὶ θὰ παρέρυετο ὑπὸ φοβερᾶς καταιγίδος εἰς τὸ μέσον τοῦ σκότους.

Εἰς τὴν ἀβύσσον αὐτὴν τὴν ὑποχθόνιον ἐκλείσθησαν διὰ παντός οἱ Γιγάντες. Ἐκτότε πολλὰ ἔτη παρήλθον. Ὁ Ζεὺς ἐπανέφερε τὴν εἰρήνην ἐν τῷ κόσμῳ καὶ εἶνε τῶρα ὁ παντοδυναμὸς κύριος θεῶν καὶ ἀνθρώπων. Βεβαίως πάντοτε τοιοῦτος θὰ ἦνε, διότι τίς θνητὸς ἢ Ἀθάνατος θὰ ἦτο τόσοσ παράφρων ὥστε νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν παντοδυναμίαν του καὶ νὰ προκαλέσῃ αὐτόν εἰς ἀνίσον πάλην.

Ὁ Ζεῦ, υἱὲ τοῦ Κρόνου, ὦ παντοδύναμε καὶ παμμέγιστε, σὺ ὅστις ρίπτεις τὸν κεραυνόν, γενοῦ εὐνοϊκὸς πρὸς ἡμᾶς καὶ δέξου τὰς διηγήσεις μου ταύτας μετὰ τὴν συνήθη σου ἀγαθότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

Η ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΣ. — ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ. ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΓΕΝΝΕΑΙ.

Τῶρα, ὦ Μίδα, θὰ σοῦ διηγηθῶ συμβάντα τὰ ὁποῖα θὰ σε εὐχαριστήσουν. Πραγματικῶς ὅλα τὰ ἀνθρώπινα θὰ σε ἐνδιαφέρουν ὡς ἀνθρώπων καὶ ἡ ἱστορία τῶν πρώτων γεννεῶν δὲν θὰ σοῦ εἶνε νομίζω ἀδιάφορος.

Ὅταν μετὰ τὴν ἐξολόθρευσιν καὶ τὴν τρομερὰν τιμωρίαν τῶν Γιγάντων, τῶν ἀδελφῶν τοῦ Κρόνου, ὁ Ζεὺς κατέστη ἀπόλυτος κύριος τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀμέτρου θαλάσσης ἐσκέφθη ἐπὶ πολὺ τί θὰ ἐπραττε. Ἐξελθὼν τῆς κατοικίας του τῆς μεγαλοπρεποῦς ἐκάθησεν εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐκείθεν παρετήρησεν ἐπὶ πολὺ τὴν ἀγρον θαλάσσαν καὶ τὴν ἔρημον γῆν, ἡ ὁποία ἀπέραντος ἐξετείνετο ὑπὸ τοὺς πόδας του. Τὰ ἀγρία θηρία τοῦ δάσους, τὰ πτηνὰ τὰ οἰκούντα τὸν ἀέρα καὶ οἱ ἰχθύες οἱ κολυμβῶντες ἀκούραστοι ἐπὶ τῶν γαλανῶν κυμάτων, ὅλα αὐτὰ τὰ ζῷα, μικρὰ μεγάλα, εἶχον καταστραφῆ ἐξολοθρευθέντα ὑπὸ τοῦ πυρὸς διαρκούσης τῆς πάλης μεταξύ θεῶν καὶ Γιγάντων.

Περίλυπος ἔμενεν ὁ Ζεὺς βλέπων ἔρημον καὶ σιωπηλὴν τὴν φύσιν ὄλην. Τότε διέταξεν

ὅλα τὰ εἶδη τῶν ζώων τὰ βαδίζοντα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ τὰ πλανώμενα ἐν τῇ ἀέρι καὶ τὰ κολυμβῶντα εἰς τὸ ὕδωρ νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς ποτιζομένης ὑπὸ τῆς βροχῆς, καὶ ἀναζωογονουμένης ὑπὸ τοῦ Ἡλίου, νὰ πληθυνθῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ εἰς τῆς θαλάσσης τὰς ἀβύσσους.

Καὶ ἰδοὺ ὅλα τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν ζώων ἐνεφανίσθησαν πάλιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀναριθμητὰ εἶδη ἰχθύων ἐγεννήθησαν ἐντὸς τῶν ὑδάτων.

Τότε ὁ θεὸς ἐσκέφθη, ὅτι ἔπρεπε νὰ δημιουργήσῃ τὰ γένη τῶν ἀνθρώπων. Οἱ ἄνθρωποι θὰ εἶχον κατὰ διαταγὴν τοῦ Διὸς τὴν διάνοιαν πολὺ ἀνωτέραν τῶν ζώων, ἀλλὰ καὶ πολὺ κατωτέραν συγχρόνως ἀπὸ ἐκείνην τῶν θεῶν, ἀντὶ δὲ νὰ ἀναπέμπωσιν ἀγρίας ἐνοτικτοὺς κραυγὰς, θὰ εἶχον ἐναρθρον λόγον καὶ θὰ ἐδύναντο τοιοῦτοτρόπως νὰ συνδιαλέγονται μετὰ τῶν θεῶν ὅταν θὰ ἦτο ἀνάγκη.

Ὁ παντοδύναμος λοιπὸν Ζεὺς ἐποίησε τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως καὶ τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα. Ἐξερχόμενοι τῆς γῆς τῆς ὁποίας οἱ ἀνοικτοὶ πόροι ἀνέδιδον χυμὸν ὁμοιον μὲ ἀφρώδες γάλα, εὗρισκον εὐκόλως τροφήν εἰς τὸ γόνιμον ἔδαφος καὶ τὴν κλίην μαλακὴν εἰς τὸ πυκνὸν καὶ εὐκαμπτον χόρτον τῶν πεδιδάδων. Ἀπὸ παιδία ἠνδρῶντο ταχέως καὶ ἐγένοντο ρωμαλέοι. Οἱ ἐκ τῶν σπλάγγων τῆς γῆς ἐξερχόμενοι τότε ἄνθρωποι ἦσαν πολὺ ἰσχυρότεροι ἀπὸ τοὺς σημερινούς.

Οἱ πρωτόγονοι ἄνθρωποι δὲν ἠσθάνοντο οὔτε τὰ δῆγματα τοῦ ψύχους, οὔτε τὰ φλογερά τοῦ ἡλίου βέλη. Οἱ ἄγριοι καρποὶ καὶ τῶν δρυῶν αἱ βλάνας τοὺς ἔτρεφον πλουσιοπαρόχως. Ἐμμενον γυμνοὶ ἀκόμη μὴ γνωρίζοντες νὰ καλυφθῶσι μὲ δέρματα ζώων, καὶ ὅταν ἡ βροχὴ ἢ ὁ ἄνεμος ἔδερον τὰ σώματά των κατέφευγον εἰς τὰ βαθεὰ σπήλαια ἢ ὑπὸ τὰ πυκνότερα δένδρα.

Ἐπὶ ἑκατομύρια ἔτη ἐζῆσαν τοιοῦτοτρόπως οἱ ἄνθρωποι παρόμοιοι μὲ τὰ ζῶα, ἐπειδὴ ὁ παντοδύναμος Ζεὺς ἤθελε νὰ χαλιναγωγῆσιν τὰ πάθη των καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν.

Αὐτὸ εἶνε τὸ μόνον ἀκριβὲς γεγονός, ὃ Μί-

δκ! Μὴ πιστεύσῃς τὰς ψευδεῖς διηγήσεις κατὰ τὰς ὁποίας οἱ ἄνθρωποι ἐγεννήθησαν συγχρόνως μὲ τοὺς θεοὺς, καὶ ὅσα ἄλλα ἀκόμη ψεῦδη διηγούνται τὰ ὁποῖα θὰ σοὺ εἴπω διὰ νὰ μὴ ἀπατηθῇ ποτὲ ἐξ αὐτῶν. Ἴδου λοιπὸν τί διηγούνται.

«Εἰς τὴν ἀπαρχὴν ὁ Κρόνος ἐγκατέστησεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἐποχὴν τοῦ χρυσοῦ, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἔζων ὡς οἱ θεοὶ ἐν πλήρει εὐτυχίᾳ καὶ ἀναπαύσει. Οὔτε ἐργασίαν, οὔτε πόνους, οὔτε γῆρας ἐγίνωσκον. Μέχρι τέλους τῆς ὑπάρξεώς των διετήρουν τὴν ρωμαλεότητα καὶ τὴν καλλονὴν τῶν ποδῶν καὶ τῶν χειρῶν, καὶ διεσκεδάζον ἀφρόντιδες εἰς συμπόσια. Αἰωνία ἀνοιξίς, αἰωνία βλάστησις, διηνεκὴς ὑπαρξίς καρπῶν γλυκυτάτων, ποταμοὶ γάλακτος, ρύζικες νέκταρος, δένδρα μελιτοφόρα καθίστων τὴν γῆν τόπον διηνεκοῦς ἀπειροῦ εὐδαμονίας.

Ἐπειτα οἱ Ἀθάνατοι παρήγαγον τοὺς ἀνθρώπους τὰς ἀργυρὰς ἐποχὰς οἱ ὁποῖοι ἦσαν τόσο κατώτεροι τῆς προκρουμένης, ὅσον καὶ ὁ ἀργυρὸς εἶνε κατώτερος τοῦ χρυσοῦ. Ὁ Ζεὺς ὅστις ἐβασίλευε τότε ἐπὶ οὐρανοῦ καὶ γῆς ἔδωκεν εἰς τὰ ἔρπετά τὸν δηλητηριώδη αὐτῶν ἰόν, διέταξε τοὺς λέοντας νὰ καταβροχθίζωσι τοὺς θνητοὺς, ἔστειρευσεν τοὺς ποταμούς τοῦ γάλακτος καὶ τοὺς ρύζικας τοῦ νέκταρος. Δὲν ἦτο πλέον αἰωνία ἡ ἀνοιξίς ἀλλ' ἠκολούθει καὶ τὸ καυτερόν θέρος καὶ ὁ ἄγριος χειμὼν καὶ τὸ ἀσταθὲς φθινόπωρον καὶ οἱ δυστυχεῖς βεβαρυμένοι ὑπὸ τῶν τέκνων των, ἄδικοι πρὸς ἀλλήλους, ἔζων ἐπὶ ὀλίγον χρόνον καὶ μετὰ τὸν θάνατόν των ἐθάπτοντο εἰς τὰς ὑπογείους ἀβύσσους.

Ἐπειτα ἐγεννήθησαν οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς τοῦ χαλκοῦ. Ὅμοιοι μὲ ρωμαλέας ὄρως, ζωηροὶ, βίαιοι οἱ θνητοὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, παρεδίδοντο αἰωνίως εἰς φεθεροὺς πολέμους, καὶ ἡ καρδία των ἦτον ὡς χάλυψ σκληρὰ. Αἱ κατοικίαι των ἦσαν ἐκ χαλκοῦ καὶ κατὰ θέλησιν τῶν θεῶν ἐμάχοντο διὰ χαλκίνων δόπλων. Ἀλληλοφονευθέντες ἐξέλειψαν ὅλοι ταφέντες ἀδόξως εἰς τὸν Τάρταρον.

(Ἐπεται συνέχεια).

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝΟΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE]

[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 97]

Ἐν τούτοις ὁ Χάνδος, μόλις εἶδε τὴν ἀδελφὴν του συναρκομένην, ἐπλησίασε θαρραλέως τὴν μομίαν καὶ ἤρχισε νὰ τὴν ἐξετάσῃ προσεκτικῶς, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ κηρίου του. Ἡ καρδία του ἐπαλλεν ὀλίγον τι ζωηρότερον τοῦ συνήθους κατὰ τὴν ἐπισκόπησιν ταύτην. Ἄλλ' ὅσα περισσότερον τὴν ἐνέπνεε τὴν φρίκην καὶ τὸν φόβον, τόσο περισσότερον ἐνόμιζεν ἑαυτὸν ὑποχρεωμένον νὰ ὑπερικήσῃ τὰ αἰσθήματα ταῦτα, συμφῶνως πρὸς τὸν ἰδιαιτερον αὐτοῦ κώδικα περὶ ἀτομικῆς ἀνδρείας. Οὕτω, ἅμα ἡ πρώτη στιγμή τῆς συγκινήσεως παρήλθεν, ἀνέλαθεν ὀλην του τὴν ψυχραιμίαν· ἐδοκίμασε μάλιστα καὶ νὰ γελάσῃ.

«Εἶνε ἐνδεδυμένος ὅπως ὁ κ. Γόλδινγκ, ὁ ἠθοποιός, εἰς τὴν κωμωδίαν ἐκείνην τοῦ Μολιέρου, ποὺ εἶδαμεν εἰς τὴν Καλκούτταν!» ἔλεγε. «Φαίνεται ὅτι ὁ δυστυχὴς αὐτὸς κύριος ἔκαμμεν ὅπως ὁ Βυρῶν, ὁ ὁποῖος συνείθισε νὰ στολίζεται πρὶν ἀρχίσῃ τὴν ἐργασίαν του. Μόνον ἡ ἐνδυμασία του δὲν εἶνε καὶ πολὺ τῆς ὄρας· μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν θὰ ἐκέρδιζε πολὺ ἐν ἐξέτιθετο εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας... Νομίζετε, θεῖέ μου, ἀληθινὰ, ὅτι εὗρισκεται ἐδῶ ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς βασιλείας Ἄννης καὶ τοῦ Μαλβορούγου;

— Τοῦτο τοῦλάχιστον φαίνεται πιθανόν, εἶπεν ὁ κύριος Κλοακὲν πλησιαζών.

— Ὡ νὰ, ἔχει καὶ ρωλόγι μὲ ἀλυσίδα. Τί λέτε, θεῖέ μου, κάμνει νὰ το ἰδῶ καὶ νὰ ψάξω τὲς τσέπες του;

— Διατὶ ὄχι; Δὲν ἔχομεν λωποδυτικὰς διαθέσεις· ὁ σκοπὸς μας εἶνε ἀπλῶς νὰ διευκρινήσωμεν αὐτὸ τὸ μυστήριον.

Μόλις ἔλαβε τὴν ἀδειαν ὁ Χάνδος καὶ ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου τῆς μομίας ἐν χρυσοῦν ὠρολόγιον, βαρὺ καὶ ὀγκῶδες, ὡς ἀληθινὸν κρομμύδιον.

Ἐπὶ τῆς ἐκ σμίλτου πλακὸς ἀνεγινώσκοντο αἱ λέξεις: «Chapman, Poultry».

— Poultry εἶνε ἕνας δρόμος τοῦ Λονδίνου, εἶπεν ὁ Χάνδος. «Φαίνεται, ὅτι ὁ δυστυ-

Ἐτος 15ον — Τεύχος 20ον

χὴς αὐτὸς ἄνθρωπος ἦτο ἄγγλος, ὅπως ἡμεῖς.»

Καὶ ἐξηκολούθησε τὴν ἀναδίφησίν του. Εἰς τὸ δεξιὸν θυλάκιον εὗρε μίαν καπνοθήκην ἀργυρᾶν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπῆρχεν ἀκόμη κόκκις μελανή, καὶ τρία ἀργυρᾶ νομίσματα, ἐν τῶν ὁποίων ἔφερε τὴν εἰκόνα τῆς βασιλείας Ἄννης ἀκριβῶς. Εἰς ἄλλο θυλάκιον εὗρεν ἐν μέγα μανδύλιον μὲ τετράγωνον, μίαν θήκην ὀμματουκλίαν καὶ μίαν ἐπιστολήν—μίαν παλαιάν ἐπιστολήν, κιτρινωμένην, φαγωμένην, ἀλλὰ φέρουσαν ἀκόμη εὐκρινῆ τὰ ἴχνη σφραγίδος ἐκ πρασίνου κηροῦ. Ὅπισθεν ὑπῆρχον λέξεις τινὲς ἰσθασμέναι, δυσανάγνωστοι.

«Δὲν εἶνε ἀδιακρίσια, πιστεύω, νὰ αναγνώσω τὴν ἐπιγραφὴν. Μόνον διὰ νὰ μάθω τὸ ὄνομα...»

Ἐξαίφνης ἀφῆκε κραυγὴν ἐκπλήξεως:

— Θεῖέ μου!.. Ἀνθὴ!.. Μήπως ὄνειρεῖται;

— Διαβάστε, σὰς παρακαλῶ!.. Ὁ κ. Κλοακὲν ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν καὶ ἀνέγνωσε τὴν ἐξῆς διεύθυνσιν:

Senor Robinson Crusoe

York.

«Ὅπως ὁ Χάνδος, κατ' ἀρχὰς δὲν ἐτόλμησε καὶ αὐτὸς νὰ πιστεύσῃ τοὺς ὀφθαλμούς του. Ἀλλὰ δὲν ἔχωρει ἀμφιβολία. Ἡ ἐπιστολὴ ἦτο αὐθεντικωτάτη, ἐπὶ παλαιοῦ χάρτου, γεγραμμένη πορτογαλλιστί, σχετικῆ πρὸς τὰς βραζιλιανὰς φυτείας τοῦ Ροβινσῶνος Κρούσου, χρονολογουμένη ἐκ Λισσαβῶνος ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου 1715.

Ἄνθουστον!... ἐψιθύρουν ὁ ἀρχαιολόγος. Πρέπει νὰ πιστεύσωμεν ὅτι εὗρισκόμεθα πρὸ τοῦ λειψάνου αὐτοῦ τοῦ Ροβινσῶνος Κρούσου;

— Ὡ νὰί, θεῖέ μου! τὸ πιστεύω, εἶμαι βέβαιος!... Κάτι τι μυστηριώδες καὶ ἐνδόμυγον μοῦ το λέγει!

— Δὲν φοβοῦμαι πλέον διόλου! ἀνέκραξε καὶ ἡ Ἀνθὴ μετὰ παραφορᾶς, ἐγειρομένη ἐκ τῆς κλίνης, εἰς τὸ χεῖλος τῆς ὁποίας ἐκάθητο. Ἄγαπητέ μου, δυστυχῆ μου πρόπαππε! ἐδῶ

Τόμος 24ος—8

λοιπόν ἀπέθανες μόνος, κατάμονος, χωρίς κανένα σου τέκνον νά σε περιστοιχίζῃ.

— Αὐτὴ ἡ περιγραφή θά μας εἴπῃ ἴσως πῶς καὶ διατί, υπέλαθεν ὁ Χάνδος, ἀρπάζων τὸ κατασκευασμένον ἔγγραφο, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκλινεν ἀκόμη ἡ χεὶρ τοῦ νεκροῦ.

Καὶ το ἔδειξε πρὸς τὸν κ. Κλοακέν, ὁ ὁποῖος ἀνέγνωσεν ἀρκετὰ εὐχερῶς τὰς πρώτας γραμμὰς, γραφῆς κανονικῆς μὲν ἀλλ' ὀλίγον τρεμουσῆς :

«This is my will. On the eighth day of March A. B 1717, I Robinson Crusoe, of York in Yorkshire, in the Kingdom of England, being 84 years old, sound in body and mind, although much weakened by age. . .»

Δηλαδή :

«Αὕτη εἶνε ἡ διαθήκη μου. Τὴν ὀγδόην ἡμέραν τοῦ Μαρτίου, ἐν ἔτει σατηρίῳ 1717, ὁ ὑποφαινόμενος Ροβινσὼν Κρουσος, ἐξ Ἰνδίας τῆς ἐν Τορκισίῳ τοῦ βασιλείου τῆς Ἀγγλίας, ἄγων τὸ ὀγδοημοστέον τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας μου, ὑγιῆς τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα, ἀν καὶ λίαν καταβεβλημένος ὑπὸ τοῦ γήρατος...»

Ὁ κ. Κλοακέν ἐξηκολούθει τὴν ἀνάγνωσίν του, ὅταν ὑπόκωφος κρότος, πολλαπλασιασθεὶς ὑπὸ τῆς ἠχῆς, ἀντήχησεν αἴφνης εἰς τὸ ἑσωτερικὸν τοῦ σπηλαίου καὶ τον ἔκαμε νάνεγειρῃ τὴν κεφαλὴν ἐμφοδος, ὅπως τὸν Χάνδον καὶ τὴν Ἀνθῆν. Ὁ Χάνδος ἐσπευσε πρὸς τὸν πρόδομον μὲ τὸ κνήριον εἰς τὴν χεῖρα.

«Ἐίμεθα κλεισμένοι! ἀνέκραξε μετ' ὀλίγον. Μία θύρα κλείει τὸν διάδρομον καὶ μου εἶνε ἀδύνατον νά τὴν ἀνοίξω.»

Ὁ κ. Κλοακέν καὶ ἡ Ἀνθῆ ἔτρεξαν πρὸς αὐτὸν καὶ ἐβεβαιώθησαν περὶ τοῦ ἀληθοῦς τῆς πληροφορίας. Θυρήφυλλον βαρὺ καὶ μέγα ἐκ δρυός, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχον παρατηρήσῃ καν εἰσερχόμενοι, ἔφραττε τώρα τὴν διόδον. Ἄν καὶ τὸ κλειθρον καὶ οἱ μοχλοὶ εὐρίσκοντο ἔσθθεν, ἐν τούτοις αἱ ἠνωμένοι προσπάθειαι καὶ τῶν τριῶν δὲν κατώρθωσαν νά το ἀνοίξουν. Φαίνεται ὅτι ἡ θύρα ἐκλειδώθη ἢ ἄλλως πως ἐσπερωσθη ἔξωθεν.

Τί συνέβαιναν; Ἦτο ἄρα γε τυχαῖον τὸ

πράγμα ἢ εἶχον ἐμπέσῃ εἰς παγίδα, εἰς ἐνέδραν; ὁ κ. Κλοακέν μὲλις ἔλαβε καιρὸν νά το συλλογισθῇ.

Θυρὴς ἠνοιχθῆ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θυροφύλλου καὶ τὸ πλαίσιον τῆς θυρίδος ταύτης περιέβαλε τὴν τρομερώτεραν, τὴν εἰδεχθεστέραν εἰκόνα, τὴν ὁποῖαν ἔδυνατό τις νά φαντασθῇ εἰς παρῶμοιον μέρος — τὸ διαβολικὸν πρόσωπον τοῦ Ρανᾶ.

Ναί, τοῦ Ρανᾶ, τοῦ Δουλίπ Ρανᾶ, τοῦ Τὸ-Χό, τοῦ Κρᾶ - Ὀγκ - Διγκ - Κι — οἰονδήποτε καὶ ἂν ἦτο τὸνομά του! τοῦ ἀθλίου δολοφόνου, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἴδῃ ὁ κ. Κλοακέν πίπτοντα εἰς τὴν θάλασσαν ἐν τῇ παραφορᾷ του... Δὲν εἶχε λοιπὸν ἀποθάνῃ!.. Εἶχεν ἐπιζήσῃ τῆς φορικτῆς ἐκείνης τιμωρίας διὰ νά συνεχίσῃ καὶ συμπληρώσῃ τὴν σειράν τῶν ἐγκλημάτων του; . . . ἢ μήπως ἦτο τὸ φάσμα του;

Φεῦ! ἦτο ἐκεῖνος, ὁ ἴδιος! Τὸ αὐτὸ ἀγριον καὶ παράφορον βλέμμα, ἡ αὐτὴ ρίς ὡς ὀρέου ἀρπακτικοῦ, ἡ αὐτὴ ὠχρὰ ὄψις, οἱ αὐτοὶ ὀξεῖς ὀδόντες, ὡς τίγρεις, διαφανόμενοι μεταξὺ δύο χειλέων λεπτῶν. Ὁ Ρανᾶ! Ἐβλεπε τὰ θύματά του ἠμικλείων τοὺς ὀφθαλμούς, χωρὶς νά προφέρῃ λέξιν.

«Δουλίπ Ρανᾶ! ἀνέκραξεν ὁ κ. Κλοακέν, ὀρμών κατ' αὐτοῦ. «Εἶσαι πρίγκηψ καὶ καθὼς μας εἶπες ὀνομάζεσαι ὁ Δίκαιος. Ἐν ὀνόματι τῆς Δικαιοσύνης λοιπὸν, ἀνοίξε τὴν θύραν αὐτὴν εἰς ἡμᾶς, οἱ ὁποῖοι τίποτε δὲν σου ἐκάμαμεν...»

Εἶδός τι μειδιάματος ἰχνογραφήθη ἐπὶ τῆς μορφῆς τοῦ Ρανᾶ. Ἀλλὰ σχεδὸν ἀρέσως ἡ φυσιογνωμία του ἀνέλαβε τὴν προτέραν γαλήνην. Ἦτο λοιπὸν τρελὸς αὐτὸς ὁ ξένος, ὥστε νά νομίζῃ ὅτι θά ἐμάλασσε τὴν καρδίαν ἐνός ἀφγανοῦ διὰ λόγων; . . . Οἱ Εὐρωπαῖοι φλυαροῦν πάντοτε ἀνωφελῶς δὲν ὑποτάσσονται ποτὲ εἰς τὸ πεπρωμένον των. . . Ἄγγλος ἢ Γάλλος ἀδιάφορος. Ὅλοι σκυλιά!..

Αὐτὰ ἐξέφραζον οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Ρανᾶ, ἐὰν τῷ ὄντι ἐξέφραζαν τίποτε.

Ὁ κ. Κλοακέν ἐνόησε τὴν γλῶσσαν του καὶ ἐσιώπησεν. Ὁ Χάνδος καὶ ἡ Ἀνθῆ, ὠχροὶ καὶ κατὰπληκτοι, παρευρίσκοντο ὡς βωβᾶ πρόσωπα ἐν τῇ φορικτῇ ταύτῃ σκηνῇ. Διατί τους ἐμίσει λοιπὸν ὁ ἀθλιος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον συν-

ἦντων ἀκόμη φῖαν φορὰν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ των; Διατί τους κατεδίωκεν οὕτω; Δὲν ἤξευραν τίποτε. Ἀλλὰ, κεκλεισμένοι ζῶντες ἐν τῷ τάφῳ ἐκείνῳ, μεταξὺ τοῦ λειψάνου τοῦ προπάππου των καὶ τοῦ δρυῖνου ἐκείνου θυροφύλλου, ὅπου ἐμόρφαζεν ἡ ἀπεχθὴς ὄψις τοῦ δολοφόνου τοῦ πατρὸς των, ἀπέβαλον πλέον πᾶσαν ἐλπίδα ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ ἀκάμπτου καὶ σκληροῦ πεπρωμένου.

«Οἱ σύντροφοί μας θά παρατηρήσουν τὴν ἀπουσίαν μας, θά σε ἀνακαλύψουν καὶ θά σε ἐκδικηθοῦν!» εἶπεν ὁ κ. Κλοακέν μετ' ὀλίγον.

«Δὲν με ἀνεκάλυψαν ἐδῶ ἐξ ἡμῶν καὶ θά με ἀνακαλύψουν τώρα;» ἤξιώσε ν' ἀπαντήσῃ ὁ Ρανᾶ. «Ἐλαβα τὰ μέτρα μου. Ἡ εἰσοδος τοῦ σπηλαίου ἐσκεπάσθη, ὥστε νά μὴ εἶνε δυνατόν νά τὴν εὔρη κανεὶς. Ἐχω ζωοτροφία. Σεῖς δὲν ἔχετε. Θάποθάνετε τῆς πείνης!»

Ὁ τόνος τῆς φωνῆς ἐκείνης, ὁ ἥρεμος καὶ ἀποφασιστικὸς, δὲν ἐπέτρεπεν ἀντιρρήσεις.

Ὁ κ. Κλοακέν ἠτοιμάζετο νάποσυρθῇ εἰς τὸ βάθος τοῦ σπηλαίου, μετὰ τῶν δύο παιδίων. Μία λέξις τοῦ Ρανᾶ τον ἐκράτησεν. Ἡ φυσιογνωμία του ἐφωτίσθη ὑπὸ ἀκτίνος ἐνδιαφέροντος.

«Ἐχεις μαζί σου τὸ Ζραιμφ;» ἠρώτησεν.

Ὁ ἀρχαιολόγος ἐνόησεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τῆς πλακῆς τοῦ Κανδαχάρ καὶ φῶς ἐλπίδος ἀνέλαμψεν ἐν τῇ διανοίᾳ του. Πρὸς στιγμὴν ἐπίστευσε ὅτι τὸ λύτρον ἐκεῖνο θά ἤρκει διὰ νά ἐξαγοράσῃ τὴν ζωὴν τῶν δύο παιδίων καὶ τὴν ἰδικὴν του.

«Ναί, ἔχω μαζί μου τὸ Ζραιμφ!» ἀνέκραξεν ἐξάγων τὴν πλακᾶ ἐκ τοῦ θυλακίου του καὶ δεικνύων αὐτὴν ὑπὸ τὸ φῶς τῶν κνήριων.

«Τὸ θέλεις, Ρανᾶ; Δός μας τὴν ἐλευθερίαν καὶ σοῦ το δίδω.»

Ἡ θυσία δὲν ἦτο μικρὰ διὰ τὸν ἀρχαιολόγον ἀλλὰ διὰ νά σώσῃ τὴν ζωὴν τῆς Ἀνθῆς καὶ τοῦ Χάνδου, θά εἶδε καὶ τὴν ἰδικὴν του. Φλόξ πῆθος ἀνέλαμψεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ Ρανᾶ. Ἀλλ' ἐμειδίασε.

«Αὔριον, εἶπέ περιφρονητικῶς, θά μου δώσῃς τὸ Ζραιμφ γιὰ ἓνα πορτοκάλι μεθαῦριο γιὰ μία ρῶγα σταφύλι. Τὰ παιδιὰ μόνον εἶνε ἀνυπόμονα. Οἱ ἀνδρες ξεύρουν νά περιμένουν.

Ὁ Ρανᾶ θά λάβῃ τὸ Ζραιμφ γιὰ τίποτα καὶ σεῖς θάποθάνετε.

— Ἀλλ' ἐπὶ τέλους! διατί θέλεις τὸν θανάτον μας; τί σου ἐκάμαμεν; ἀνέκραξε παράφορος ὁ κ. Κλοακέν.

«Τί μου ἐκάματε;» υπέλαθεν ὁ Ρανᾶ ὡς ἐκπλαγείς καὶ σκανδαλισθεὶς ἐκ τῆς τόσης ἀυθαδείας. «Ἐρωτᾶ!.. Καὶ τὰ παιδιὰ αὐτὰ νά εἶνε ἐκείνου ὁ ὁποῖος πρώτος ἠπλωσε χεῖρα βέβηλον ἐπὶ τοῦ Ζραιμφ!.. Καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος νά το κρατῇ ὑπὸ τὰ ὄμματά μου!.. Μὰ λοιπὸν, σκύλε, δὲν ἤξευρες τί εἶνε αὐτὸ τὸ Ζραιμφ;.. Ἀγνοεῖς λοιπὸν ὅτι τὸ ἅγιον αὐτὸ φυλακτὸν, φυλαττόμενον ἀπὸ ἀμνημονεῦτων χρόνων εἰς τὸ Ραμ-Μοχούν, ἐξασφαλίζει εἰς τὸν κάτοχόν του τὴν βασιλείαν τοῦ Κανδαχάρ καὶ τὴν αὐτοκρατορίαν τῆς κεντρῆς Ἀσίας;.. Καὶ ζητεῖς χάριν; Ζητεῖς χάριν ἀπὸ τὸν Δουλίπ Ρανᾶ τὸν Δίκαιον, τὸν Πατέρα καὶ τὸν Μέγαν Διδάσκαλον τῶν Ἀδελφῶν τῆς Γῆς καὶ τοῦ Οὐρανοῦ;»

Καὶ ἔτριξαν οἱ ὀδόντες τοῦ Ρανᾶ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξέπεμπον φλόγας ὑπερηφανίας καὶ ἀγρίας εἰρωνείας...

Τῶν Ἀδελφῶν τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς!

Τὸ φοβερὸν τοῦτο ὄνομα ἐξήγει τὰ πάντα εἰς τὸν κ. Κλοακέν. ἤξευρεν ὅτι ἡ ἐγκληματικὴ αὕτη ἐταιρεία, ἐξηπλωμένη ἀπὸ τινων ἐτῶν εἰς ὅλην τὴν Ἀνατολήν, σκοπεῖ τὴν ἐξόντωσιν τῶν Εὐρωπαίων ἀδιακρίτως. Διαιρεῖται εἰς δύο μεγάλας αἰρέσεις. Ἡ πρώτη, ἐπιπρατούσα κυρίως παρὰ τοῖς Σίναις καὶ τοῖς Μαλαίοις, παραδέχεται τὴν χρῆσιν τοῦ σιδήρου καὶ τοῦ δηλητηρίου, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ἐξῆς παράδοξον ὄρον: τὸ ὄπλον τοῦ ὁποῖου ἐγένετο χρῆσις κατὰ τὴν δολοφονίαν, πρέπει νὰ φέρεται ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ δολοφονουμένου. Οὕτω εἰς ἀρτοποιοὺς τῆς Καντάνος ἐδοκίμασεν ἐσχάτως νά δηλητηριάσῃ ὀλόκληρον τὴν εὐρωπαϊκὴν αὐτοῦ πελατεῖαν, ἀναμίξας ἀρσενικὸν — εὐτυχῶς εἰς μικρὰν δόσιν, — ἐν τῇ ζύμῃ τοῦ λευκοῦ ἄρτου οὕτω ἀκόμη εἰς τὰς πολυκληθεῖς δολοφονίας, αἱ ὁποῖαι τῷ 1882 ἀναστάτωσαν τὴν Σαίχην καὶ τὴν Κοχιγκίαν, πάντοτε τὸ φοινικὸν ὄπλον εὐρίσκειτο εἰς τὸν τόπον τοῦ ἐγκλήματος.

Ἡ δευτέρα αἰρεσις, πλέον ἐξηπλωμένη εἰς τὸ Ἀφγανιστάν καὶ εἰς τὴν Κεντρὴν Ἀσίαν, σκοπεῖ ἐπίσης τὴν ἐξόντωσιν τῶν Εὐρωπαίων,

ἀλλὰ δι' ἄλλης μεθόδου ὁ δολοφόνος ὀφείλει νὰ μὴ χύσῃ τὸ αἷμα τοῦ θύματός του, οὔτε νὰ φέρῃ ἐπ' αὐτοῦ τὰς χεῖρας. Ἡ ἐκδίκησις ἐξασκίεται ἀδιακρίτως ἐφ' ὅλων τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ καταδικασθέντος.

Αἱ λέξεις λοιπὸν ἐκείναι Ὀδρανὸς καὶ Γῆ ἔλεγον πρὸς τὸν κ. Κλοακὲν κατὰ ποίου τυφλοῦ φανατισμοῦ εἶχε νὰ παλαίσῃ.

Διὰ τοῦτο, στρέψας τὰ νῶτα πρὸς τὸ ἀνθρωπόμορφον ἐκεῖνο τέρας, ἔσυρε μαθ' ἑαυτοῦ

τὰ δύο παιδία εἰς τὸ βάθος τοῦ σπηλαίου. Ἐἶτα, καθήσας μετ' αὐτῶν πλησίον τοῦ σκελετοῦ, — ὡς διὰ νὰ τα θέσῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ προπάππου των, ὁ ὁποῖος τόσα εἶχεν ὑποφέρει, — ἑσταύρωσε τὰς χεῖρας καὶ περιέμενε.

Ἡ θυρίς εἶχε κλεισθῆ.

[Ἔπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 101.]

Τώρα εἶνε ἡ σιδηρᾶ ἐποχὴ. Οἱ ἄνθρωποι εἶνε αἰωνίως βεβαρυμένοι ὑπὸ ἀθλιότητος καὶ δυστυχίας καθ' ὅλην τῆς ἡμέρας τὴν διάρκειαν, καὶ τὴν νύκτα δὲ οἱ θεοὶ τοὺς ἀποστέλλουν φρικτὰ ὄνειρα. Ἐὰν οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι εἶνε μοχθηροί, οἱ υἱοὶ των θὰ εἶνε ἀκόμη μοχθηρότεροι. Οὔτε δικαιοσύνη, οὔτε εὐσπλαγχνία, οὔτε ἀγαθότης θὰ ὑπάρχῃ πλέον εἰς τὸ μέλλον. Ἡ ἄμετρος καὶ αἰωνία λύπη θὰ εἶνε τῆς ἀνθρωπότητος ὁ κληρὸς».

Ἰδοῦ, ὦ Μίδα! τὰ ψεῦδη τὰ ὁποῖα διασπείρουσιν οἱ ἀμαθεῖς μάντιες, οἱ ὁποῖοι θέλουσιν νὰ κολακεύουσιν τοὺς ἀνθρώπους, λέγοντες εἰς αὐτούς, ὅτι ἐγεννήθησαν ταυτόχροτως μὲ τοὺς θεοὺς.

Ἰδοῦ τώρα ὅλη ἡ ἀλήθεια ὡς θὰ σοῦ την διηγηθῶ.

Ἐπὶ πολὺν καιρὸν οἱ ἄνθρωποι ἔζων εἰς ἀγρίαν κατάστασιν. Ἐχόντες πεποιθήσιν εἰς τὴν ἑκτακτον ῥώμην τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν των, κατεδίωκον εἰς τὰ δάση τὰ ἄγρια θηρία καὶ τα κατεσπάρασσον διὰ τῶν χειρῶν των.

Ὅτε τοὺς κατελάμβανεν ἡ νύξ, ἐξηπλόνοντο ἐπὶ τοῦ ἑδάφους καὶ ἐσκεπάζοντο μὲ κλάδους. Εἰς τὸ σκότος ἐνίστη οἱ φοβεροὶ λέοντες ἢ οἱ ἔχοντες ὀξεῖς ὀδόντες κάπροι ἐφόρμων ἐναντίον των. Συνήπτετο φοβερὰ πάλῃ· οἱ ἄνθρωποι ἐσήκονον πέτρας, τὰς ὁποίας δέκα ἄνθρωποι σήμερον μαζὶ δὲν δύνανται νὰ σηκώσωσι καὶ τὰς ἐξεσπενδόνιζον κατὰ τοῦ λέοντος ἢ τοῦ κάπρου· ἀλλ' ὁσάκις δὲ κατάρθουν νὰ φονεύ-

σωσι τὸ θηρίον καὶ εἶχον κατασπαραχθῆ ὑπ' αὐτοῦ ἐξέβαλον ὠρυγὰς περιτρέχοντες ὡς τρελλοὶ ἀπὸ τὸν πόνον τὸ δάσος· διότι δὲν ἤξευρον ἀκόμη τὴν τέχνην τῆς ἐπιδέσεως καὶ θεραπείας τῶν πληγῶν.

Ἄλλ' ὁ καιρὸς παρήρηχτο· ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁ Ζεὺς ἐκέντριζεν αὐτοὺς διὰ τοῦ κέντρου τῆς ἀνάγκης, ἢ δὲ πείρα ἐγένετο ἀλληλοδιαδόχως παντός εἶδους τέχνας. Τοιουτοτρόπως οἱ θνητοὶ ἠδυνήθησαν νὰ κάμωσι νὰ ἐκπηδήσῃ τὸ πῦρ ἀπὸ τὰς φλέβας τοῦ χάλικος ὅπου κρύπτεται καὶ νὰ θέτωσι τὸν σπόρον εἰς τὰ σπλάγγνα τῆς γῆς ὅπῃθεν αὐξάνουν τὰ σπαρτά. Ἐρχισαν νὰ σκάπτουν κορμούς δένδρων καὶ δι' αὐτῶν ἐπλεον τοὺς ποταμούς, ἔπειτα δὲ ἐταξείδευον καὶ εἰς τὴν θάλασσαν ὅταν οἱ ναῦται ἔμαθον νὰ διακρίνωσι τὴν κίνησιν τῶν ἀστρων. Ἐξέλεξαν τὸν κύνα ὡς πιστὸν σύντροφον, εἴτε διὰ νὰ ὀδηγῇ τοὺς βοῦς καὶ τὰ πρόβατα εἰς βοσκήν, εἴτε δὲ νὰ διώκῃ τὰ ἄγρια θηρία μέχρι τοῦ βάθους τῶν δασῶν.

Τότε κατεργάζοντο τὸν σιδηρον καὶ κατεσκευάζον χρήσιμα ἐργαλεῖς. Τοιουτοτρόπως ἐγεννήθησαν αἱ τέχναι.

Οἱ ἄνθρωποι ἱδρυσαν μεγάλας πόλεις, τὰς ὁποίας περιεκύκλωσαν μὲ στερεὰ τείχη. Οἱ βασιλεῖς, οἱ ποιμένες τῶν λαῶν, ἔθεσαν νόμους δικαίους, ἐπροστάτευσαν τοὺς καλοὺς πολίτας καὶ ἐτιμώρησαν τοὺς κακοὺς.

Οἱ ἄνθρωποι ἦσαν εὐτυχεῖς· ἀλλ' ὁ Προμηθεὺς συνετάραξε τὰ πάντα· καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐτιμωρήθη σκληρῶς, καὶ μεγάλως,

ἀθεραπεύτου δυστυχίας τῶν ἀνθρώπων ἐγένεν αἴτιος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Η ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΣ. — ΑΛΛΟΝΕΙΑ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ. — ΕΠΙΜΗΘΕΥΣ ΚΑΙ ΠΑΝΔΡΑ. — ΑΘΛΙΟΤΗΣ ΚΑΙ ΚΑΚΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ. — ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΛΥΚΑΟΝΟΣ. — Ο ΚΑΤΑΚΛΕΙΣΜΟΣ. — ΔΕΥΚΑΛΙΩΝ ΚΑΙ ΠΥΡΡΑ.

Ὁ Προμηθεὺς ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰαπετοῦ, ἐνὸς τῶν ἐχθρῶν τοῦ Διὸς Γιγάντων. Αὐτὸς ὅμως ἦτο σύμβουλος καὶ φίλος τοῦ Διός, ὅστις τον ἠγάπα, καὶ τον προσεκάλει εἰς τὴν τράπεζάν του.

Ὁ υἱὸς τοῦ Ἰαπετοῦ ἠθέλησε νὰ καταστήσῃ τοὺς ἀνθρώπους ἐτι περισσότερον ἐπιταιδεῖους, καὶ νὰ τοὺς διδάξῃ διαφόρους τέχνας ὅπως φανῆ εὐεργέτης των.

Ἦλθε πρὸς τοὺς κυριωτέρους τῶν βασιλείων καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. — Ὡ ἄνθρωποι, εἰσθε ἀνόητοι νὰ θαυμάζετε τὸν μέγαν Δία. . . Ἐγὼ δύναμαι νὰ τον ἀπατήσω. Ἐἶδατε μὲ ποῖαν ἀπληστίαν ἀγαπᾷ τὰ πλούτη καὶ τὰς τιμὰς· θυσιάζετε εἰς αὐτὸν ὀλόκληρα τὰ θύματα, τοιουτοτρόπως δὲ τὰ ποιμνία σας, ὅσον μεγάλα καὶ ἂν εἶνε, θὲ ἐρημωθῶσι. Ἄλλ' ἐγὼ θὰ συνάψω ἐν ὀνόματι σας σύμβασιν μετ' αὐτοῦ, ὅπως εἰς τὰς θυσίας ἔχωσι καὶ οἱ ἄνθρωποι μέρος τῶν θυμάτων ὅπως αὐτὸς τὸ ἰδικόν του. Καὶ νὰ εἰσθε βέβαιοι ὅτι τὸ μέρος σας δὲν θὰ εἶνε τὸ χειρότερον· ἐγὼ εἶμαι πονηρότερος ἀπὸ τὸν πατέρα τῶν θεῶν.

Τότε ἔσφαξε μέγαν βουὴν καὶ τον διένειμεν εἰς δύο μέρη. Εἰς τὸ ἓν ἔβαλε τὸ κρέας καὶ τὰ παχέα σπλάγγνα, εἰς δὲ τὸ ἕτερον μέρος τὰ κόκαλα καὶ τα ἐσκεπάσεν ἐπιτηδείως μὲ παχὺ στρώμα λίπους. Ἐξ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἦτο τὸ καλλίτερον μέρος τοῦ θύματος.

Προσεκάλεσε τότε τὸν Δία, ὅστις ἦλθεν εὐθύς. — Ἐνδοξε υἱὸς τοῦ Κρόνου, τοῦ εἶπεν ὁ Προμηθεὺς, ἔκλεξε ἐκ τῶν δύο τούτων μεριδίων τὸ ἓν. Καὶ ἔβρισε ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον θέσῃ τὴν χεῖρά σου νὰ εἶνε πάντοτε ἰδικόν σου, τὸ δὲ ἄλλο νὰ ἀνήκῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

Ἄλλ' ὁ Ζεὺς δὲν ἠπατήθη· ἐμάντευσε τὴν ἀπάτην καὶ διὰ τῶν δύο χειρῶν ἀνεσήκωσε τὸ λίπος τὸ καλύπτον τὰ ὀστέα, καὶ πλήρης

ὀργῆς, ἐμῆμθη τὸν Προμηθεῖα ὅτι ἠθέλησε νὰ τον ἀπατήσῃ.

Ἄλλὰ δὲν τον ἐτιμώρησεν ἀκόμη· διότι ἐνεθυμῆτο ὅτι ἄλλοτε ἦτο σύμμαχος του καὶ σύμβουλος.

Ἄλλ' ὁ Προμηθεὺς ὑπερηφανεύετο ἐτι μέλλον καὶ ἔλεγεν ὅτι ὁ Ζεὺς δὲν ἐτόλμα νὰ τον τιμωρήσῃ.

— Ὡ δυστυχεῖς θνητοί, ἔλεγεν ἐγὼ σας ἀγαπῶ καὶ θὰ σας προστατεύσω· θὰ σας διδάξω τὰ ἰατρικὰ μὲ τὰ ὁποῖα ἰατρεύονται ὅλαι αἱ ἀσθένειαι· θὰ σας κάμω ἰσχυρούς, ὡς θεοὺς· θὰ σας δώσω ἐν θεῖον δῶρον· ὅσον τὸ νέκταρ καὶ ἡ ἀμβροσία τῶν θεῶν εἶνε ἀνώτερα ἀπὸ τὸ νερὸν τὸ ὁποῖον πίνετε καὶ τὸν ἄρτον τὸν ὁποῖον τρώγετε, τόσον τὸ οὐράνιον πῦρ εἶνε ἀνώτερον ἀπὸ τὸ πῦρ τῆς γῆς. Αὐτὸ τὸ πῦρ θὰ σας φέρω ἐγὼ, καὶ θὰ φωτίσῃ τὸ πνεῦμά σας καὶ θὰ γίνῃ φωτεινὸν ὅπως τῶν θεῶν.

Ὁ πολυμήχανος υἱὸς τοῦ Ἰαπετοῦ κατάρθωσε νὰ κλέψῃ ὀλίγον οὐράνιον πῦρ, ἔκρυψε δὲ τὴν φλόγα εἰς τὸ κοῖλον ἐνὸς καλάμου διὰ νὰ τὴν φέρῃ κρυφίως εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

Ἄλλ' ὁ Ζεὺς βλέπει τὰ πάντα· ἐνόησε τὴν ἀσεβῆ κλοπὴν καὶ τότε, διὰ νὰ τον τιμωρήσῃ, διέταξε νὰ τον καρφώσωσιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ χιονισμένου Καυκάσου.

Ματαίως ὁ Προμηθεὺς, καρφωμένος ἐπὶ τῶν φοβερῶν βράχων ἐπεκαλεῖτο τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς θεοὺς.

— Ὡ, ἀνεμοὶ καὶ πηγαὶ καὶ κύματα καὶ γῆ, καὶ πῦρ, Ἦλιε, τοῦ ὁποῖου οἱ ὀφθαλμοὶ βλέπουν τὰ πάντα. Ἰδέτε εἰς ποῖαν κατάστασιν μ' ἔφερον ὁ Ζεὺς! . . .

Οὐδεὶς ὅμως ἤκουε τοὺς θρήνους του. Μόνον ἀετός τις ἤρχετο εἰς τὸ ὄρος, ἐκάστην πρωΐαν, ἐφόρμα ἐπὶ τοῦ Προμηθεῖος καὶ κατέρωγε τὸ ἠπάρ του· ἀλλ' ἀνεγεννάτο τοῦτο τὴν νύκτα καὶ ὁ φοβερός αὐτὸς ἀετός ἐπανήρχετο τὴν ἀκόλουθον πρωΐαν.

Τοιαύτη εἶνε ἡ τιμωρία τοῦ Προμηθεῖος, δὲν θὰ διαρκῆσῃ αἰωνίως· ἀλλ' ἡ ἡμέρα αὕτη, ὦ Μίδα, δὲν εἶνε γνωστὴ.

Ἐν τούτοις πεισθέντες εἰς τοὺς λόγους τοῦ Προμηθεῖος οἱ ἄνθρωποι ἐγέναν ἀλαζόνες καὶ ἐπίστευαν ἑαυτοὺς ὁμοίους πρὸς τοὺς ἀθανάτους. Δὲν ἐλάτρευον πλέον τοὺς θεοὺς, εὐδὲ ἐθυσίαζον πρὸς αὐτούς. Τότε ὁ Ζεὺς ἀπεφάσισε

νά τους τιμωρήσῃ. Προσεκάλεισε τὸν Ἡρακλῆα, τὸν θεὸν τοῦ πυρός, καὶ εἶπε:

— Γιέ μου, ετοίμασε ἓν δῶρον, τὸ ὁποῖον θὰ προσφέρουν ὅλοι οἱ θεοὶ ἡμοῦ εἰς τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. Λάβε χῶμα καὶ κατασκευάσε γυναῖκα· ἃς εἶνε ὡραία ὅσον αἱ ἀθάνατοι θεαί. ἃς ἔχῃ ὅλα τὰ χαρίσματα· ἀλλ' ἐντὸς αὐτῆς θέσε ψυχὴν διστραμμένην, ὅπως με ἐκδικήσῃ διὰ τὴν κακίαν τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ Ἡρακλῆος κατασκεύασεν ἐν τῷ ἔμῃ κόρην ὡραιότατην καὶ ἔφερεν αὐτὴν ἐνώπιον τῶν θεῶν. Ἡ Ἀθηνᾶ τῇ ἔδωκε λαμπρὰν ἐσθῆτα καὶ ἔθηκεν ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς χρυσοῦν στέμμα· ὁ Ἑρμῆς τῇ ἔδωκε τὸ θέλητρον τοῦ λόγου καὶ πνεῦμα ἀπατηλὸν διὰ νὰ παρασύρῃ εἰς τὸ κακὸν τοὺς ἀνθρώπους. Ἐπειδὴ δὲ ὅλοι οἱ θεοὶ ἔδωκαν εἰς αὐτὴν ἓν δῶρον διὰ τοῦτο ὠνομάσθη *Πανδώρα*.

— Τὸ δῶρον τὸ ὁποῖον κάμνω πρὸς τοὺς ἀνθρώπους δὲν εἶνε ἀκόμη ἀρκετὸν. Εἰς τὴν Πανδώραν δίδω ἓν κιβώτιον, ἐκ κέδρου, λαμπρὰ γεγλυμμένον, μὲ ποικίλα κοσμήματα, ἔργον τοῦ Ἡρακλῆος, τὸ ὁποῖον θὰ το προσφέρῃ εἰς τὸν σύζυγόν της. Τὸ δῶρον θὰ περιέλθῃ ἀσφαλῶς εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἐπιμηθέως.

— Δὲν ἠξέυρεις, πάτερ μου, ὅτι ὁ πανούργος Προμηθεὺς παρήγγειλεν εἰς τὸν Ἐπιμηθέα νὰ μὴ δεχθῇ τίποτε ἐκ μέρους τῶν θεῶν;

Ὁ Ἐπιμηθεὺς εἶνε ἀσυλλόγιστος ἀνθρώπος· δὲν θὰ ἐνθυμηθῇ τοὺς λόγους τοῦ ἀδελφοῦ του· ἀλλὰ θὰ δεχθῇ καὶ τὴν Πανδώραν καὶ τὸ δῶρόν της. Σὺ δ' ἰδίως μάλιστα θὰ ὑπάγῃς εἰς αὐτὸν τὴν Πανδώραν.

Πράγματι, ὁ Ἑρμῆς κρατῶν ἐκ τῆς χειρὸς τὴν Πανδώραν ἀκτινοβολοῦσαν ἐκ κάλλους τὴν ἔφερεν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Ἐπιμηθέως!

Ὁ Ἐπιμηθεὺς ὠδήγησεν αὐτὴν μὲ χαρὰν εἰς τὴν ὡραίαν κατοικίαν του. Ἡ Πανδώρα ἠνοῖξε τὸ κιβώτιον καὶ διὰ μίαν ἐξῆλθον ἐν σωρῷ αἱ φιλονεικίαι καὶ οἱ πόλεμοι, αἱ ἀσθένειαι καὶ αἱ συμφοραί, αἱ κλοπαὶ καὶ τὰ κλοπυργήματα, αἱ φροντίδες καὶ αἱ λύπαι, ὅλα τὰ κακά, δι' ὧν ὁ Ζεὺς ἐπλήρωσε τὸ ὄλεθρον κιβώτιον. Ὁ Ἐπιμηθεὺς περίτρομος ἐκλείσει τὸ κάλυμμα, ἀλλ' ἦτο ἄργά· ὅλα τὰ κακά εἶχον ἐξέλθῃ καὶ διασκορπισθῇ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Μόνη ἡ Ἐλπίς ἔμειπεν εἰς τὸ βάθος. Διὰ

τοῦτο δὲν ἠδυνήθη νὰ ἔλθῃ νὰ παρηγορήσῃ τοὺς θνητούς.

Ἄλλ' ἐφ' ὅσον οἱ ἀνθρώποι ἐγίνοντο χειρότεροι, τόσον ἡ μισητὴ κακία ἠῤῥαυεν εἰς τὰς καρδίας των. Δὲν ἐσυλλογίζοντο τοὺς θεοὺς, οὐδ' ἐθυσίαζον εἰς αὐτούς. Ὁ δὲ Ζεὺς ἐπληροφορεῖτο ὅτι τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐγίνετο καθ' ἐκάστην ἀσεβέστερον, καὶ ἀδικώτερον.

Τότε ἀπεράσισε νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἰδίους ὄμμασι περὶ τῆς κακίας τῶν ἀνθρώπων.

Λαβὼν μορφὴν ἐπαίτου διηυθύνθη πρὸς τὴν ὄρεινὴν Ἀρκαδίαν, ὅπου ἐβασίλευεν ὁ Λυκάων. Οἱ υἱοὶ τοῦ ἰσχυροῦ καὶ πλουσιοῦ βασιλέως τον ὑπεδέχθησαν μὲ περιφρόνησιν· φρονέσαντες δὲ ἐν παιδίον ἔβρασαν αὐτὸ καὶ το παρέθεσαν ὡς φαγητὸν εἰς τὸν ξένον.

Ὁ θεὸς ὀργισθεὶς ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν· ἡ δὲ ὀργὴ συνεσωρεύετο ἐν τῇ καρδίᾳ του ὅπως τὰ θεελλώδη νέφη εἰς τὸν οὐρανόν.

Ἐπειτα διηυθύνθη πρὸς αὐτὸν τὸν Λυκάωνα.

Ἀναλαβὼν τὴν θεῖαν μορφὴν τοῦ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν περὶ τὴν ἐσπέραν. Ἄλλὰ μολονότι ἦτο καταφανὲς ὅτι ὁ Ζεὺς, ὁ πατὴρ τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων ἦτο ἐκεῖ οὐδεὶς τον ἔβλεπεν οὐδέ τι εἰδείκνυε σεβασμὸν τινα.

Ὁ Ζεὺς εἰσῆλθεν εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Λυκάωνος· παρεκάλεσε δὲ νὰ τον ὀδηγήσωσιν εἰς μέρος τι ὅπου νὰ κατακλιθῇ. Ὁ βασιλεὺς εἶπε μὲ περιφρόνησιν· ἀπλώσωσι μίαν προβίαν κάτω ἀπὸ μίαν στοάν.

Μόλις ὁ Ζεὺς ἐξηπλώθη εἰς τὴν πενιχρὰν ἐκείνην κλίνην, προσειποῖτο ὅτι ἀπεκοιμήθη.

Ὁ Λυκάων ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἀνακτόρου καὶ εἶπε πρὸς τὸν λαόν του·

— Πραγματικῶς ὁ ξένος οὗτος δυσχυρίζεται ὅτι εἶνε ὁ μέγας Ζεὺς· ὅστις τον ἴδῃ ἐννοεῖ ὅτι εὐρίσκεται ἐνώπιον ἐνὸς Ἀθανάτου. Ἄλλ' ἡμεῖς δὲν τοὺς λογαριάζομεν τοὺς θεοὺς, καὶ θὰ ἰδῆτε πῶς ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου θὰ φρονεῖται ἀπὸ τὴν χεῖρά μου.

Ὁ Λυκάων τότε ἐπέστρεψεν εἰς τὴν βασιλικὴν κατοικίαν του κρατῶν φοβερόν πέλεκυν· ὁ θεὸς ἐμελλε νὰ σφαγῇ ὡς βοῦς. Ἄλλ' ὁ Ζεὺς δὲν ἐκοιμήτο καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἀσεβὴς βασιλεὺς ἦλθεν ὑπὸ τὴν στοάν, ὁ θεὸς ἀνωρθώθη ἐπὶ τῆς κλίνης ὅπου ἐκεῖτο καὶ παρέτῃρησεν ἀσκαρδαμικτῆ τὸν Λυκάωνα ὁ πέλεκυς.

ἔπεσεν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ κακούργου· δύναμις δὲ ἀνωτέρα ἐκράτει τοὺς πόδας του ἀκινήτους.

Εὐθὺς ὁ φοβερὸς ἦχος τοῦ κεραυνοῦ ἀντήχησεν εἰς τὰ ὄρη τῆς Ἀρκαδίας καὶ ἐν μιᾷ στιγμῇ κατέκλυσε τὰ ἀνάκτορα τοῦ κακοῦ βασιλέως· οἱ ἀνθρώποι κατελήφθησαν ὑπὸ φρίκης.

Τότε ὁ Ζεὺς ἤγγισεν τὸν Λυκάωνα διὰ τῆς χειρὸς του. Οὗτος περίτρομος ἠθέλησε νὰ δμύλησῃ, νὰ ζητήσῃ οἶκτον· ἀλλ' ἀντὶ λόγων ἐξῆλθον ὠραγαὶ ἀπὸ τὸ στόμα του. Ἐφυγεν εἰς τὰ ὄρη μετεβληθεὶς εἰς λύκον. Ἐφῶρμα δὲ εἰς τὰ ποίμνια καὶ κατεσπάραζεν αὐτά.

Ὁλος ὁ λαὸς τῆς Ἀρκαδίας προσπίπτει μὲ ἱκεσίας εἰς τοὺς πόδας τοῦ πανισχύρου θεοῦ. Ἄλλ' ἦτο πλέον ἀργά· ὁ Ζεὺς ἀπεράσισε νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἀνθρώπους, πλήρης δὲ ὀργῆς ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οὐρανόν.

Ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἐσυλλογίζετο τί νὰ πράξῃ. Νὰ καύσῃ τὴν γῆν; ἀλλ' ἐσκέφθη ὅτι αἱ φλόγες ἠδύναντο νὰ πυρπολήσωσι τὸν οὐρανόν καὶ ὅτι πολὺ καλλίτερον θὰ ἦτο νὰ καταστρέψῃ τὸν κόσμον διὰ τοῦ κατακλυσμοῦ.

Ἦτο ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ στάχυς, ὠριμάσαντες ἀπὸ τὴν θερμότητα τοῦ θερούς, κίτρινον εἰς τοὺς ἀγρούς. Οἱ ἀνθρώποι ἠτοιμάζοντο ἤδη νὰ θερίσουν, ὅτε ἔξαφνα οἱ ἄνεμοι ἐπνευσαν μὲ ἱρμὴν πρωτοφανῆ.

Οἱ στάχυς ἐξερριζώθησαν, ἡ δὲ καταγιγῆς παρέσυρεν εἰς μαύρας δίνας τὰ ἄχυρα τὰ ὁποῖα εἶχεν ἀφαρπάσῃ ἡ πνοὴ τῆς θεῖλλης.

Τὰ νέφη συσσωρευθέντα εἰς τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ ἐξερράγησαν ὀρητικῶς· χεῖμαρροι καταπλημμυροῦσι τὰς ἡσύχους πεδιάδας, τὰς ὁποίας εἶχε καταστήσῃ γονίμους ἡ ἐργασία τῶν βοῶν. Οἱ ποταμοὶ ὑπερεκχειλίζουσι· τὰ ὕδατα εἰς τὴν φοβεράν ὄρμην των παρασύρουσι τὰ δένδρα τῶν δασῶν, τὰ ποίμνια, τοὺς ἀνθρώπους. Τὰ κτίρια κρημνίζονται καὶ παρασύρονται ὑπὸ τοῦ ὕδατος.

Φρίκη καὶ τρόμος κατέλαβε τοὺς ἀνθρώπους. Πολλοὶ οὐδ' ἐπεχείρουν κἄν νὰ σωθῶσιν, ἀλλ' ἐγκατελείποντο εἰς τὸ ρεῦμα τὸ ὁποῖον τοὺς ἤρπαζε καὶ τοὺς ἐβύθιζεν. Ἄλλοι τολμηρότεροι, προσεπάθουν νὰ κατασκευάσουν σχεδίαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας νὰ τωθῶσι μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των. Ἄλλ' ἐν ᾧ ἠσχολοῦντο εἰς τὸ νὰ κόψουν τὴν ὄρμην ἢ τὴν ἐλάτνην, τὰ κύματα τοῦ

ὕδατος ἀνέβαινον ὀλονέν καὶ τοὺς παρέσυρον.

Οἱ κατοικοῦντες εἰς τὰ παράλια καὶ ἔχοντες πλοῖα πολύκωπα μὲ ὑψηλὸν ἰστὸν καὶ πλατεῖα πανία ὤρμησαν εἰς τὰ πλοῖα των. Καὶ ἔπλεον τυχαίως φερόμενοι τῆδε κάκεισε ὑπὸ τοῦ σκάφους, τὸ ὁποῖον δὲν ὑπήκουε πλέον εἰς τὸ πηδάλιον. Ἐβλεπον δὲ μετ' ἐκπλήξεως τὸν λύκον νὰ κολυμβᾷ πλησίον τῶν προβάτων. Οἱ λέοντες καὶ αἱ τίγρεις προσεπάθουν ματαίως νὰ συγκρατηθῶσιν εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ πλοίου· κουραζόμενοι, ἐξηφανίζοντο εἰς τὴν ἔβυσσον. Καὶ αὐτὰ τὰ πτηνὰ, μὴ εὐρίσκοντα γῆν διὰ νὰ ἀναπαυθῶσιν, ἐπιπτον ἐξηνητλημένα εἰς τὸ νερόν.

Ἄλλὰ καὶ οἱ καταφυγόντες εἰς τὰ πλοῖα δὲν ἐσώθησαν ἐκ τοῦ θανάτου. Τὰ κύματα ὁμοῖα πρὸς βουνὰ φοβερὰ ἐκρημνίζοντο ἐπὶ τῶν πλοίων· ἡ καταγιγῆς ἔβραυε τὸν ἰστὸν· ἐξέσχιζε τὰ ἰστία, τὰ πλοῖα ἀναποδογυρίζοντο καὶ ἐβυθίζοντο, καὶ οὕτω οἱ κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος ἀπωλέσθησαν ὅλοι, διότι ἦσαν ἀδικοὶ καὶ ἀσεβεῖς.

Ἄλλὰ τότε ἔζων εἰς τὴν Βοιωτίαν δύο ἐνάρετοι καὶ δίκαιοι ἀνθρώποι, ὁ Δευκαλίων καὶ ἡ Πύρρα· αὐτοὺς ἐν τῇ δικαιοσύνῃ του ἠθέλησε νὰ σώσῃ ὁ Ζεὺς. Τὸ πλοῖαρίον των λοιπὸν ἀνέβη ἠσύχως εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Παρασσού, ὑψηλοῦ βουνοῦ, τὸ ὁποῖον μόνον ἐξ ὄλων δὲν εἶχε καλυφθῆ ὑπὸ τῶν ὕδατων.

Τότε ἐπαυσεν ἡ βροχὴ, ἡ θάλασσα ἀπεσύρθη, οἱ ποταμοὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν κοίτην των. Οἱ βράχοι ἐξήρχοντο τῶν ὑδάτων, ἡ δὲ γῆ ὕψυτο ἐφ' ὅσον τὸ ὕδωρ ἔταπεινοῦτο. Τέλος δένδρα ἐφάνθησαν.

Ὁ Δευκαλίων καὶ ἡ Πύρρα ἐξῆλθον τοῦ πλοιαρίου των καὶ κατέβησαν ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ βουνοῦ εἰς τὴν πεδιάδα. Ὅτε εἶδον ἔρημον τὴν γῆν, μεγάλη λύπη τοὺς κατέλαβε. Πῶς ἦτο δυνατόν νὰ ζήσωσι μόνοι, ἀνευ τῆς βοήθειας τῶν ἀνθρώπων. Ἦσαν ἤδη γέροντες καὶ λίαν ἐξησθενημένοι ὑπὸ τῆς ἡλικίας.

Ὁ Δευκαλίων καὶ ἡ Πύρρα ἐγονυπέτησαν καὶ παρεκάλεσαν τὸν Δία. Ὅτε ἀνηγέρθησαν ἤκουσαν φωνὴν μυστηριώδη.

— Ὁ Δευκαλίων, ζήτησε ὅ,τι θέλεις καὶ ἡ παράκλησίς σου θὰ εἰσακουσθῇ· διότι σὺ εἶσαι μόνος ἐκ τῶν ἀνθρώπων ὁ ἔχων ἀγνὴν καρδίαν καὶ χεῖρα ἐντίμον.

— Ὁ θεός, ἀπήντησεν ὁ Δευκαλίων, ἡ Ἑλλάς κατεστάθη ὑπὸ τῶν ὑδάτων. Σὲ ἐκτεύομεν ἄς γεννηθῶσιν ἐκ νέου γενεαὶ ἀνθρώπων· πῶς νὰ ζήσωμεν ἐρημοί ;

— Θὰ ἰδῆτε καὶ πάλιν ἄνδρας καὶ γυναῖκας ἐπὶ τῆς γῆς, ἂν καλύψετε τὸ πρόσωπόν σας μὲ τὸν μανδύα σας καὶ βαδίζετε, ῥίπτοντες ὀπίσω σας τὰ ὄστα τῆς μητρὸς σας.

Ἡ φωνὴ εἰσῆγεν ὁ Δευκαλίων ἐσυλλογίζετο τί νὰ ἐσήμαινον οἱ λόγοι οὗτοι. Μετὰ βαθείαν σκέψιν ἐστράφη πρὸς τὴν συντροφὸν του καὶ εἶπε·

— Ὁ Πύρρα, ὦ ἀγαπητὴ μου σύζυγος, λησμονεῖς ὅτι οἱ ἄνθρωποι κατ' ἀρχὰς ἐξῆλθον ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς ; Ἡ γῆ εἶνε ἡ μήτηρ μας καὶ τὰ ὄστα τῆς εἶνε οἱ λίθοι.

Καὶ συμφώνως πρὸς τὴν διαταγὴν τῆς θείας φωνῆς ἐκάλυψαν τὸ πρόσωπόν των καὶ ἔρριπον ὀπισθὲν τῶν λίθους.

Ὅτε ὁ Ἥλιος ἶδνε, τὴν ὄραν καθ' ἣν ὁ γεωργὸς ἐπιστρέφει μὲ τοὺς βούς του ἀπὸ τὸν ἀγρόν, ὁ Δευκαλίων καὶ ἡ Πύρρα ἔπαυσαν νὰ ῥίπτουν λίθους καὶ ἐστράφησαν νὰ ἴδουν τί συνέβη. Ἡ πεδιάς ἦτο πλήρης ἀνθρώπων, οἱ λίθοι τοὺς ὁποίους εἶχε ρίψῃ ὁ Δευκαλίων ἔγιναν ἄνδρες, ὅσους ἔρριψεν ἡ Πύρρα γυναῖκες. Οἱ δύο σύζυγοι γονυπετίσαντες ἐξέφρασαν τὴν εὐγνωμοσύνην των εἰς τὸν παντοδύναμον Δία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Η ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΣ (τέλος). ΦΙΑΜΩΝ ΚΑΙ ΒΑΥΚΙΣ.

Τοιοιουτρόπως εἰς ὀλίγον χρονικὸν διάστημα αἱ προνοητικαὶ συμβουλαὶ τοῦ Διὸς ἐγένισαν πάλιν δι' ἀνθρώπων τὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐρημώσῃ ὁ κατακλυσμὸς. Ἐκ τῶν ἀνθρώπων τοὺς ὁποίους παρήγαγον οἱ λίθοι τοῦ Δευκαλίωνος καὶ τῆς Πύρρας δὲν εἶνε ὅλοι καλοὶ· εἶνε καὶ κακοί, ὅχι ὅμως τόσο ὥστε ἐξ αἰτίας των νὰ καταστραφῇ ὁ κόσμος· μόνον οἱ κακοὶ τιμωροῦνται, ἐνίστε βραδύνει νὰ ἔλθῃ ἡ τιμωρία ἀλλὰ πάντοτε ἔρχεται.

Ἄλλως τε ὁ Ζεὺς καταβαίνει ἀκόμη ἐνίστε εἰς τὴν γῆν ὅπως συνήθιζε νὰ κάμνῃ ἄλλοτε. Καταβαίνει ἀγνωστος καὶ βεβαιούται διὰ τῶν ἰδίων του ὀφθαλμῶν περὶ τῆς δικαιοσύνης ἢ τῆς ἀδικίας τῶν ἀνθρώπων, τοὺς τιμωρεῖ δὲ

ἢ τοὺς ἀνταμείβει, ἀναλόγως τῶν πράξεων των.

Ἡμέραν τινὰ ὁ Ζεὺς λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν υἱὸν του Ἑρμῆν κατέβη εἰς τὴν γῆν. Οἱ δύο θεοὶ ἐνδεδυμένοι πτωχικὰ ἐνδύματα ἔφθασαν περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου εἰς πόλιν τινὰ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐκάθηστο εἰς τὰς εὐρείας ὁδοὺς, πρὸ τῶν θυρῶν των καὶ συνδιελογοντο. Οἱ ξένοι ἐζήτησαν φιλοξενίαν ἀλλ' οὐδεὶς ἐστράφη νὰ τοὺς ἴδῃ. Ἐπροχώρησαν καὶ ἔκρουσαν διαφόρους θύρας, ἀλλ' οἱ ἐντὸς αὐτῶν κατοικοῦντές τοὺς ἀπεδίωξαν· ὑπὲρ τὰς χιλίας οἰκίας εἶχεν ἡ πόλις, ἀλλ' οὐδεμία ἠνοίχθη διὰ νὰ τοὺς φιλοξενήσῃ.

Ἐπλησίαζεν ἡ νύξ· τὰ δάση τὰ ὁποῖα σείει ὁ ἄνεμος, ἡ θάλασσα τὴν ὁποίαν συνταράττει ἡ καταιγὶς εἶχον ἠσυχάσῃ. Ὅλοι ἦσαν σιωπηλοὶ εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τὴν ἐξοχὴν.

Τὴν στιγμήν ἐκείνην ὁ Ζεὺς δεικρῖνεν ἐντὸς τῆς πόλεως ἐπὶ μικροῦ λόφου πτωχικὴν καλύβην καλαμώπλεκτον καὶ ἀχυροσκεπῆ, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξήρχετο ἀσθενὲς φῶς.

Ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ἑρμῆς διητυθύνθησαν πρὸς τὴν καλύβην ἐκείνην καὶ παρετήρησαν διὰ μέσου τῶν ρωγμῶν τῶν κακῶς συντηρησμένων σανίδων τῆς θύρας. Εἶδον ἐντὸς αὐτῆς δύο γέροντας, ἕνα πολιότριχον γέροντα καὶ γραίαν κυρτωμένην ὑπὸ τῶν ἐτῶν ν' ἀγρυπνώσει μολοντί· ἡ νύξ εἶχε προχωρήσῃ. Καὶ ὁ μὲν γέρον εἰργάζετο κοιλαινῶν κορμὸν δένδρου καὶ κατασκευάζων κύπελλα, ὅτε δ' ἐκουράζετο ἐκ τῆς ἐργασίας ἐκείνης ἐπλεκε καλὰθια ἐκ βρύων. Ἡ δὲ γραία καθημένη πλησίον του ἔψαλλε θρησκευτικὰ ἔσματα δοξολογοῦσα τὸν Δία. Συγχρόνως δὲ ὕφαινε.

Ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ἑρμῆς ἐκρούσαν τὴν θύραν τῆς καλύβης διὰ τῆς ράβδου των καὶ εἶπον·

— Καλοὶ ἄνθρωποι, λυπηθῆτε δύο ξένους που δὲν ἔχουν ποῦ νὰ περάσουν τὴν νύκτα των.

Ὁ γέρον καὶ ἡ γραία καθὼς ἤκουσαν τὰς φωνὰς τῶν ἀγνώστων ἔπαυσαν τὴν ἐργασίαν καὶ τὸ ἔσμα των.

— Βαῦκις, καλὴ μου φίλη, εἶπεν ὁ γέρον, πῆγαινε ν' ἀνοίξῃς τὴν θύραν εἰς τοὺς ξένους που ζητοῦν τὴν φιλοξενίαν μας, διότι τοὺς ξένους τοὺς στέλλει ὁ Ζεὺς.

Ἡ θύρα ἀνοίγεται καὶ ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ἑρμῆς

κύπτουν τὸ ὕψηλόν των ἀνάστημα διὰ νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν χαμηλὴν κατοικίαν.

— Καλοὶ μου ἄνθρωποι, εἶπεν ὁ γέρον ἀπλόων ἀλληλοδιαδόχως τὴν χεῖρα του εἰς τοὺς ἀγνώστους, καλῶς ἤλθατε εἰς τὴν πτωχικὴν καλύβην μας, ὅπου κατοικῶ τόσα ἔτη τῶρα μὲ τὴν ἀγαπητὴν μου γυναῖκα, τὴν Βαυκίδα. Ἄν θέλετε νὰ μάθετε τὸ ταπεινὸν ὄνομά μου, μὲ λέγουσιν Φιλήμονα. Καλλιερῶ μὲ τὴν ἀγαπητὴν μου συντροφὸν τὸν μικρὸν κῆπον, ὅστις περιτριγυρίζει τὰς καλύβας μας. Εἴμεθα πτωχοί, ἀλλὰ συνηθίσκαμεν εἰς τὴν φτώχεια. Σήμερα πρὸ πάντων λυπούμεθα διατὶ νὰ μὴ εἴμεθα πλούσιοι νὰ περιποιηθῶμεν ὅπως πρέπει τοὺς ξένους ποῦ μας στέλλει ὁ Ζεὺς.

Ἐν τῷ μεταξύ ἡ φιλόξενος καὶ πρόσχαρος Βαυκίς στρώνει ὑφασμά τι ἐπὶ τοῦ ξηροῦ ξυλίνου καθίσματος διὰ νὰ καθίσουν οἱ ξένοι καὶ ἀναπαυθῶσι.

Τότε ἡ Βαυκίς λέγει εἰς τὸν Φιλήμονα·

— Τὸ φεγγάρι φωτίζει μιὰ χαρὰ τὸν κῆπον· πῆγαινε καὶ μάξιψ' μερικὰ χορταρικά, φέρε καὶ λίγα ξηρὰ ξύλα διὰ ν' ἀνάψῃς φωτιά καὶ ἐτοιμάσω φαγητὸν διὰ τοὺς καλοὺς μας ξένους.

Ἡ δραστηρία Βαυκίς ἀνασκαλεῖ τὴν στάκτην τῆς ἐστίας, θέτει ξηρὰ φύλλα καὶ φρύγανα καὶ φυσᾷ μὲ δλην τὴν δύναμιν τῆς γεροντικῆς ἀναπνοῆς τῆς· ἀπ' οὗ ἤναψαν αἱ φλόγες θέτει ἐπὶ τῆς πυρᾶς τὴν χαλκίνην χύτραν.

Ὁ Φιλήμων ἐπιστρέφει ἐκ τοῦ λαχανοκῆπου φέρων λαχανικὰ καὶ ξηρὰ ξύλα. Ἐν ᾧ δὲ ἡ γραία ἐκαθάριζε τὰ λαχανικὰ, ὁ γέρον μὲ ἐν διχαλωτὸν σιδηροῦν δικρανὸν ἐξεκρέμασεν ἀπὸ τοὺς καπνισμένους δοκοὺς τῆς ὀροφῆς τεμάχιον ἀλατιστοῦ κρέατος, τὸ ὁποῖον ἔμενε πολὺν καιρὸν ἐκεῖ κρεμασμένον, διὰ μεγάλην τινα ἑορτήν.

Οἱ δύο θεοὶ παρετήρουν μετ' ἠδιαφέροντος τὰς ἐργασίας τοῦ ἀγαθοῦ ζεύγους καὶ συνεχνοῦντο ἀπὸ τὴν φιλόξενον προθυμίαν των.

Ἔως ὅτου δὲ ἐτοιμασθῇ τὸ φαγητὸν, διὰ νὰ μὴ στενοχωροῦνται οἱ ξένοι, οἱ δύο ἀγαθοὶ γέροντες ἠνοῖξαν συνομιλίαν μὲ αὐτοὺς. Ὁ Φιλήμων διηγεῖται ὅλας τὰς συμφορὰς τῆς μακρᾶς ζωῆς του· λέγει πῶς ἰσχυροὶ καὶ ἀδικοὶ ἄνθρωποι τον κατεπίεσαν, ἤρπασαν τὴν περιου-

σίαν του, καὶ τον κατεδίωξαν, καὶ πῶς ἔφθασεν εἰς γῆρας βαθύ συγχωρῶν τοὺς κακοὺς, ἔχων πεποίθησιν εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ Διὸς, παρηγορίαν καὶ ὑποστήριξιν ἔχων τὴν ἀγάπην τῆς πιστῆς συντρόφου του.

Ἡ Βαυκίς εἶχε θερμάνῃ ὕδωρ καὶ ἔφερεν αὐτὸ ὅπως οἱ ξένοι πλύνωσι τοὺς πόδας των. Ἐν τῷ μεταξύ ἡ Βαυκίς ἠτοίμαζε τὴν τραπεζάν, ἀλλ' ὁ εἰς ἐκ τῶν ποδῶν τῆς τραπέζης ἦτο χαλῶς καὶ ἡ γραία τον ἑστερέωσε μὲ μιάν πέτραν. Ἐπειδὴ δὲν εἶχε ὠραῖον τι τραπέζομαίνδυλον νὰ ρίψῃ ἐπ' αὐτῆς, τὴν ἔστρωσε μὲ εὐώδη φύλλα.

Ἡ Βαυκίς ἔφερε τὰ φαγητὰ· ἦσαν δὲ ταῦτα ἐλαίαι, ὁ καρπὸς τοῦ ἱεροῦ δένδρου τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ ὀξύγαλα καὶ ὠά, πάντα ἐντὸς πινακίων πηλίνων. Ἐφερε καὶ κρατῆρα, καὶ ποτήρια ἐκ ξύλου ὀξύας καὶ τὸ βραστόν φαγητόν.

Οἱ δύο ξένοι ἔτρωγον μὲ πολλὴν ὄρεξιν. Ἡ Βαυκίς ἐξαφνα παρατηρεῖ μὲ ἀνησυχίαν τὸν Φιλήμονα.

— Μετ' ὀλίγον θὰ τελειώσουν τὰ φαγητὰ, καὶ οἱ ξένοι μας δὲν θα χορτάσουν !

— Τὴν χῆνα ! ἀναφωνεῖ ὁ Φιλήμων.

Εἶχον μιάν χῆνα, μιάν μόνην, τὴν ὁποίαν ἐφύλαττον διὰ νὰ θυσιάσουν εἰς ἑκτακτόν τινα περίστασιν.

— Πῆγαινε νὰ τὴν πιάσῃς, ἀγαπητέ μου σύζυγε, καὶ φέρε μού τὴν γρήγορα διὰ νὰ τὴν σφάξω καὶ φάγουν οἱ ξένοι μας. Κάμε γρήγορα, ὅσον νὰ τὴν μαδίσω, νὰ τὴν περάσω εἰς τὴν σούβλα θὰ περάσῃ ὄρα.

Ὁ Φιλήμων ἔτρεξεν ἀμέσως διὰ νὰ φέρῃ τὴν χῆνα, ἀλλὰ δὲν τῷ ἦτο εὐκόλον νὰ τὴν συλλάβῃ· τὸ πτηνὸν ἔτρεχεν εἰς τὸν κῆπον, ἐξέβαλλε κραυγὰς ὀξείας καὶ ἐκτύπα μὲ θόρυβον τὰς πτέρυγας του, ὁ δὲ γέρον Φιλήμων, τοῦ ὁποῖου τοὺς πόδας εἶχον βαρύνῃ τὰ ἔτη, ματαίως ἠγωνίζετο νὰ τὴν προσβάσῃ.

Ἡ Βαυκίς ἠνοῖξε τὴν θύραν καὶ ἡ χῆν εἰσώρμησεν εἰς τὸ δωμάτιον καὶ κατέφυγε πλησίον τοῦ Διὸς, ὡς νὰ ἐζήτει ἄσυλον.

— Καλοὶ καὶ σεβαστοὶ γέροντες, ἡ χῆν αὐτῆ, ἡ ὁποία κατέφυγε πρὸς ἡμᾶς δὲν πρέπει νὰ πάθῃ τίποτε. Ἄν καὶ πτηνὸν ἐνόησεν ὅτι εἴμεθα θεοί, καὶ κατέφυγε πλησίον τοῦ Διὸς, ὁ ὁποῖος προστατεύει ὅσους καταφεύγουν πρὸς αὐτὸν καὶ ζητοῦν τὴν βοήθειάν του. Πράγματι

σας λέγω, ἐγὼ εἶμαι ὁ Ζεὺς καὶ αὐτὸς εἶνε ὁ υἱός μου Ἑρμῆς. Ἠθαμεν νὰ δοκιμάσωμεν τὰ αἰσθήματα τῶν ἀνθρώπων που κατοικοῦν εἰς τὰ μέρη ταῦτα. Ἡ δοκιμὴ ἐγένεν· οἱ γείτονές σας θὰ τιμωρηθοῦν διὰ τὴν ἀσπλαγχτίαν των· μόνον σαῖς δὲν θὰ πάθετε τίποτε. Ἀφήσατε τὴν καλύβην σας καὶ ἔλθετε μαζί μας εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ καὶ μὴ ἀπορήσετε δι' ὅ,τι ἰδῆτε.

Ὁ Φιλήμων καὶ ἡ Βαῦκίς ἄφρονι ἐκ τρόμου διευθύνονται μετὰ κόπου διὰ τῆς ἀνηφορικῆς ἀτραποῦ εἰς τὸ ὄρος. Ὅτε ἐφθασαν ἐπὶ τῆς κορυφῆς οἱ θεοὶ τοὺς διατάσουσιν νὰ στρέψωσι τὸ βλέμμα των καὶ νὰ ἴδωσι.

Ἡ πόλις ἐξηφανίσθη, εἰς τὴν θέσιν τῆς δὲ ἐφαίνετο κοιλάς τελευταῶδης μὲ βρύα καὶ καλάμους, πλήρης βατράχων κοαζόντων. Τσιουτοτρόπως ἐτιμωρήθησαν οἱ ἀφελόξενοι κάτοικοι τῆς πόλεως.

Πρὶν συνέλθωσιν ἐκ τῆς ἐκπλήξεώς των οἱ δύο γέροντες, βλέπουν ὅτι ἐκεῖ ὅπου ἦτο τὸ κηπάριόν των καὶ ἡ καλύβη των, ὑψώθη ἔξαφνα μεγαλοπρεπῆς καὶ πολυτελής ναὸς μὲ μαρμαρίνους κίονας· παντοῦ λάμπει ὁ χρυσοὸς καὶ τὸ μάρμαρον.

Τότε ὁ Ζεὺς λέγει πρὸς τοὺς ἐκπλήκτους γέροντας·

— Ἀκούσατε τοὺς λόγους μου, δίκαιε Φιλήμων καὶ εὐλαβὴς Βαῦκίς· τί ἐπιθυμεῖτε; εἰπέτε ἀνευ δισταγμοῦ τὴν ἐπιθυμίαν σας καὶ θὰ εἰσακουσθῆ.

— Ὡ, πάτερ ἀνδρῶν καὶ θεῶν ἰ ἀνέκραξεν ὁ Φιλήμων, ἀφ' οὗ ἡ κατοικία μας μετεβλήθη εἰς ναόν, ἱερεῖς θέλωμεν νὰ γίνωμεν εἰς τὸν ναόν τοῦτον καὶ νὰ σε ὑπηρετήσωμεν μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας τῆς ζωῆς μας. Ἄλλ' ὅταν ἔλθῃ ἡ ἡμέρα αὕτη—σὲ καθιτεύομεν, ὦ Ζεῦ, ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς ν' ἀποθανώμεν, κάμε νὰ ἔλθῃ συγχρόνως καὶ εἰς τοὺς δύο ὁ θάνατος, καὶ μῆτε ὁ θάνατος νὰ μὴ μας χωρίσῃ.

Ὁ Ζεὺς συγκατένευσεν εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ γέροντος· καὶ ἀπεφάσισαν οἱ δύο γέροντες νὰ γίνωσιν ἱερεῖς τοῦ ναοῦ του μέχρι τοῦ θανάτου των.

Ἡμέραν τινα ἐν ᾧ διηγούντο πῶς ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ἑρμῆς εἰσῆλθον εἰς τὴν καλύβην των, οἱ δὲ ἀνθρωποὶ τοὺς ἤκουον μετὰ θαυμασμοῦ, ἡ Βαῦκίς, στρέψασα τὸ βλέμμα τῆς εἶδεν ὅτι

ὁ σύζυγός τῆς ἐκαλύπτετο ὀλίγον κατ' ὀλίγον διὰ φύλλων· θέλει νὰ πλησιάσῃ πρὸς αὐτὸν ἀλλ' αἰσθάνεται ὅτι καὶ αὕτη καλύπτεται ὑπὸ πρασίνου φυλλώματος. Οἱ πόδες των μετεβλήθησαν εἰς ρίζας, τὸ σῶμα των εἰς κορμόν, αἱ χεῖρες καὶ ἡ κόμη των εἰς κλάδους.

Οἱ παριστάμενοι ἄφρονι ἐκ θαυμασμοῦ τοὺς ἤκουον, ἐφ' ὅσον ἀκόμη ἠδύναντο νὰ ἡμιλώσῃ, ν' ἀνταλλάσσωσι λόγους ἀγάπης· ἀλλὰ τέλος τὸ στόμα αὐτῶν ἐκαλύφθη συγχρόνως ὑπὸ τοῦ φλοιοῦ.

Ἐκτοτε πρὸ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς ὑψούντο δύο ὑψηλὰ δένδρα, μία ὄρυς ἐγκλειούσα τὸ σῶμα τοῦ Φιλήμονος, καὶ μία φιλύρα ὑπὸ τὸν κορμόν τῆς ὁποίας εὐρίσκεται ἡ Βαῦκίς. Ὅταν δὲ πνέῃ ὁ ἄνεμος, ἡ ὄρυς καὶ ἡ φιλύρα κλίνουν πρὸς ἀλλήλας καὶ ὁ ψίθυρος τῶν φύλλων των ἁμοιάζει πρὸς γλυκεῖς λόγους τοὺς ὁποίους ἀνταλλάσσουν ἀκόμη πρὸς ἀλλήλους....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

ἩΡΑ.— Ο ΕΥΕΡΘΕΙΣΤΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΗΣ. — ΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΔΙΟΥ ΦΙΛΟΜΕΙΚΙΑΙ ΤΗΣ. — ΑΙ ΕΚΑΙΚΡΗΣΙΣ ΤΗΣ. — ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΟΥΣΗΣ ΤΗΣ ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΙΝΑΧΟΥ. — Ο ΑΡΓΟΣ ΦΟΝΕΥΕΤΑΙ ΥΠὸ ΤΟΥ ΕΡΜΟΥ. — ΑΙ ΘΥΓΑΤΕΡΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΙΤΟΥ.

Σὲ χαιρετῶ, ὦ ἀνασσα Ἡρα, ἦτις κάθησαι ἐπὶ χρυσοῦ θρόνου.

Ὡ Μίδα, ἡ Ἡρα εἶνε ἡ σύζυγος τοῦ μεγάλου υἱοῦ τοῦ Κρόνου. Κάθηται ἐπὶ τοῦ θρόνου πλήρης μεγαλείου, ὠραιότητι. Ἡ πλουσία κόμη τῆς εἶνε συνδεδεμένη κάτω ἀπὸ τὸν στέφανόν τῆς· τὸ πρόσωπόν τῆς εἶνε γαλήνιον καὶ σοβαρόν.

Ὅταν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καταβαίη εἰς τὴν γῆν μεταβαίνει εἰς τὴν Σάμμον, ἢ εἰς τὴν Σπάρτην, ἢ εἰς τὰς Μυκήνας καὶ τὸ Ἄργος.

Ἄλλ' ἡ θεὰ Ἡρα δὲν εἶνε πάντοτε ἡσυγος. Συχνά καταλαμβάνεται ἀπὸ ὀργῆν, θυροῦδεις δὲ φιλονεικίαι συμβαίνουσι μεταξύ αὐτῆς καὶ τοῦ Διός. Ὅταν ἡ βροχὴ πίπτῃ κρουνηδόν, ὅταν εἰς τὸν αἰθριον οὐρανὸν ἐσκοπᾷ ἔξαφνα ἡ καταγίγῃ, αὐτὰ σημαίνουσιν ὅτι ἐπῆλθεν ἕρις μεταξύ τῆς Ἡρας καὶ τοῦ Διός.

Ἡ Ἡρα ἦτο φιλύποτος, ὁσάκις δὲ ἐβλεπε τὸν Δία συνομιλοῦντα πρὸς θεὸν τινα ἢ θεάν ἐπλησίαζε καὶ τῷ ἀπέτεινε πικροὺς λόγους.

— Ποῖος ἐκ τῶν θεῶν συνωμίλησε μαζί σου; Σοῦ ἀρέσει πάντα νὰ κάμνῃς μυστικὰ πράγματα, καὶ ποτὲ δὲν μου λέγεις τί σκέπτεσαι.

Ὁ δὲ Ζεὺς ἀπήντα εἰς αὐτὴν·

— Ὡ Ἡρα, μὴ ἐλπίζῃς νὰ μάθῃς ὅλας τὰς σκέψεις μου· ὅ,τι ἐπιτρέπεται νὰ μάθωσιν καὶ οἱ ἄλλοι θεοὶ θὰ το μάθῃς σὺ πρώτη. Ἰπάρχουν ὅμως πράγματα τὰ ὁποία μόνος ἐγὼ πρέπει νὰ ἤξεύρω.

Ὁ Ζεὺς καταβάς εἰς τὴν περίφημον διὰ τὸ κάλλος αὐτῆς κοιλάδα τῶν Τεμενῶν, μετεμόρφωσεν εἰς λευκὴν δάμαλιν τὴν ὠραίαν Ἰὼ τὴν θυγατέρα τοῦ Ἰνάχου.

Ἡ Ἡρα, καθὼς εἶδεν ὅτι ὁ Ζεὺς ἦτο εἰς τὰ Τέμπη, κατέβη ὁμοίως. Τότε δὲ τῆ εἶπεν ὁ Ζεὺς·

— Ὡ Ἡρα, τί σε φέρει ἐδῶ; τί ζητεῖς εἰς τὴν Θεσσαλίαν;

Ἡ δὲ θεὰ ἀπήντησε·

— Πηγαίνω εἰς τὸ Ἄργος, τὴν εὐσεβῆ πόλιν τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι μοι προσφέρουν ἀφθόνοους θυσίας. Ἄλλ' ἀφ' οὗ σε συνήτησα ἐδῶ, θὰ ἀναβάλω τὸ ταξιδιόν μου, διὰ νὰ ἀναδῶμεν μαζί εἰς τὸν οὐρανόν. Ἀλλὰ βλέπω ἐκεῖ μίαν δάμαλιν ἐκτάκτου κάλλους ἢ ὁποία βόσκει μόνη εἰς τὸ λιβάδι. Περιμένει ὀλίγον νὰ τὴν πάρω καὶ νὰ τὴν ὑπάγω εἰς τὸν πιστόν μου βοσκὸν Ἄργον.

Ἡ ὀργὴ συνεσωρεύετο εἰς τὰ στήθη τοῦ Διός, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα τίποτε νὰ εἶπῃ. Χωρὶς δὲ νὰ τῆ ἀπαντήσῃ ἀνεχώρησεν ὁρμητικῶς καὶ ἐκάθησε μακρὰν τῶν ἄλλων θεῶν.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ Ἡρα ἔφερε τὴν δάμαλιν εἰς τὸ Ἄργος καὶ συναντήσασα τὸν πιστὸν βοσκὸν Ἄργον, τὴν ἔδωκε νὰ τὴν φυλάξῃ. Οὗτος τὴν ἔδεσεν ἀμέσως μὲ κλώνους ἐλαίας, καὶ σύρων ᾤδήγησεν αὐτὴν εἰς παχὺ λιβάδιον.

Ὁ Ἄργος εἶχεν ἐκτακτὸν ῥώμην· εἶτι δὲ εἶχεν ἑκατὸν ὀφθαλμούς, ὅταν δ' ἐκοιμάτο ἐκλείεν ἀλληλοδιαδόχως μόνον τοὺς πενήντα. Οἱ δὲ ἄλλοι ἔμνον ἀνοικτοί, ὡς ἀσφαλεῖς φρουροί. Ὅπου καὶ ἂν ἐκάθητο ὁ πιστὸς καὶ ἀκούρατος φύλαξ τὸ βλέμμα του ἐπιπτεν ἐπὶ τῆς Ἰῶς.

Τὴν ἡμέραν τὴν αἶφι νὰ βόσκη χάρτον· ἀλλ' ὅταν ὁ ἥλιος ἔδωκε τὴν ἐκλείεν εἰς σκοτεινὸν στάβλον καὶ ἔθετεν εἰς τὸν λαμόν τῆς βρεῖα δεσμά.

Δυστυχῆς Ἰὼ ἢ Ψυχὴ ἀνθρωπίνῃ εὐρίσκετο ἐντὸς τοῦ σώματος τοῦ ζῴου! καὶ ὡς τροφήν εἶχε μόνον χόρτα τὰ ὁποία τῆ ἐφαίνοντο πικρά, καὶ ὡς ποτὸν τὰ βορβορώδη ὕδατα τοῦ τέλματος. Ἦθελε νὰ παραπονεθῆ· ἀλλ' ἀντὶ νὰ εἶπῃ θρηνώδεις λόγους ἐξέβαλλε φρικώδεις μυκηθμούς, τῶν ὁποίων ὁ ἦχος ἐνέπνεε φρικὴν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν.

Ἐν τούτοις ὁ Ζεὺς μὴ ἀνεχόμενος νὰ βασιλεύεται ἀδίκως ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἰνάχου, ἀπεφάσισε νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸν σκληρὸν φύλακά τῆς.

Προσεκάλεσε τὸν υἱὸν τοῦ Ἑρμῆν, τὸν πανούργον θεὸν τοῦ ὁποίου θὰ σοι διηγηθῶ μετ' ὀλίγον τὴν ἱστορίαν, ὦ Μίδα, — καὶ τὸν διέταξε νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν ὅλην τὴν ἐπιδειξιότητα του διὰ νὰ φονεύσῃ τὸν ἀγροπνον Ἄργον.

Ἀμέσως ὁ εὐφυῆς Ἑρμῆς ὤρμησεν εἰς τὴν γῆν καὶ λαβὼν μορφήν καὶ ἔνδυμα βοσκοῦ, παραλαβὼν δὲ μαζί του ἀγέλην αἰγῶν, καὶ ὀδηγῶν αὐτὴν διὰ μέσου τῶν ἀτραπῶν τῆς πεδιάδος, ἐπαίζε διὰ τοῦ αὐλοῦ του ἀγροτικὰς μελωδίας.

Φθάνει δὲ μετ' ὀλίγον εἰς τὴν εὐρείαν πεδιάδα ὅπου ἐβοσκεν ἡ δυστυχῆς Ἰὼ· ὁ Ἄργος ἐκάθητο ὑπὸ τὴν σκιὰν ἀγριελαιίας· ζῶν δὲ μόνος ἐστενοχωρεῖτο καὶ ἐπεθόμει πολὺ συντροφίαν.

Μόλις τὰ ὀξυδερκῆ βλέμματά του διέκρινον τὸν αἰγοβοσκὸν εἰς τὸν δρόμον τὸν λευκὸν ἀπὸ κόνιν, μόλις τὰ ὄπτα του ἤκουσαν τὸν εὐρέστον ἦχον τοῦ αὐλοῦ, τρέχει πρὸς συνάντησιν τοῦ ξένου. Ὁ δυστυχῆς δὲν ἤξευρεν ὅτι προσεκάλει τὸν θεὸν ὅστις ἐμελλε νὰ τον θανατώσῃ.

— Ὡ αἰγοβοσκέ, ἀνέκραξεν, ὁποῖος καὶ ἂν εἶσαι, ἔλα νὰ καθῆσθῃς πλησίον μου εἰς τὴν σκιὰν τῶν ἐλατῶν ταύτων, εἰς κανὲν μέρος δὲν θὰ εὖρῃ ἡ ἀγέλη σου καλλιτέραν βοσκήν.

Ὁ Ἑρμῆς κάθηται εἰς τὴν σκιὰν τῶν ἐλατῶν εἰς μέρος ὅπου διαυγῆς πηγὴ ἰψιθύριζεν ἡσύχως. Ὁ Ἄργος τῷ ἔδωκεν ἐλαίας καὶ μέγαν τυρόν· ἐπειτα ἔτεινε πρὸς αὐτὸν δοχεῖον πῆλινον, γεμάτον ἀπὸ προβάτειον γάλα. Ἀφ' οὗ ἔφαγεν ὁ ξένος βοσκός, εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἄργος·

— Ὡ αἰγοβοσκέ, ὅταν ἔφερες τὸ ποίμνιόν σου σὲ ἤκουσα νὰ παίζῃς τὸν αὐλόν σου καὶ νὰ σκορπίζῃς τριγύρω μελωδίας πολὺ γλυκῆς.

τέρως από τὸν μορφορισμὸν τοῦ νεροῦ ὅταν πίπτῃ ἀπὸ τὴν κορυφὴν τῶν βράχων, γλυκυτέρως καὶ ἀπὸ τὸν ψιθυρὸν τῶν πευκῶν ὅταν τὰς εἰσὶν ὁ ἄνεμος. Παῖξε μου καμμίαν ἀγροτικήν μελωδίαν καὶ θά σου δώσω — διότι δὲν εἶμαι ἀχάριστος, οὔτε φιλάργυρος — ἀγγεῖον ἑλαφρὸν καὶ βαθύ, χρυσιμένον ἀπὸ μέσα μὲ εὐωδὲς κηρίον καὶ ἀπέξω γλυμμέμον μὲ μεγάλην τέχνην. Τὸ στόμα του περιτρέπει γραμμὴν κισσοῦ· κάτω ἐκτείνεται εὐλύγιστος ἀκανθα· τὰς δὲ πλευράς τοῦ δοχείου στολίζουν μορφαὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων. Αὐτὸ εἶνε τὸ ὠραῖον δῶρον, τὸ ὅποιον θά σου δώσω ἂν παιξῆς ὠραῖα καὶ εὐχαριστηθῶ.

Ὁ Ἑρμῆς ἐμειδίασε γλυκά· διότι εἶχε τὴν τέχνην τοῦ νὰ θέλῃ καὶ ἀποκοιμίζῃ τοὺς θέλοντας νὰ τον ἀκούωσι διὰ τῶν ἤχων τοῦ αὐλοῦ του.

Ἀρχίζει νὰ αὐλῇ. Ἦδη ὁ Ἄργος ἀρχίζει νὰ παλαίῃ κατὰ τοῦ ὕπνου ὅστις τον κυριεῖται· μολοντί δὲ οἱ πλείστοι τῶν ὀφθαλμῶν του κλείονται, οἱ ἄλλοι μένου ἀνοικτοὶ καὶ ἀγρυπνοὶ.

Ἄλλ' ὁ ἀκούρατος θεὸς παιζει μὲ νέον ζῆλον· αἱ μελωδίαὶ διαδέχονται τὰς μελωδίας· ἐπὶ τέλους ὁ Ἄργος ὑποκύπτει εἰς ἀκατανίκητον νάρκην καὶ κλείει συγχρόνως ὄλους τοὺς ὀφθαλμούς του.

Παρευθὺς ὁ πανούργος Ἑρμῆς ἐξάγει κυρτὴν μάχαιραν τὴν ὅποιαν ἐκράτει κρυμμένην ὑπὸ τὸν ποιμενικόν του μανθῶαν καὶ κτυπᾷ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἄργου πρὸς τὸ μέρος ὅπου συνενόηται μὲ τὸν τράχηλον. Ἡ κεφαλὴ του κυλιέται χαμαί. Τὸ φῶς τὸ ὅποιον ἔλαμπεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του ἐσβέσθη διὰ παντός καὶ οἱ ἑκατὸν ὀφθαλμοὶ του ἐκαλύφθησαν ὑπὸ τοῦ σκότους.

Ὁ Ἑρμῆς εὐτυχῆς διότι ἐφόνησε τὸν τρομερὸν βουκόλον ἐπλησίασεν εἰς τὴν κατάλευκον δάμαλιν, διὰ νὰ τὴν συλλάβῃ ἀπὸ τοὺς κλόνοους τῆς ἐλαίας τοὺς χρησιμεύοντας ὡς δεσμούς καὶ τὴν φέρῃ πρὸς τὸν Δία.

Ἄλλὰ τότε γίνεται κῆτι παράδοξον.

Ἡ δάμαλις πηδᾷ ἐκβάλλουσα μυκηθμούς φρίκης καὶ πόνου. Κτυπᾷ μὲ τὴν κεφαλὴν τῆς τοὺς κορμούς τῶν δένδρων, οἱ πόδες τῆς ἐγείρου κόνιν, ἀφρός δὲ αἰματηρὸς τρέχει ἀπὸ τὸ στόμα τῆς.

Ὁ Ἑρμῆς ἐκπληκτὸς βλέπει ἐν ἄγνωστον ἔντομον, εἶδος πελωρίας μυίας ἐχούσης ὀξὺ κέντρον — τὸ ὅποιον ἦτο εἰς τὸν λαϊκὸν τῆς δαμάλας καὶ εἶχεν ἐμπήξῃ εἰς αὐτὸν τὸ δριμύ κέντρον τῆς.

Ἡ Ἥρα ἔστειλε τὸ φοβερὸν κείνο ἔντομον, διότι οὐδεμία ἀπὸ τὰς πράξεις τοῦ Ἑρμοῦ ἐμεινεν ἄγνωστος εἰς τὴν Ἥραν.

Δὲν ἤμπορεσε μὲν νὰ ἐμπόδισῃ τὸν θάνατον τοῦ Ἄργου, ἀλλὰ τοῦλάχιστον εὔρε μέσον νὰ βασανίσῃ ἐπὶ μακρὸν ἀκόμη τὴν Ἰώ.

Καὶ πράγματι ἡ δυστυχῆς κόρη τοῦ Ἰνάχου δὲν εὔρε πλέον ἡσυχίαν, ἀλλὰ διήρχετο τὰς ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας τῆς περιπλανωμένη ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, περιτρωμος καὶ ὑποφέρουσα φρικτοὺς πόνους.

Ὁ Ἑρμῆς κατ' ἀρχὰς παρηκολούθησε τὴν Ἰώ, ἀλλὰ ἀπελπισθεὶς ὅτι θά τὴν συλλάβῃ ἀναβαίνει εἰς τὸν οὐρανὸν ὅπως εἶπῃ εἰς τὸν Δία πῶς κατώρθωσε νὰ φονεύσῃ τὸν Ἄργον, ἀλλὰ πῶς δὲν ἠδυνήθη νὰ σώσῃ τὴν Ἰώ ἀπὸ τὴν ὀργὴν τῆς Ἥρας.

Ἡ Ἥρα εὐγνωμοῦσα πρὸς τὸν πιστὸν αἰγοβοσκὸν ὅστις ἀπέθανεν ὑπηρετῶν αὐτὴν, συλλέγει τοὺς ὀφθαλμούς του ὅτινες ἦσαν τὸσον ἀγρυπνοὶ καὶ τοὺς σκορπιζει ἐπὶ τοῦ περῶματος τοῦ προσφιλούς εἰς αὐτὴν πτηνοῦ· καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Ἄργου λάμπουν ὡς πολύτιμοι λίθοι ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ ταῶ.

Ἐν τούτοις ἡ Ἰώ ἐξηκολούθει τὸν ὀδυνηρὸν τῆς δρόμον. Ὅταν ἤθελε ν' ἀναπαυθῆ, νὰ σβύσῃ τὴν δίψαν τῆς εἰς τὸ διαυγὲς ὕδωρ ρυακίου τινὸς ἢ νὰ πλαγιάσῃ εἰς τὸ χόρτον λιβαδίου τινὸς κατακουρασμένη, καὶ νὰ κοιμηθῆ, ἀμέσως ἡ φοβερὰ τερατώδης μυία τὴν ἐκέντα ἀσπλάγγως καὶ τὴν ἠνάγκαζε νὰ ἐπαναλάβῃ τὸν δρόμον τῆς.

Ἀπὸ τοὺς λειμώνας τῶν Μυκητῶν διήλθε τὰς πεδιάδας τῆς Ἀττικῆς, ὅπου τερετίζουν οἱ τέτιγες, καὶ ἐπέρασε τὰ ὄρη τῆς Βοιωτίας καὶ διὰ τῶν ἀπεράντων πεδιάδων τῆς Θεσσαλίας ἐφθασεν εἰς τὰς ἀγρίας χώρας τῆς Θράκης. Ὁ τράχηλός τῆς ὅλος ἦτο πληγῆ· οἱ πόδες τῆς εἶχον καταματωθῆ ἐπὶ τῶν ὀξείων πετρῶν· τὸ σῶμά τῆς ἦτο καταξεραισμένον ἀπὸ τὰς ἀκάνθας· ἐρυθρὸς ἦτο καὶ ὁ ἀφρός ὅστις ἔτρεχεν ἀπὸ τὸ ρύγχος τῆς. Ἐπὶ τέλους ἀπέκαμε πλέον νὰ βαδίξῃ καὶ ἐξηπλώθη χα-

μαί. Ἐκεῖ δὲ ἀπέθανε, συλλογιζομένη τὸ ἥσυχον σπῆλαιον ὅπου ἄλλοτε εἶχε τόσον εὐτυχῆς μετὰ τοῦ πατρὸς τῆς.

Αὕτη εἶνε ἡ ἱστορία τῆς Ἰούς, τῆς ὅποιαν ἐξεδικήθη ἡ Ἥρα διότι συνεπάθησε πρὸς αὐτὴν ὁ Ζεὺς.

Ἡ Ἥρα ἀποσύρεται πολλάκις μακρὰν τῶν ἀθανάτων εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς δῶμα τὸ ὅποιον κατεσκεύασε δι' αὐτὴν ὁ υἱὸς τῆς Ἥρας. Ἐκεῖ κλεισμένη λούει τὸ πάγκαλον σῶμά τῆς μὲ ἀμβροσίαν· ἐπιτα τρίβεται διὰ θεῖου εὐώδους ἐλαίου, τοῦ ὅποιου οὐτόσον δυνατὴ εἶνε ὁ ὀσμη ὅστε ἂν πέσῃ σταγῶν τις ἐκ τοῦ φιαλίδιου ἢ εὐωδία γίνεται αἰσθητὴ εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ Διὸς εἰς τὸν ἀπεράντον οὐρανὸν καὶ εἰς αὐτὴν ἀκμῆν τὴν γῆν.

Ἐπιτα κτενίζει τὴν κόμην τῆς, αἱ δὲ χεῖρες τῆς κάμνουν ὠραίας πλεξίδας. Φορεῖ δὲ θεῖαν στολήν, τὴν ὅποιαν ὕφανεν ἰδιοχείρως δι' αὐτὴν μετὰ τέχνης ἐξόχου ἡ Ἄθηνᾶ, κεντήσασα εἰς αὐτὴν παντὸς εἶδους θεσπεσίας μορφάς. Ἐπιτα ζώνεται ζώνην πολύτιμον μὲ χρυσοῦς κρυσσοῦς· εἰς τὰ ὠτά τῆς κρεμᾷ ἐνώτια ἄξια θαυμασμοῦ, στολισμένα μὲ τρεῖς πολύτιμους λίθους, ὅτινες ρίπτουσι μακρόθεν ζωντὰν λάμπιν. Θέτει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς μεγαλοπρεπῆ πέπλον, ὅστις ἀκτινοβολεῖ εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου καὶ φορεῖ τὰ θεῖα σάνδαλά τῆς.

Ἀφ' οὗ στολισθῆ ἀνοίγει τὴν πύλην καὶ μεταβαίνει εἰς τὴν συνέλευσιν τῶν θνητῶν. Οἱ θεοὶ μένουσιν ἐθαμβοὶ καὶ λέγουσι πρὸς ἀλλήλους.

— Βεβαίως οὐδεμία γυνὴ θνητῆ, οὐδὲ θεὰ δύναται νὰ καυχῆθῃ ὅτι ἔχει κάλλος ὅμοιον πρὸς τὰ κάλλη τῆς θυγατρὸς τοῦ ἐνδόξου Κρόνου.

Ἡ καρδία τοῦ Διὸς καταπλημμυρεῖ ἀπὸ εὐτυχίαν καὶ ὑπερηφάνειαν· διότι χαίρει ὅτι ἔχει σύζυγον τὴν ὠραιότατην τῶν θεῶν. Ἡ Ἥρα θέλει πάντως νὰ δημολογῶσι τὸ κάλλος τῆς. Δυστυχία δὲ εἰς ἐκείνας αἰτίνας τολμῶσι νὰ συγκρίνωσι νὰ θέλητρά των πρὸς τὰ τῆς βασιλείσσης τῶν θεῶν!

Ἡ Ἥρα ἐξεδικήθη τὰς δύο θυγατέρας τοῦ Προΐτου τὰς παρθένους ἐκείνας αἰτίνας ἠκτινοβόλου ἐκ κάλλους, καὶ τὰς ὅποιας ὁ πατήρ των εἶχεν ὀνομάσῃ Λυσιππὴν καὶ Ἰφιάνασσαν· αἱ ἀσυλλόγιστοι περιεφρόνου τὴν Ἥραν

καὶ δὲν ἤθελαν νὰ τὴ ἀποδώσωσι κανένα σεβασμὸν.

Ἐν φ' ὠδήγουν τὸν χορὸν εἰς τὴν ὄχθην διαυγοῦς τινος ρυακος αἱ παρθένοι τῆς χώρας ἦλθον καὶ ἐτάχθησαν εἰς τὸ πλάγι των. Ἄλλ' αἱ θυγατέρες τοῦ Προΐτου ὑπερέβαινον πάσας κατὰ τὸ ἀνάστημα· χαρὰ δὲ ὑπερήφανοι ἔκαμε τὴν καρδίαν των νὰ σκορπᾷ· ὑπερήφανος ἔν μίση τῶν συντρόφων των, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλας·

— Διατί, ἀδελφῆ μου, νὰ λατρεύωμεν τὴν δύναμιν τῆς Ἥρας; Διατί νὰ λιγύζωμεν τὰ γόνατά μας πρὸ τῶν βωμῶν τῆς; Ἄς ἔλθῃ νὰ συγκριθῇ μαζί μας, αὐτὴ ἡ ὅποια τόσον ὑπερηφανεύεται διὰ τὴν καλλονὴν τῆς. Ἡμεῖς μὲ τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια μας, μὲ τὰς μαῦρας πλεξίδας, μὲ τὸ λιγυρὸν ἀνάστημά μας εἴμεθα ὠραιότεραι ἀπὸ τὴν θεάν.

Ἡ Ἥρα ἤκουσε τοὺς ἀπερισκέπτους καὶ ἀσεβεῖς τούτους λόγους. Ἡ ὀργὴ συνεσφαιρέθη ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς καὶ ἠθέλησε νὰ τιμωρῆσῃ σκληρῶς τὰς θυγατέρας τοῦ Προΐτου.

Παραφροσύνη εἰσδύει εἰς τὴν ψυχὴν τῶν δύο παρθένων. Ἐμυκῶντο ὡς ἀγελάδες· ἐν τῇ παραφροσύνῃ των ἐφαντάζοντο ὅτι ἐπὶ τῶν λευκῶν μετώπων των εἶχον κέρατα, ἔτρεχον δὲ εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ τὰ ὄρη.

Ὁ Ζεὺς ὁμως, μὴ ὑποφῆρων καὶ τὴν δευτέραν ταύτην ἐκδικῆσιν τῆς Ἥρας, ἐπέτρεψεν εἰς τὸν μάντιν Μελάμπος νὰ ἰατρεύσῃ τὴν ἀσθένειαν τῶν δύο παρθένων.

Ὁ Μελάμπος ἐπῆγε πρὸς τὸν βασιλεῖα καὶ εἶπεν·

— ὦ Προΐτε, ἤμπορῶ νὰ ἰατρεύσω τὰς θυγατέρας σου, ἂν μὴ δώσης τὸ ἐν τρίτον τοῦ βασιλείου σου.

Ὁ φιλάργυρος βασιλεὺς δὲν ἰδέθη τοὺς ὄρους τοῦ μάντιος. Ἄλλ' ἡ παραφροσύνῃ των δύο θυγατέρων τοῦ Προΐτου πῶξανε καὶ μετεδίδοτο μάλιστα, ὡς κολλητικὴ ἐπιδημία· εἰς τὰς ἄλλας γυναῖκας τοῦ Ἄργους.

Τότε ὁ Προΐτος, πλήρης φρίκης, προσεκάλεσε τὸν μάντιν νὰ ἰατρεύσῃ τὰς θυγατέρας του καὶ τὰς ἄλλας γυναῖκας τοῦ βασιλείου του.

— Τὰς ἰατρεύω, εἶπεν ὁ Μελάμπος, ἂν εἰς ἐμὲ δώσης τὸ τρίτον τοῦ βασιλείου σου καὶ ἐν ἄλλο τρίτον δώσης εἰς τὸν Βιάντα, τὸν ἀδελφόν μου.

Ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν ἐσχάτην ἀνάγκην εὐ-
ρεθεὶς ἐδέχθη τοὺς ὄρους τοῦ μάντεως. Τότε
οὗτος μετέβη εἰς τὴν κοιλάδα ὅπου ἐβόσκον
ἔλαι αἱ γυναῖκες αἰτνες ἐνόμιζον τὸν ἑαυτῶν
τῆς ὡς ἀγελάδας. Διὰ μελωδικῶν ὕμνων ἐνα-
νοῦρισε αὐτάς· γλυκὰ γλυκὰ καὶ τὰς ἀπεκοίμι-
σαν. Ἐπειτα διὰ κλάδου τὸν ὅποιον ἐβρεξε δι'
οὐσίας μαγικῆς τὴν ὅποιαν εἶχεν ἐτοιμάσθη,
ἤλειψε τοὺς ὀφθαλμούς ὄλων τῶν γυναικῶν.
Αὐταὶ ἐβυθίσθησαν εἰς ὕπνον βαθὺν ὡς ὁ
θάνατος.

Ἄλλ' ὅταν ὁ ἥλιος ἀνέτειλε τὴν αὐγὴν
ἐξύπνησαν, εἶχον δὲ λησιμονήσῃ ἐντελῶς τὴν
παραφροσύνην των καὶ ἦσαν ὑγιέσταται καὶ
ἡ μὲν Λυσιπέπη ἔλαβε σύζυγον τὸν μάντιν
Μελάμποδα, ἡ δὲ Ἰφιάνασσα τὸν Βίαντα.

Ἐκτοτε αἱ γυναῖκες τοῦ Ἄργου σέβονται
τὴν Ἥραν καὶ ψάλλουν πρὸς τιμὴν τῆς με-
γαλοπρεπεῖς ὕμνους καὶ στολίζουν τοὺς βωμούς
τῆς μὲ πλούσια δῶρα. Ἡ Λυσιπέπη, καὶ ἡ Ἰφι-
άνασσα τιμῶσι μετὰ τῶν ἄλλων τὴν ἰσχυρὰν θεᾶν.

Ἡ Ἥρα δεικνύει πολλὴν εὐνοίαν εἰς ὄσους
τὴν τιμῶσιν, ἰδίως εἰς τὰς συζύγους καὶ εἰς τὰς
μητέρας, εὐχαριστεῖται δὲ ὅταν τελῶνται ἐορ-
ταὶ πρὸς τιμὴν τῆς. Ἀπὸ τοῦ ὕψους δὲ τοῦ οὐ-
ρανοῦ παρατηρεῖ τοὺς χοροὺς τῶν νεανίδων,
παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Εὐρώτα, καὶ τὰς πλου-
σίας θυσίας τὰς ὅποιαι αἱ γυναῖκες τοῦ Ἄρ-
γου καὶ τῶν Μυκηνῶν κάμνουν πρὸς τιμὴν τῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΑΡΗΣ. — Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ. —
Η ΑΘΗΝΑ ΘΕΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ. — Η ΑΙΓΙΣ,
ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΟΥΣΗΣ. — Ο ΑΡΗΣ, ΘΕΟΣ
ΑΓΡΙΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ, ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ
ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΜΑΧΑΣ. —
Η ΑΘΗΝΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΙ ΤΑΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.
— ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΑΧΝΗΣ.

Χαίρει ὁ πολεμικὴ Ἀθηνα, προστάτις τῶν
ἰσχυρῶν πόλεων μετὰ τοῦ Ἄρεως ἀσχολεῖσθαι
εἰς τὰ πολεμικά, ἀρέσκειαι εἰς τὰς κραυγὰς
τῶν μαχῶν καὶ τῶν αἱματηρῶν συμπλοκῶν·
βοηθεῖ τοὺς προχωροῦντας κατὰ τῶν ἐχθρῶν!

Χαίρει ὡς Ἀθηνα, ἥτις προστατεύει τὰς χει-
ροτεχνικὰς ἐργασίας τῶν γυναικῶν, οὗ ἥτις
πρώτη ὕφανες καὶ ἐκέντησαι διὰ τοὺς θεοῦ,

ἐνδύματα στολισμένα διὰ θαυμασίων κοσμη-
μάτων. Χαίρει, ὦ σοφὴ Ἀθηνα, ἥτις ἐμπνέεις
τὴν εὐγλωττίαν εἰς τοὺς ῥήτορας καὶ τὴν φρό-
νησιν εἰς τοὺς πολίτας, οὗ ἥτις ἐπενόησες τὸν
τροχὸν τοῦ ἀγγειοπλάστου καὶ τὴν ρυκάνην
τοῦ ξυλουργοῦ, οὗ ἥτις κατασκεύασας τὴν
Ἄργα, τὸ πλοῖον τῶν Ἀργοναυτῶν, οὗ ἥτις
θεῖταις ἰδέας γονίμους εἰς τὰς ψυχὰς τῶν γλυ-
πτῶν καὶ τῶν ζωγράφων.

Ἰδοὺ τί λέγουν περὶ τῆς γεννήσεως τῆς
Ἀθηναίης·

Ἡμέραν τινά, ὁ πατὴρ τῶν θεῶν ἐβάδιζεν
ἀκαταπαύστως, ὑπὸ δὲ τοὺς πόδας του ὁ οὐ-
ρανὸς ἔτρεμε. Τέλος καθήσας διέταξε νὰ ἔλθῃ
πρὸς αὐτὸν ὁ Ἥφαιστος, ὁ θεὸς τοῦ πυρός,
κρατῶν πέλεκυν εἰς τὰς στιβαρὰς χεῖράς του.

Ὁ Ἥφαιστος ἦλθε καὶ εἶπεν εἰς τὸν Δία·
— Πανίσχυρε θεέ, τί θέλεις; ἦλθα ὅπως
διέταξες. Ὁ πέλεκυς μου εἶνε ἰκανὸς καὶ βρά-
χον νὰ κόψῃ εἰς δύο.

— Καλὰ, ὦ Ἥφαιστε, σὲ θέλω νὰ σχίσῃς
τὴν κεφαλὴν μου εἰς δύο.

— Ὡ πάτερ τῶν θεῶν! ἀνεφώνησεν ἀνη-
συχος ὁ Ἥφαιστος.

— Σοῦ το εἶπα ἤδη· σχίσε μου τὴν κεφα-
λήν· κτύπα μὲ ὄλην τὴν δυνάμιν σου, καὶ
ἀμέσως!

— Καὶ χωρὶς νὰ θέλω θά σε ὑπακούσω·
θά κτυπήσω, διότι τί νὰ κάμω ἀφ' οὗ ὁ πατὴρ
τῶν θεῶν με προστάσσει;

Οἱ ἄλλοι θεοί, καταληφθέντες ὑπὸ ἀνησι-
χίας συνηθροίσθησαν περὶ τοῦ θρόνου ἐφ' οὗ
ἐκάθητο ὁ Ζεὺς· ὁ Ἥφαιστος ὕψωσε τὸν πέ-
λεκυν του καὶ ἐκτύπησε τὸ κρανίον τοῦ Διὸς
τὸ ὅποιον ἐσχίσθη· παρεθύς ἐκ τῆς κεφαλῆς
τοῦ Διὸς ὁμοίᾳ πρὸς τὴν ἀστραπὴν ἥτις ἐξ-
ορμᾷ ἐκ τοῦ σκοτεινοῦ νέφους, ἐξεπήδησεν ἡ
θεᾶ, ἐνδεδυμένη τὴν πολεμικὴν στολήν· τῆς,
φοροῦσα τὴν περικεφαλαίαν εἰς τὴν κεφαλὴν,
σειοῦσα εἰς τὴν δεξιάν τῆς χεῖρα ὀξύ δόρυ.

Ἐκ τοῦ ἰσχυροῦ πηδήματος τῆς θεᾶς ὁ οὐ-
ρανὸς ἐσεισθη· ἡ γῆ ἀντήχησε καὶ ἡ θάλασσα
ἐταράχθη μέχρι τῶν σκοτεινῶν ἀβύσσων. Τοι-
ουτοτρόπως ἐγεννήθη ἡ Ἀθηνα ἡ θυγάτηρ τοῦ
πανίσχυρου Διὸς.

Ἡ θεὰ ἀρέσκειται εἰς τὰς πολεμικὰς ἐργα-
σίας ὅπως καὶ εἰς τὰ ἔργα τῆς εἰρήνης. Ὅτε
ὀπλιζέται διὰ τὰς αἱματηρὰς μάχας φορεῖ μα-

κρὸν ἐνδύμα τοῦ ὁποῖου αἱ πτυχαὶ πίπτουσι
κατὰ μῆκος τοῦ σώματός τῆς· τὸ στῆθος τῆς
προστατεύεται ἀπὸ τὴν αἰγίδα, ἥτις εἶνε φο-
λιδωτὴ· κράνος καλύπτει τὴν κεφαλὴν τῆς·
κρατεῖ τὴν ἀσπίδα διὰ τῆς ἀριστερᾶς, καὶ διὰ
τῆς δεξιᾶς σείει τὸ ἀκόντιον, ἐν ᾧ κατὰ τῶν
ἐχθρῶν ἐκσφενδονίζει τὴν ἀστραπὴν τοῦ βλέμ-
ματός τῆς.

Εἶνε φοβερά εἰς τὸν πόλεμον. Εἶνε ἡ κλη-
θῆς θεὰ τοῦ πολέμου. Βεβαίως ὑπάρχουν θνη-
τοί, ὅστινες κινουῦντες εἰς τὸν πόλεμον ἱκετεύουν
τὸν Ἄρην, καὶ λέγουν πρὸς αὐτὸν·

— Ὡ, Ἄρη, πανίσχυρε καὶ ἀκαταγώνιστε
θεέ, πάτερ τῆς νίκης, βάλλε ἀνδρείαν εἰς τὰ
στήθη μου.

Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἔχουν ἄδικον, διότι ὁ Ἄρ-
ρης δὲν δύναται νὰ τοὺς προστατεύσῃ εἰς τὰς μά-
χας. Δὲν προσέρχεται εἰς τὰς μάχας ὅπως βοη-
θήσῃ τοὺς ἀνθρώπους ἢ τοὺς λαοὺς, τοὺς ὁποῖους
ἀγαπᾷ, ὡς κάμνουσιν αἱ εὐεργετικαὶ θεότη-
τες. Ἀλλὰ ὀρμὴ ἀκατάσχετός τον φέρει ὅπου
ἡ μάχη εἶνε σφοδρὰ· παρασύρεται ἀπὸ τὴν
μανίαν τὴν ὅποιαν ἔχει πρὸς τὴν σφαγὴν, ἀπὸ
τὴν οἴψαν τοῦ αἵματος· δὲν γνωρίζει οὔτε
φίλους οὔτε ἐχθροὺς· καταφέρει τὰ θανατη-
φόρα κτυπήματά του πότε ἀπὸ τὸ ἐν μέρος
πότε ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Ὁ Ζεὺς τῶ λέγει συχνὰ παρατηρῶν διὰ
βλέμματος ὀργίλου αὐτὸν ἐπιστρέφοντα καθη-
μαγμένον ἀπὸ μάχην τινά, εἰς τὴν ὅποιαν ἐ-
μολύνθη ἀνωφελῶς δι' αἵματος ἀνθρωπί-
νου·

— Ὡ, υἱέ μου, μοὶ εἶσαι ὁ μισιτότερος
ἐκ τῶν θεῶν, διότι ἀγαπᾷς τὸ μῖσος, καὶ τὴν
διχνοικν ἀνδρὲν ἦσο υἱός μου θά σ' ἐκρήμιζα
ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὰ καταχθόνια ὅπου ἔχω
κλείσῃ τοὺς γίγαντας.

Ἄλλ' ἡ Ἀθηνα ἡ προστατεύουσα τοὺς
φίλους τῆς καὶ στρέφουσα τὴν ὀργὴν τῆς κατὰ
τῶν ἐχθρῶν εἶνε ὑπερτέρα τοῦ θεοῦ τούτου εἰς
τὰς μάχας. Ἡμέραν τινά ὁ Ἄρης ἐφάρμησε
κατ' αὐτῆς θέλων νὰ διατρύπησῃ μὲ τὴν μα-
κρὰν λόγχην του τὴν αἰγίδα τὴν ὅποιαν οὐδ'
αὐτὸς ὁ κεραυνὸς τοῦ Διὸς δύναται νὰ συντρί-
ψῃ. Ἡ Ἀθηνα ἀρπάζει ὀγκώδη βράχον καὶ
ἐκσφενδονίζει αὐτὸν κατὰ τοῦ Ἄρεως καὶ τον
κτυπᾷ εἰς τὸν τράχηλον. Ὁ θεὸς πίπτει κα-
θημαγμένος, ἐκβάλλων ὠρυγὴν ὁμοίαν μὲ τὴν

κραυγὴν χιλίων ἀνθρώπων φαναζόντων συγ-
χρόνως ἀπὸ πόνου.

Ἡ Ἀθηνα τῶ εἶπε τότε·
— Ἀσυλλόγιστε διατὶ ἐτόλμησες ν' ἀγω-
νισθῆς μαζί μου; Δὲν ἤξευρες ὅτι εἶμαι ἰσχυ-
ροτέρα σου;

Ἐκτοτε οἱ θεοὶ καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀναγνωρί-
ζουσι τὴν Ἀθηναὶν ὡς θεᾶν τῶν μαχῶν. Αὐτὴ
δίδει καλὰς συμβουλὰς εἰς τοὺς φίλους τῆς.
Ὅταν ἀρχίξῃ ἡ μάχη καταβαίνει ἀπὸ τὸν οὐ-
ρανόν, καὶ ἐμπνέει θάρρος εἰς τοὺς ἀγωνιζο-
μένους.

— Μὴ φοβεῖσθε τοὺς ἐχθροὺς, τοῖς λέγει,
ἀλλὰ προχωρήσατε κατ' αὐτῶν ἀτρόμητοι.
Ὅστις πολεμᾷ εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τιμᾷ
καὶ τὸ ὄνομά του καὶ τὴν πατρίδα του. Ἄν
πέσῃ ὄλοι τον θηνοῦν. Ἀνεγείρου εἰς αὐτὸν
μνημεῖον, οἱ δὲ υἱοὶ του τιμῶνται ὑπὸ τῶν ἀν-
θρώπων. Ἀγωνισθῆτε λοιπὸν μετὰ γενναϊότη-
τος· ἀποθάνατε ἐν ἀνάγκῃ ὑπὲρ τῆς πατρίδος
σας καὶ τῶν τέκνων σας.

Ἄλλ' ἡ Ἀθηνα δὲν προστατεύει μόνον
τοὺς πολεμιστὰς, προστατεύει καὶ τὰς πιστὰς
τιζύγους αἰτνες μένουσιν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐ-
σχολοῦνται εἰς τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας, καὶ ἐ-
ποπτεύει ὄσας ὑφαίνου ἢ κεντοῦν. Τὴν Ἀθη-
ναὶν ἐπικαλεῖται ἡ δυστυχὴς χήρα, ἥτις διὰ
τῆς ἐργασίας τῶν χειρῶν τῆς ζῆ τὰ ὄρφανὰ
τέκνα τῆς. Τῇ βοηθεῖ τῆς θεᾶς αἱ βασιλει-
σαι βοηθοῦμεναι ἀπὸ τὰς σκλάβας τῶν ὑφαί-
νουσι διὰ τοὺς συζύγους των τὰ ἄραϊα ἐκείνα
ἱμάτια.

Ἡ Ἀθηνα χαίρει ὅταν βλέπῃ τὰς γυναῖ-
κας νὰ ἐργάζωνται· ἀλλ' ἡ ἰσχυρὰ θεὰ ὀρ-
γίζεται ὅταν μανθάνῃ ὅταν θνητὴ τις γυνὴ
καυχᾷται ὅτι εἶνε ἐπιτηδειοτέρα ἀπὸ αὐτὴν εἰς
τὴν ὑφαντικὴν. Διὰ τοῦτο ἐτιμώρησε σκλη-
ρῶς τὴν ἀπερίσκεπτον Ἀράχνην.

Ἡ Ἀράχνη ἦτο κόρη πτωχὴ ἀλλὰ λαμπρὰ
ἐργάτις καὶ ἐζῆ ὑφαίνουσα ἔριον. Κατόκει εἰς
μικρὸν χωρίον τῆς Λυδίας· ἀλλ' ἡ φήμη τῆς
ἐφθανε πολὺ μακρὰν· ἤρχοντο μακρόθεν διὰ νὰ
θαυμάσωσι τὴν ἐργασίαν τῆς. Ὅλοι δ' ἐλε-
γον·

— Ἡ κόρη αὐτὴ εἶνε μαθήτρια τῆς Ἀθη-
ναίης!

Ἄλλ' ἡ ἀλαζὼν Ἀράχνη ἀπήντα·

— Ὅχι, ἐγὼ δὲν ἔχω ἀνάγκην ἀπὸ τὰς ὀ-

δηγίας τῆς Ἀθηνᾶς· ὀδηγίας ἤμπορῶ νά τη δώσω ἐγώ. Ἄς ἔλθῃ, ἂν τολμᾷ, νά συναγωνισθῇ μαζί μου ἂν νικηθῶ (πράγμα τὸ ὅποιον δὲν φοβοῦμαι) ἄς με τιμωρήσῃ ἔπως δυνηθῇ.

Ἡ Ἀθηνᾶ ἤκουσε τοὺς ἀσεβεῖς τούτους λόγους. Παρευθὺς καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ διευθύνεται πρὸς τὴν κατοικίαν τῆς Ἀράχνης.

Ἀλλὰ διὰ νά την δοκιμάσῃ πρὶν τὴν τιμωρήσῃ λαμβάνει τὴν μορφήν γραιίας γυναικός. Παρουσιάζεται εἰς τὴν ἐπιτηδεῖαν ὑφάντριαν βυθίζουσα μετὰ δυσκολίας, στηριζομένη εἰς βακτηρίαν, κλονιζομένη ἐπὶ τῶν ποδῶν της. Σταθεῖσα λοιπὸν πρὸ τῆς Ἀράχνης εἶπε:

— Τὰ γηρατεῖα δὲν φέρουν μόνον πόνους, ἀλλὰ εἰδουν καὶ πείραν. Μὴ περιφρονῆς λοιπὸν τὴν γνώμην μίας γραιίας, τὴν ὅποιαν κατέβαλον τὰ χρόνια ἀλλὰ καὶ τὴν ἐδίδαξαν πολλά. Καυχᾶσαι ὅτι ὑπερβαίνεις τὰς ἄλλας γυναῖκας· ἀλλὰ μὴ λέγῃς καὶ διὰ τὴν Ἀθηνᾶν. Ζήτησον συγγνώμην διὰ τοὺς λόγους σου.

Ἡ Ἀράχνη ἀκούσασα τοὺς λόγους τούτους ἔρριψεν ἐπὶ τῆς γραιίας ὀργίλον βλέμμα· σηκωθείσα δὲ ἠτοιμάζετο νά κτυπήσῃ αὐτήν.

— Τὰ γηρατεῖα δὲν ἐξασθενοῦν μόνον τὸ σῶμα ἀλλὰ καὶ τὸν νοῦν. Ἐγὼ ἤξευρα τί κάρνω καὶ δὲν ἔχω ἀνάγκην κανεῖς νά με συμβουλεύσῃ. Ἄν ἡ Ἀθηνᾶ με ζηλεύῃ διατί κρύπτεται καὶ δὲν τολμᾷ νά ἀγωνισθῇ μαζί μου, διὰ νά φανῇ ποία εἶνε καλλιτέρα; Ἄντι νά στείλῃ τὴν γρηᾶ αὐτὴ διατί δὲν ἔρχεται ἡ ἴδια;

— Ἦλθεν ἡ εἶπε τότε διὰ φωνῆς τρεμούσης ἐξ ὀργῆς ἢ φοβερᾶ Ἀθηνᾶ, ἀναλαβοῦσα ἀμέσως τὴν μορφήν αὐτῆς ὡς θεᾶς, καὶ ρίπτουσα ἐπὶ τῆς Ἀράχνης βλέμμα ἁμοιάζον μὲ ἀστραπήν. Οἱ κάτοικοι ὅστινες συνώδευσαν τὴν γραιίαν ἐγονυπέτησαν καὶ ἐπροσκύνησαν τὴν θυγατέρα τοῦ Διός. Μόνη ἡ Ἀράχνη δὲν ἐταράχθη· στραφεῖσα δὲ μὲ θράσος εἰς τὴν Ἀθηνᾶν.

— Ἄφ' οὗ θέλεις νά διαγωνισθῆς μαζί μου εἶμαι ἕτοιμος.

Ἡ Ἀθηνᾶ ἀρπάζει μίαν κερκίδα (σαῖταν) καὶ κτυπᾷ τρίς εἰς τὸ προσωποῦν τὴν Ἀράχνην.

Ἡ ὑπερήφανος ὑφάντρια, μὴ ὑποφέρουσα τοιαύτην προσβολήν, ἐκτός ἑαυτῆς, προσπαθεῖ νά κρεμασθῇ εἰς σχοινίον δεμένον εἰς μίαν ἐκ τῶν δοκῶν, αἵτινες ὑποστηρίζουν τὴν ὀροφήν.

Ἐν τούτοις ἡ θεὰ ἠσθάνθη συμπάθειαν.

— Θὰ ζήσης, τῇ εἶπε, θὰ ζήσης! Ἀλλὰ θὰ ἦσαι πάντοτε κρεμασμένη· καὶ θὰ γεννησῇς πολλοὺς ἀπογόνους, ὅστινες ὅλοι θὰ εἶνε κρεμασμένοι εἰς ἰστούς ἀνωφελεῖς.

Ἄφ' οὗ εἶπε τὰς λέξεις ταύτας ἡ θυγάτηρ τοῦ Διός ἀπεμακρύνθη σκορπίσασα ἐπὶ τῆς ἀράχνης τὸν χυμὸν δηλητηριώδους φυτοῦ. Διὰ μίαν ἢ κομὴν τῆς νεᾶς πίπτει, ἡ ρις καὶ τὰ ὠτά της ἐξαλείφονται, ἡ κεφαλὴ της καὶ τὰ μέλη της σμικρύνονται· λεπτοὶ δάκτυλοι προεμφορίζονται εἰς τὰς πλευράς της ἀντὶ χειρῶν καὶ ποδῶν, τὸ δὲ ὑπολοιπὸν σῶμα μεταβάλλεται εἰς δυσμορφὸν κοιλίαν· ἐκ τῆς κοιλίας ταύτης ἐξάγει ἡ ἀράχνη τὰ νήματα δι' ὧν ὑφαίνει τὸν διαφανῆ ἴστόν της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 15.

ΑΘΗΝΑ. — ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΥΡΜΗΚΟΣ. — Ο ΔΟΙΜΟΣ ΤΗΣ ΑΙΓΙΝΗΣ. — ΑΙΑΚΟΣ ΚΑΙ ΜΥΡΜΗΔΟΝΕΣ. — Ο ΠΟΤΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ Η ΑΘΗΝΑ ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΑΘΕΟΥΝ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΤΟΥ ΕΡΕΘΧΕΟΣ. — ΝΙΚΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ. — ΑΘΗΝΑΙ, ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ.

Ἡ Ἀράχνη δὲν εἶνε ἡ μόνη ἣτις ἐτιμωρήθη διότι περιφρόνησε τὴν Ἀθηνᾶν. Τὸ αὐτὸ ἔπαθε καὶ κέρη τις κατοικοῦσα εἰς τὴν νῆσον Οἰνοπίαν, ὅχι μακρὰν τῶν ἄκτῶν τῆς Ἀττικῆς, ὀνομαζομένη Μύρμηξ.

Ἡ Ἀθηνᾶ τὴν ἐπροστάτευε καὶ τὴν ἔμαθε νά ζεύγῃ τοὺς βούς εἰς τὸ ἄροτρον ἢ εἰς τὰ φορτηγὰ ἀμάξια· διότι ἕως τότε οἱ κάτοικοι τῆς Οἰνοπίας ἤξευραν μόνον νά ὀδηγῶσι τοὺς βούς εἰς τοὺς λειμώνας καὶ νά τρώγῃσι τὴν θρεπτικὴν τροφήν των. Ἡ Ἀθηνᾶ ἐδίδαξε τὴν χρῆσιν τοῦ ἄροτροῦ εἰς τὴν Μύρμηκα, καὶ τῇ εἶπε νά καταστήσῃ τοῦτο γνωστὸν καὶ εἰς τοὺς συμπολίτας της.

[Ἔπεται συνέχεια]